

Mazowiecki Kurator Oświaty
Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa
SNP.551.4.2014

**Wyniki i wnioski
z nadzoru pedagogicznego sprawowanego
przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty
w okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.**

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
2. Ewaluacja.....	4
2.1 Ogólne informacje o liczbie ewaluacji	4
2.2 Wyniki ewaluacji	6
2.2.1 Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego	6
2.2.2 Szkoły podstawowe	10
2.2.3 Gimnazja.....	14
2.2.4 Licea ogólnokształcące	18
2.2.5 Technika	22
2.2.6 Zasadnicze szkoły zawodowe.....	25
2.2.7 Licea profilowane.....	29
2.2.8 Szkoły specjalne	30
2.2.9 Inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d-3e ustawy o systemie oświaty.....	33
2.2.10 Poradnie psychologiczno-pedagogiczne.....	36
2.2.11 Biblioteki pedagogiczne	39
2.2.12 Placówki doskonalenia nauczycieli	40
2.2.13 Placówki oświatowo-wychowawcze	42
2.2.14 Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy o systemie oświaty.....	43
2.2.15 Młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i inne ośrodki, których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o systemie oświaty.....	45
2.2.16 Placówki (o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty) zapewniające opiekę i wychowanie	47
2.3 Uogólnione wnioski z ewaluacji	48
2.4 Rekomendacje dotyczące planowania nadzoru pedagogicznego na następny rok szkolny (wynikające z wniosków z ewaluacji)	49
3. Kontrole planowe	50
Część A – kontrole planowe przeprowadzone w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013 r.	50
3.1 Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych	50
3.2 Wyniki kontroli planowych.....	50
3.2.1 Prawidłowość organizacji działania publicznej biblioteki pedagogicznej i realizacji jej zadań oraz zgodności zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami.	50
3.2.2 Organizacja zajęć rewalidacyjnych w szkole ogólnodostępnej, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność.....	52
Część B – kontrole planowe przeprowadzone w okresie od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.	56
3.3 Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych	57
3.4 Wyniki kontroli planowych.....	58
3.4.1 Zgodność z przepisami prawa organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych, ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz integracyjnych.....	58
3.4.2 Zgodność szkolnego planu nauczania technikum z ramowym planem nauczania dla ww. szkoły.....	69

3.4.3	Zgodność kształcenia w szkołach zawodowych z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego.....	75
3.4.4	Zgodność z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej zorganizowanej w publicznej szkole podstawowej.....	81
3.4.5	Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w czasie pobytu w szkole..	84
3.4.6	Wybór podręczników przez nauczycieli i działania organizacyjne dyrektora szkoły umożliwiające obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły.....	85
3.4.7	Zgodność realizacji wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznym gimnazjum (zgodnie z Kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014 w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2013 r. do 16 lutego 2014 r.).....	96
3.4.8	Zgodność realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznej szkole podstawowej.....	98
3.4.9	Prawidłowość organizacji zajęć dodatkowych w oddziałach przedszkolnych w publicznym przedszkolu.....	100
3.4.10	Kontrola realizacji przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli zadań polegających na informowaniu szkół i placówek o kierunkach polityki oświatowej państwa ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty.....	102
Część C – kontrole planowe przeprowadzone w okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.		105
3.5	Wnioski z kontroli planowych.....	105
4.	Kontrole doraźne.....	105
4.1	Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli doraźnych ...	105
4.2	Informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli doraźnych	106
4.3	Wyniki kontroli doraźnych (<i>liczba zaleceń wydanych w obszarach wynikających z art. 33 ust. 2 ustawy o systemie oświaty – najczęściej wydawane zalecenia</i>)	108
4.4	Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych.....	108
5.	Wspomaganie.....	109
Część A – działania wspomagające zrealizowane w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013 r.		109
5.1	Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Warszawie analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli.....	109
5.2	Upowszechnianie przykładów dobrej praktyki.....	109
5.3	Promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek	110
Część B – działania wspomagające zrealizowane w okresie od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.		110
5.4	Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Warszawie analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli.....	110
5.5	Promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek	110
5.6	Inne działania wspomagające	111

5.7 Konferencje i narady	112
Część C – wnioski z działań wspomagających zrealizowanych w okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.....	113
5.8 Wnioski z działalności wspomagającej Mazowieckiego Kuratora Oświaty	113

1. Wstęp

Opracowanie przedstawia informację o wynikach ewaluacji zewnętrznych i kontroli przeprowadzonych w województwie mazowieckim w roku szkolnym:

- 2012/2013 (od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013 r.) oraz
- 2013/2014 (od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.).

2. Ewaluacja

2.1 Ogólne informacje o liczbie ewaluacji

W roku szkolnym 2012/2013 (od 1 czerwca 2013 r. do 31 sierpnia 2013 r.) przeprowadzono 179 ewaluacji zewnętrznych, w tym 45 całościowych oraz 134 problemowe.

Tabela 1. Liczba ewaluacji przeprowadzonych w roku szkolnym 2012/2013 (od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013 r.) z uwzględnieniem typów szkół i placówek

Lp.	Typ szkoły/placówki	Liczba ewaluacji:		
		całościowe	problemowe	łącznie
1.	Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego	14	38	52
2.	Szkoły podstawowe	11	36	47
3.	Gimnazja	5	24	29
4.	Licea ogólnokształcące	1	4	5
5.	Technika	1	1	2
6.	Zasadnicze szkoły zawodowe	0	1	1
7.	Licea profilowane	0	1	1
8.	Szkoły specjalne	0	10	10
9.	Inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d – 3e ustawy o systemie oświaty	8	6	14
10.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	5	6	11
11.	Biblioteki pedagogiczne	0	4	4
12.	Placówki doskonalenia nauczycieli	0	3	3
	Suma	45	134	179

W roku szkolnym 2012/2013 zaplanowano 654 ewaluacje, w tym 404 w szkołach samodzielnych i 250 w zespołach szkół. Od 1 września 2012 r. do 31 sierpnia 2013 r. zrealizowano 668 ewaluacji, w tym 182 ewaluacje całościowe i 486 ewaluacji problemowych.

Tabela 2. Liczba ewaluacji przeprowadzonych w roku szkolnym 2013/2014 (od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.) z uwzględnieniem typów szkół i placówek

Lp.	Typ szkoły/placówki	Liczba ewaluacji:		
		całościowe	problemowe	łącznie
1.	Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego	13	118	131
2.	Szkoły podstawowe	36	221	257
3.	Gimnazja	17	120	137
4.	Licea ogólnokształcące	9	63	72
5.	Technika	0	44	44
6.	Zasadnicze szkoły zawodowe	0	32	32
7.	Szkoły specjalne	0	20	20
8.	Inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d – 3e ustawy o systemie oświaty	4	19	23
9.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	2	8	10
10.	Placówki doskonalenia nauczycieli	0	3	3
11.	Placówki oświatowo-wychowawcze	1	19	20
12.	Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt. 3a ustawy	0	5	5
13.	MOW-y, MOS-y i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy	2	28	30
14.	Placówki zapewniające opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7	0	7	7
	Suma	84	707	791

W roku szkolnym 2013/2014 zaplanowano 780 ewaluacji, w tym 78 ewaluacji całościowych oraz 702 ewaluacje problemowe w zakresie wymagań wskazanych w Podstawowych kierunkach polityki oświatowej państwa oraz w zakresie wybranym przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.

W roku szkolnym 2013/2014 (od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.) przeprowadzono 791 ewaluacji zewnętrznych, w tym 84 całościowe oraz 707 problemowych.

2.2 Wyniki ewaluacji

2.2.1 Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego

Wykres 1. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego.

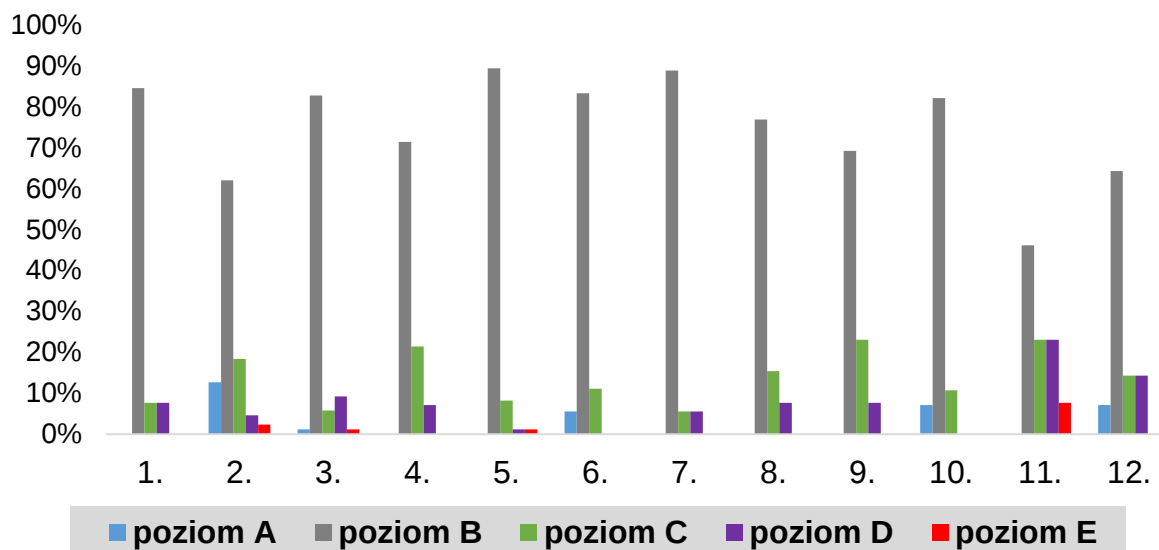

Tabela 3. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki	1. W przedszkolach tworzone są warunki umożliwiające dzieciom doskonalenie nawyków higienicznych, nabywanie umiejętności adaptacyjnych, zasad zachowania, kształtowanie postaw prospołecznych. 2. Realizacja oferty, w ramach zajęć obowiązkowych i dodatkowych, pozwala dzieciom wzbogacać wiedzę, rozwijać zainteresowania, odkrywać uzdolnienia. 3. Wprowadzane są jednolite zasady regulujące normy zachowania zapewniające dzieciom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego.	1. W przedszkolach realizowane są działania, które nie zawsze wynikają z analizy osiągnięć dzieci. 2. Nie wszystkie przedszkola tworzą dzieciom odpowiednie warunki do rozwijania aktywności ruchowej.
2.	Procesy zachodzące w szkole lub placówce	1. Nauczyciele, w ramach zespołów zadaniowych współdziałają w realizacji zadań wynikających z procesów edukacyjnych. 2. Przedszkola prowadzą diagnozę potrzeb i możliwości dzieci, która służy poszukiwaniu i dostosowywaniu odpowiednich działań dydaktycznych i wychowawczo – opiekuńczych.	1. Przedszkola prowadzą działania, które nie zawsze wynikają z założeń koncepcji pracy. Planowanie i przebieg procesów edukacyjnych często ma charakter intuicyjny, nie wynika z systematycznej analizy procesów edukacyjnych. 2. Niewiele przedszkoli stosuje rozwiązania o charakterze nowatorskim lub innowacji

			pedagogicznych, eksperymentów dydaktycznych i/lub organizacyjnych. 3. Nie we wszystkich przedszkolach organizowane są zajęcia zapewniające dzieciom wsparcie specjalistów w ramach organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
3.	Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym	1. Przedszkola współpracują ze środowiskiem lokalnym, co umożliwia odnoszenie wzajemnych korzyści. 2. Rodzice aktywnie włączają się w działania na rzecz przedszkola, w szczególności o charakterze integracyjnym (np. pikniki, uroczystości okolicznościowe). 3. Dzięki współdziałaniu z podmiotami środowiska lokalnego kształtowane są właściwe zachowania i prospołeczne postawy wychowanków.	1. Nie wszystkie przedszkola podejmują działania promujące wartość wychowania przedszkolnego, w doskonaleniu procesów edukacyjnych nie wykorzystują w pełni informacji o losach byłych wychowanków. 2. W realizacji procesów wychowania i nauczania – uczenia się w niewystarczającym stopniu przedszkola rozpoznają zasoby środowiska i nie w pełni korzystają z tego potencjału.
4.	Zarządzanie szkołą lub placówką	1. Nauczyciele w ramach prac zespołów zadaniowych przeprowadzają ewaluację wewnętrzną. 2. Warunki lokalowe i wyposażenie przedszkoli są wystarczające do realizowania podstawy programowej według zalecanych warunków i przyjętych programów nauczania.	1. Nie we wszystkich przedszkolach nauczyciele analizują systematycznie efekty pracy zespołów i wykorzystują wyniki w doskonaleniu współpracy zespołowej oraz procesów edukacyjnych. 2. Działania realizowane w przedszkolach nie zawsze wynikają z wniosków z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego, nie sprzyjają wprowadzaniu projakościowych zmian zgodnie z rzeczywistymi potrzebami przedszkola.

*Tabela 4. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– przedszkola specjalne*

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Procesy zachodzące w szkole lub placówce	1. Koncepcja pracy przedszkola jest znana i akceptowana przez nauczycieli, pracowników niepedagogicznych i rodziców. 2. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizacji procesów edukacyjnych, współdecydują o wprowadzaniu zmian. 3. Zróżnicowana oferta zajęć dodatkowych umożliwia wyrównywanie szans edukacyjnych, rozwój zainteresowań i zdolności dzieci.	Nie wystąpiły.
2.	Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym	1. Przedszkola współpracują z podmiotami zewnętrznymi, dzięki czemu tworzą warunki do rozwoju aktywności dzieci i integracji lokalnej społeczności.	Nie wystąpiły.

		2. Prowadzone w przedszkolu badanie losów byłych wychowanków wpływa na doskonalenia procesu nauczania i wychowania, sprzyja przygotowaniu dzieci do dalszej edukacji na kolejnym etapie kształcenia. 3. Rodzice aktywnie uczestniczą w podejmowaniu decyzji o ważnych sprawach przedszkola.	
--	--	---	--

Wykres 2. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r. - 31.08.2014 r.) – przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego.

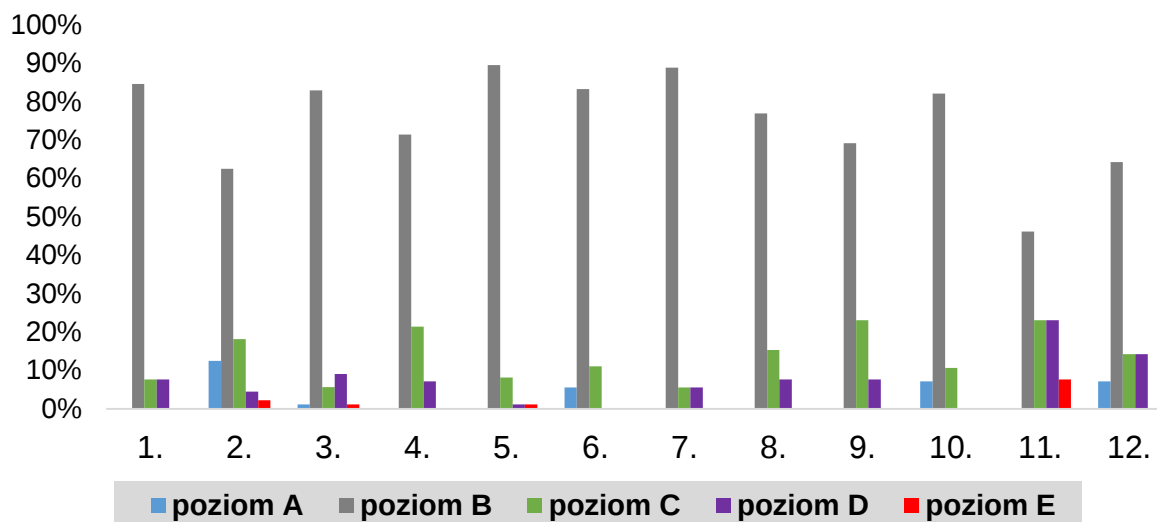

Tabela 5. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013 r. - 31.08.2014 r.) – przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	1. W przedszkolach tworzone są warunki umożliwiające realizację potrzeb edukacyjnych dzieci, np. w zakresie warunków lokalowych i wyposażenia, metod pracy. 2. Oferta zajęć prowadzonych w przedszkolach jest wystarczająca do zaspokojenia potrzeb rozwojowych dzieci. 3. W przedszkolach prowadzi się monitorowanie procesu wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci.	1. Nie wszystkie przedszkola organizują procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami psychofizycznymi. 2. W przedszkolach w niewystarczającym stopniu wykorzystuje się w planowaniu, realizowaniu i doskonaleniu procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci wnioski z monitorowania tych procesów.
2.	„Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	1. Przedszkola tworzą warunki sprzyjające rozwojowi umiejętności dzieci zgodnie z realizacją podstawy programowej wychowania przedszkolnego. 2. Baza lokalowa i wyposażenie przedszkoli sprzyjają dostosowaniu zajęć do potrzeb i możliwości dzieci.	1. Monitorowanie i diagnozowanie osiągnięć dzieci oraz wdrażanie wniosków wynikających z powyższych działań nie są w przedszkolach powszechnymi praktykami. 2. Wprowadzane modyfikacje programów nie zawsze są spójne z wnioskami z monitorowania i analizy efektów nauczania – uczenia się. 3. Nie wszystkie przedszkola

			podejmują systemowe działania o charakterze nowatorskim i innowacyjnym adekwatnie do potrzeb rozwojowych dzieci.
3.	„Respektowane są normy społeczne”	1. Działania wychowawcze podejmowane w przedszkolach są spójne i wpływają na wzmacnianie właściwych zachowań oraz eliminowanie zagrożeń. 2. W przedszkolach budowane są relacje oparte na wzajemnym szacunku i życzliwości, co sprzyja tworzeniu klimatu zaufania i wzmacnia poczucie bezpieczeństwa u dzieci.	1. Nie wszystkie przedszkola zapewniają zalecane warunki realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego. W niektórych oddziałach przedszkolnych liczba dzieci przekracza 25. 2. Partycypacja rodziców w oddziaływaniach wychowawczo - opiekuńczych dotyczy tylko niektórych obszarów funkcjonowania przedszkola.
4.	Wymagania w zakresie wybranym przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty (ewaluacja problemowa): a) „Wykorzystywane są zasoby przedszkola i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”	1. Przedszkola współpracują z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym. 2. W wyniku współpracy z podmiotami zewnętrznymi przedszkola umożliwiają kształtowanie umiejętności społecznych wychowanków, rozwijanie zainteresowań.	1. Nie wszystkie przedszkola uwzględniają specyfikę środowiska lokalnego i w sposób systematyczny, celowy podejmują współpracę z podmiotami zewnętrznymi.
	b) „Zarządzanie przedszkolem służy jego rozwojowi”	1. Dyrektorzy przedszkoli podejmują działania w zakresie poprawy bazy lokalowej i wyposażenia. 2. Nauczyciele angażują się w realizację ewaluacji wewnętrznej przedszkola. 3. Dyrektorzy tworzą warunki doskonalenia zawodowego nauczycieli.	1. Nie we wszystkich przedszkolach dyrektorzy zapewniają nauczycielom warunki do pracy indywidualnej i zespołowej. 2. Działania dyrektorów inspirujące nauczycieli do wprowadzania rozwiązań nowatorskich i innowacyjnych odpowiednio do potrzeb przedszkola nie są wystarczająco skuteczne. 3. W procesie współdecydowania o sprawach przedszkola uczestniczą nauczyciele, radzie rodzice i pracownicy.
5.	Pozostałe wymagania (1,4,6,7,8,9,11) badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)	1. Przedszkola wspierają dzieci w podejmowaniu inicjatyw na rzecz najbliższego środowiska - dzieci uczestniczą w działaniach charytatywnych, ekologicznych, konkursach, zawodach sportowych.	1. Część rodziców nie czuje się partnerami przedszkola i nie współdecyduje o ważnych sprawach jego funkcjonowania. 2. Przedszkola prowadzą badania wewnętrzne, w tym badania osiągnięć dzieci w zakresie przygotowania do podjęcia nauki w szkole, jednak nie wykorzystują wyników badań zewnętrznych.

W okresie 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r. nie przeprowadzono ewaluacji zewnętrznych w przedszkolach specjalnych.

Wnioski z ewaluacji przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego:

1. Przedszkola podejmują działania umożliwiające dzieciom nabywanie wiedzy i rozwijanie umiejętności zgodnie z podstawą programową wychowania przedszkolnego (m. in. adaptacyjnych, poznawczych, społecznych). Nie wszystkie

przedszkola tworzą warunki do rozwoju aktywności ruchowej (m. in. z uwagi na stan techniczny bazy lokalowej).

2. W przedszkolach przeprowadza się analizę osiągnięć dzieci, pozyskiwane informacje na temat możliwości rozwojowych wychowanków nie zawsze są wykorzystywane do modyfikowania działań zgodnie z potrzebami edukacyjnymi dzieci.
3. Prowadzone w przedszkolach monitorowanie procesu wspomagania rozwoju i edukacji dzieci nie zawsze efektywnie wpływa na doskonalenie tego procesu. Nie wszystkie przedszkola organizują w wystarczającym stopniu pomoc psychologiczno – pedagogiczną dzieciom wynikającą ze zdiagnozowanych potrzeb rozwojowych dzieci.
4. Ustalane jednolite regulacje normujące zachowanie dzieci, budowanie atmosfery życzliwości, otwartości i akceptacji sprawiają, że dzieci czują się w przedszkolu bezpiecznie. W niektórych przedszkolach nie sprzyja bezpieczeństwu wymagająca modernizacji baza lokalowa oraz liczba dzieci w grupie przedszkolnej przekraczająca 25.
5. Działania podejmowane przez przedszkola we współpracy z partnerami środowiska lokalnego na rzecz rozwoju przedszkola i społeczności lokalnej sprzyjają kształtowaniu postaw i wychowaniu dzieci, rozwijaniu ich uzdolnień.
6. Nauczyciele współpracują w realizacji zadań edukacyjnych, organizacji uroczystości przedszkolnych oraz działań doskonalących pracę zespołową.
7. Zarządzanie przedszkolem sprzyja udziałowi nauczycieli w procesie ewaluacji wewnętrznej.
8. Działania dyrektorów inspirujące nauczycieli do podejmowania rozwiązań nowatorskich i innowacyjnych, zapewnienia przedszkolom wspomagania zewnętrznego nie są wystarczająco skuteczne.

2.2.2 Szkoły podstawowe

Wykres 3. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.) – szkoły podstawowe

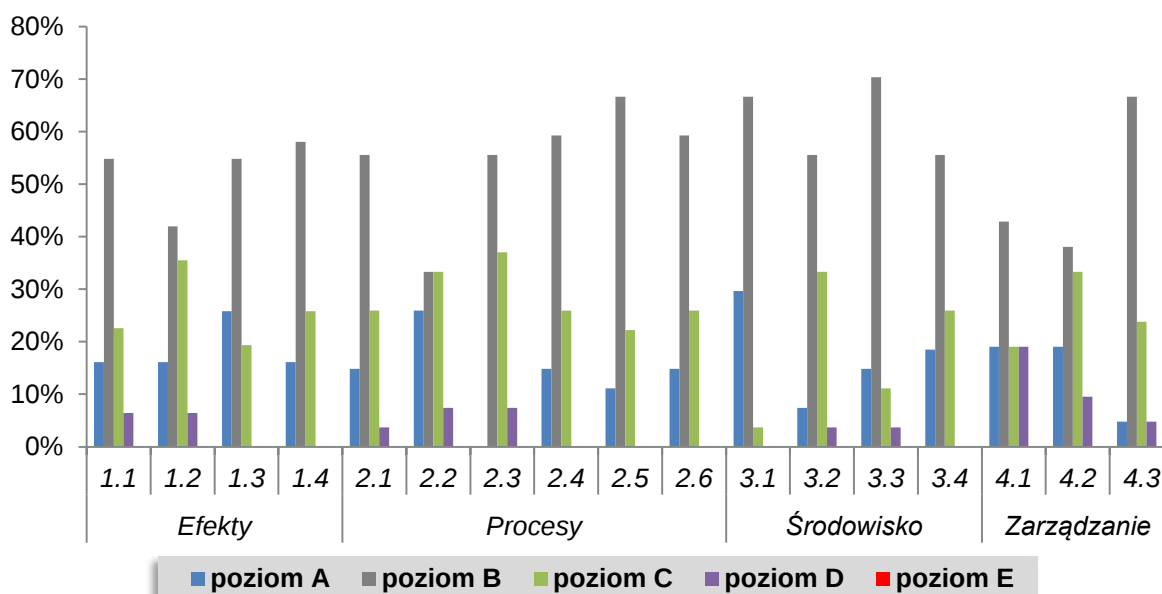

Tabela 6. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.) – szkoły podstawowe

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki”	1. Szkoły dokonują analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego. 2. W szkołach tworzone są warunki rozwijania aktywności uczniów na rzecz własnego rozwoju, szkolnej społeczności. 3. Uczniowie znają obowiązujące w szkole normy i zasady postępowania.	1. Działania wdrażane na podstawie wniosków z analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego nie zawsze przekładają się na poprawę efektów kształcenia. Wnioski wypracowane na podstawie analiz znane są nauczycielom najczęściej w zakresie nauczanego przedmiotu. 2. Aktywność uczniów w większości dotyczy działań o charakterze kulturalnym i charytatywnym. 3. Uczniowie nie uczestniczą w tworzeniu i modyfikacji działań wychowawczych.
2.	„Procesy zachodzące w szkole lub placówce”	1. Szkoły posiadają koncepcję pracy, jej założenia są znane i akceptowane przez społeczność szkolną. 2. Oferta edukacyjna szkół jest spójna z podstawą programową, sprzyja rozwojowi aktywności uczniów. 3. Procesy edukacyjne są przez nauczycieli wspólnie planowane i monitorowane.	2. Nie wszystkie szkoły organizują procesy edukacyjne w sposób sprzyjający uczeniu się, m. in. uczniowie w małym stopniu uczą się od siebie nawzajem, mają niewielki wpływ na organizację i przebieg zajęć, system oceniania. 2. Działania szkoły zorientowane na wyrównywanie szans edukacyjnych są niewystarczające w stosunku do indywidualnych potrzeb i oczekiwań uczniów. 3. Wyniki monitorowania procesów edukacyjnych nie służą poprawie efektów nauczania – uczenia się.
3.	„Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym”	1. Szkoły we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego podejmują inicjatywy o charakterze zmian pro jakościowych. 2. Szkoły, szczególnie w środowisku wiejskim są dla lokalnej społeczności miejscem integrującym i kulturotwórczym. 3. Środowisko lokalne w dużym stopniu wykorzystuje zasoby szkolne (bazę lokalową – boiska, sale).	1. Nie wszystkie szkoły wykorzystują do doskonalenia efektów kształcenia informacje o losach swoich absolwentów. 2. Nie wszyscy rodzice uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących funkcjonowania szkoły. Prowadzone formy wspierania rodziców przez szkołę w wychowywaniu dzieci nie zaspokajają oczekiwań rodziców.
4.	„Zarządzanie szkołą lub placówką”	1. Nauczyciele współpracują ze sobą w ramach zespołów, m. in. podczas prowadzenia ewaluacji wewnętrznej. 2. Warunki lokalowe i wyposażenie są wystarczające do realizowania podstawy programowej oraz przyjętych programów.	1. Nauczyciele nie analizują w sposób systematyczny efektów pracy zespołów. 2. Wnioski z nadzoru pedagogicznego dyrektora, w tym z ewaluacji wewnętrznej rzadko inicjują zmiany prorozwojowe.

Wykres 4. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.) – szkoły podstawowe

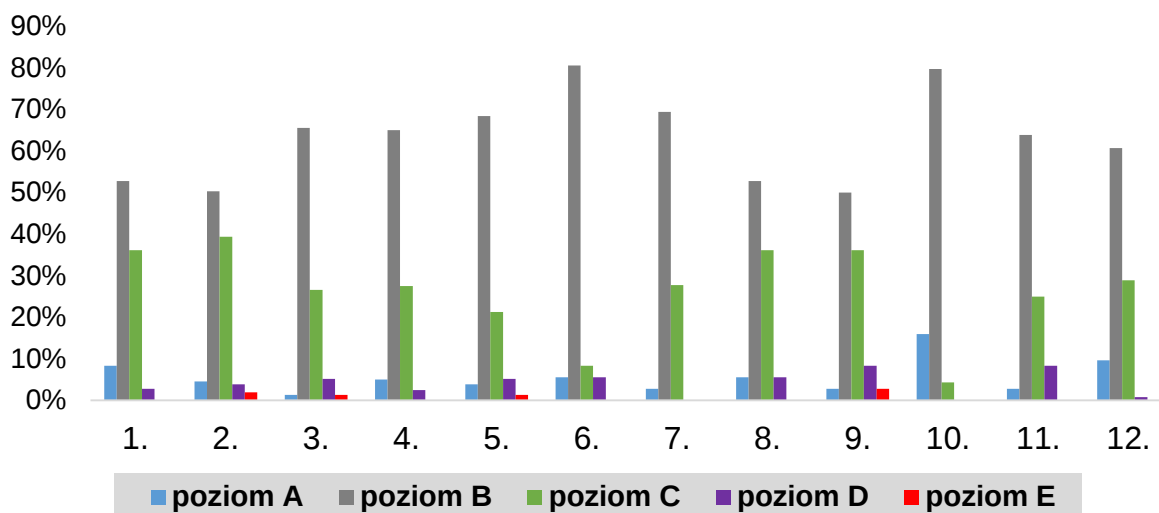

Tabela 7. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.) – szkoły podstawowe

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	1. W planowaniu i monitorowaniu procesów edukacyjnych uczestniczą nauczyciele.	1. Wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych nie zawsze zgodne są z rzeczywistymi potrzebami uczniów. 2. Nie wszystkie szkoły dają uczniom i rodzicom możliwość współtworzenia procesów edukacyjnych. 3. Nie wszyscy nauczyciele podejmują działania nakierowane na kształtowanie u uczniów umiejętności uczenia się od siebie nawzajem, nie zawsze stosują zasady oceniania kształtującego.
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	1. W szkołach są wystarczające warunki do realizowania podstawy programowej zgodnie z zalecanymi warunkami i sposobami jej realizacji. 2. Nauczyciele analizują osiągnięcia uczniów, m. in. w ramach zespołów przedmiotowych. 3. Różnorodna oferta edukacyjna, w tym zajęć pozalekcyjnych umożliwia rozwój uczniów.	1. Wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów nie zawsze mają wpływ na poprawę efektów nauczania - uczenia się. 2. Działania realizowane w szkole nie zawsze są adekwatne do potrzeb każdego ucznia i możliwości osiągania sukcesów edukacyjnych. 3. Nie wszystkie szkoły wzbogacają ofertę edukacyjną o nowatorskie i innowacyjne rozwiązania w pracy z uczniami.
3.	„Respektowane są normy społeczne”	1. W szkołach prowadzi się analizę działań wychowawczych. 2. Uczniowie znają obowiązujące w szkole zasady właściwego zachowania.	1. Rodzice i uczniowie mają nieznaczny wpływ na zasady postępowania i współżycia społecznego, które obowiązują w szkole oraz na modyfikację działań wychowawczych. 2. W szkołach nie ocenia się skuteczności podejmowanych działań w celu eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania właściwych zachowań.

4.	Inne: <u>Wymagania w zakresie wybranym przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty</u> (ewaluacja problemowa): „Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”	1. Współpraca szkół z podmiotami wzbogaca ofertę edukacyjną szkoły, umożliwia pełniejszą realizację podstawy programowej, wpływa na poprawę bazy lokalowej. 2. Szkoły integrują środowisko lokalne wokół realizowanych wspólnie działań edukacyjnych, ekologicznych, kulturowych, sportowych.	1. Nie wszystkie szkoły znają potrzeby społeczności lokalnej, rzadko wychodzą z inicjatywami na rzecz środowiska zewnętrznego.
	„Zarządzanie szkołą służy jego rozwojowi”	1. Zarządzanie sprzyja podnoszeniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli. 2. W ramach pracy zespołów zadaniowych nauczyciele przeprowadzają ewaluację wewnętrzną, opracowują jej wyniki.	1. Wdrażane działania nie zawsze wynikają z wniosków z nadzoru pedagogicznego, w tym z ewaluacji wewnętrznej, nie przekładają się na poprawę jakości pracy szkoły. 2. Nie wszyscy dyrektorzy inspirują nauczycieli do podejmowania rozwiązań o charakterze nowatorskim i/lub działań, innowacji, eksperymentów. 3. Zarządzanie nie zawsze adekwatnie do potrzeb zapewnia nauczycielom wsparcie podmiotów zewnętrznych.
5.	Pozostałe wymagania (1,4,6,7,8,9,11) badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)	1. Nauczyciele aktywizują uczniów do uczestnictwa w zajęciach organizowanych w szkole. 2. Uczniowie inicjują i realizują różnorodne działania na terenie szkoły, które służą ich rozwojowi i promują placówkę.	1. Nie wszystkie szkoły prowadzą analizę jakościową wyników sprawdzianu zewnętrznego oraz wykorzystują wnioski do poprawy efektów kształcenia. 2. Szkoły dają rodzicom możliwość działania na rzecz szkolnej społeczności w wyznaczonym zakresie. Nie wszyscy rodzice mają wkład w procesie decydowania o funkcjonowaniu szkół.

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

Wnioski z ewaluacji szkół podstawowych:

1. Szkoły wdrażają wnioski z analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego i osiągnięć uczniów. Prowadzone w tym zakresie działania nie zawsze służą poprawie efektów kształcenia.
2. Szkoły wzbogacają ofertę edukacyjną umożliwiającą realizację podstawy programowej i zaspokojenie potrzeb edukacyjnych uczniów. Wprowadzane rozwiązania o charakterze nowatorskim i innowacyjnym sprzyjają nabywaniu wiedzy, doskonaleniu umiejętności, rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień, kształtowaniu postaw.
3. Wykorzystywane przez nauczycieli w pracy z uczniami głównie metody werbalne i podające nie zachęcają wszystkich uczniów do aktywności podczas lekcji i zajęć pozalekcyjnych.
4. Podejmowane przez szkoły działania w celu zapewnienia uczniom bezpieczeństwa nie zawsze są celowe i skuteczne. Uczniowie wskazują miejsca i sytuacje zagrażające ich bezpieczeństwu. Uczniowie i rodzice rzadko mają możliwość współdecydowania o sprawach wychowawczych.

5. Badane szkoły promują wartość edukacji poprzez działania informacyjne, np. prasa lokalna, uroczystości środowiskowe, strona internetowa szkoły, tablica ogłoszeń.
6. Rodzice mają wpływ na działania szkoły najczęściej w kwestiach organizacyjnych dotyczących wycieczek szkolnych, uroczystości. Potrzeby i opinie rodziców rzadko poddawane są diagnozie.
7. Szkoły we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego realizują działania na rzecz społeczności lokalnej. Charakter kulturowy, socjalny oraz charytatywny działań wpływa na rozwój uczniów, szkoły i środowiska.
8. Szkoły dysponują wystarczającą infrastrukturą dydaktyczną niezbędną do realizacji podstawy programowej, nieliczne braki dotyczą najczęściej bazy sportowej.
9. Wnioski wynikające z nadzoru pedagogicznego są w niewystarczającym stopniu wykorzystywane w planowaniu i organizacji procesów edukacyjnych oraz zarządzaniu szkołami, nie zawsze przynoszą poprawę i jakościowe zmiany.

2.2.3 Gimnazja

Wykres 5. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.) – gimnazja

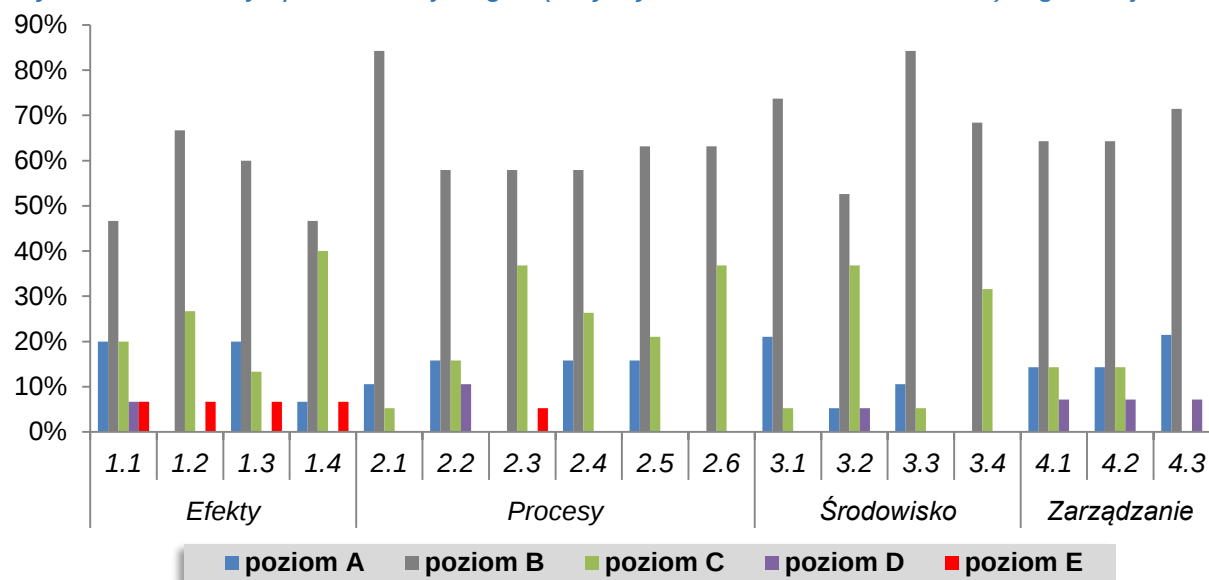

Tabela 8. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.) – gimnazja

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki	1. W szkołach przeprowadza się analizę ilościową i jakościową wyników egzaminu gimnazjalnego w celu sformułowania wniosków do dalszej pracy. 2. Wdrażanie wniosków z analizy osiągnięć uczniów, uwzględnianie ich możliwości rozwojowych i dostrzeganie przez nauczycieli możliwości uzyskania lepszych wyników wpływa na systematyczny wzrost efektów kształcenia. 3. Działania wychowawcze w zakresie eliminowania	1. Nie wszyscy nauczyciele wspierają i motywują uczniów w procesie uczenia się, pomagają w trudnych sytuacjach, mówią, jak należy się uczyć. 2. Nie wszyscy uczniowie przestrzegają obowiązujące w szkołach zasady zachowania. 3. Uczniowie rzadko podejmują inicjatywy na rzecz własnego rozwoju.

		zagrożeń i niepożądanych zachowań mają charakter systemowy.	
2.	Procesy zachodzące w szkole lub placówce	1. Oferta edukacyjna szkół jest spójna z podstawą programową, jest modyfikowana i wzbogacana o nowatorskie działania. 2. Realizowane projekty i przedsięwzięcia, których inicjatorami i pomysłodawcami są nauczyciele i uczniowie, wpływają na rozwój uczniów i przygotowują do życia w społeczeństwie. 3. Nauczyciele stosują różnorodne metody wspierania i motywowania uczniów do nauki, a informacje zwrotne uzyskiwane przez uczniów pomagają im uczyć się.	1. Nie wszystkie szkoły poddają analizie i modyfikacji koncepcję pracy. 2. Uczniowie rzadko uczestniczą w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych. 3. Szkoły w niewielkim stopniu wykorzystują informacje z monitorowania procesów edukacyjnych do ich modyfikacji.
3.	Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym	1. Szkoły wykorzystują zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju. 2. Pozyskują opinie rodziców na temat pracy szkół, uwzględniają je we własnych działaniach. 3. Różnorodność i wielość prowadzonych przedsięwzięć sprzyja promowaniu w środowisku wartości uczenia się i znaczenia wykształcenia.	1. Rodzice w niewystarczającym stopniu biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. 2. Badanie losów absolwentów nie ma charakteru zorganizowanego i systemowego. Informacje o losach absolwentów rzadko są wykorzystywane do planowania pracy szkół i wdrażania zmian. 3. Nie wszystkie szkoły identyfikują potrzeby i możliwości środowiska.
4.	Zarządzanie szkołą lub placówką	1. Wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym z ewaluacji wewnętrznej są uwzględniane w planowaniu pracy szkół. 2. Nauczyciele angażują się w pracę zespołów, wspólnie planują zadania, wspierają się w pracy. 3. Baza lokalowa szkół i wyposażenie w pomoce dydaktyczne pozwala na realizowanie podstawy programowej i przyjętych w gimnazjach programów.	1. Zarządzanie szkołami nie ma wpływu na uspołecznienie działań i umożliwienie uczniom i rodzicom wpływania na proces edukacyjno-wychowawczy. 2. Wnioski z nadzoru pedagogicznego nie we wszystkich szkołach są uwzględniane w planowaniu pracy, wprowadzaniu zmian prorozwojowych.

Wykres 6. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.) – gimnazja

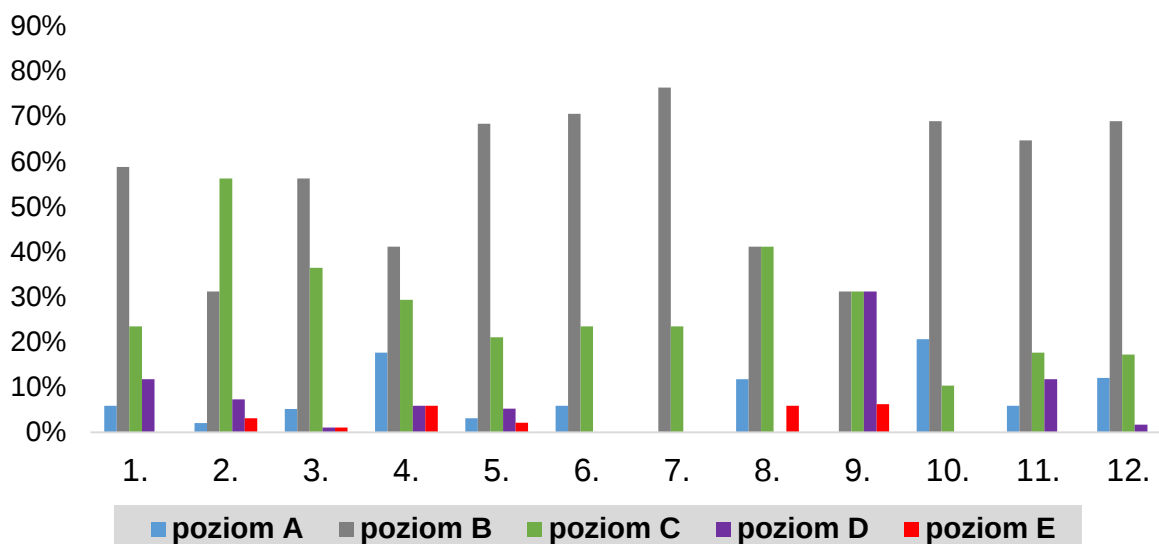

Tabela 9. Analiza jakościowa wyników (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.) – gimnazja

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	1. Procesy edukacyjne są adekwatne do potrzeb uczniów i ukierunkowane na kształtowanie umiejętności uczenia się. 2. Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia gimnazjalistom powiązanie wiedzy z różnych dziedzin oraz wykorzystanie jej w praktycznym działaniu. 3. Nauczyciele podczas lekcji tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się, motywują uczniów do aktywnego udziału w zajęciach.	1. Uczniowie rzadko mają możliwość uczenia się od siebie nawzajem. 2. Informowanie o postępach w nauce w niewielkim stopniu pomaga uczniom w ich rozwoju. 3. Nauczyciele w niewystarczającym stopniu indywidualizują proces nauczania.
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	1. Szkoły realizują podstawę programową z uwzględnieniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Szkoły przygotowują uczniów do kolejnych etapów kształcenia oraz funkcjonowania w życiu społecznym. 3. Szkoły monitorują i diagnozują osiągnięcia uczniów oraz wdrażają wnioski z tych analiz.	1. Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów nie zawsze przyczyniają się do poprawy efektów kształcenia.
3.	„Respektowane są normy społeczne”	1. W większości szkół zasady postępowania i współżycia w szkole są uzgadniane i przestrzegane przez społeczność szkolną. 2. Działania podejmowane przez większość szkół są skuteczne i zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne.	1. Uczniowie i rodzice nie zawsze są włączani w tworzenie i modyfikowanie działań wychowawczych związanych z ustalaniem norm i zasad postępowania. 2. Rodzice w niewielkim stopniu inicjują działania służące budowaniu współpracy ze szkołą. 3. Nie we wszystkich szkołach

		3. W większości szkół uczniowie wdrażani są do współpracy i samorządności, ich pomysły i inicjatywy są realizowane.	uczniowie czują się bezpiecznie (występują przypadki agresji werbalnej i fizycznej).
4.	Wymagania w zakresie wybranym przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty (ewaluacja problemowa): „Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”	1. Współpraca szkół z podmiotami zewnętrznymi wpływa na ich wzajemny rozwój. 2. Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami funkcjonującymi w środowisku lokalnym jest systematyczna i celowa. 3. Uczniowie uczestniczą w akcjach charytatywnych na rzecz środowiska lokalnego.	1. Nie wszystkie działania podejmowane przez szkoły we współpracy z organizacjami i instytucjami środowiska lokalnego przyczyniają się do rozwoju uczniów.
	„Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi”	1. Zarządzanie szkołami sprzyja indywidualnej i zespołowej pracy nauczycieli oraz podejmowaniu nowatorskich działań. 2. Dyrektorzy podejmują różnorodne działania w celu pozyskania środków finansowych na potrzeby szkół oraz dla zapewnienia odpowiednich warunków pracy i rozwoju uczniów i nauczycieli. 3. Dyrektorzy skutecznie motywują nauczycieli do udziału w różnych formach doskonalenia zawodowego.	1. Uczniowie i rodzice w niewielkim stopniu są zaangażowani w proces podejmowania ważnych decyzji dotyczących funkcjonowania szkół. 2. Nie wszyscy nauczyciele angażują się w działania związane z prowadzoną w szkołach ewaluacją wewnętrzną.
5.	Pozostałe wymagania (1,4,6,7,8,9,11) badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)	1. Rozpoznanie możliwości psychofizycznych, potrzeb rozwojowych oraz sytuacji społecznej każdego ucznia sprzyja osiąganiu sukcesów edukacyjnych. 2. Założenia koncepcji pracy szkół są spójne z potrzebami rozwojowymi uczniów oraz potrzebami środowiska. 3. Szkoły podejmują adekwatne do rozpoznanych potrzeb działania antydyskryminacyjne w celu budowania atmosfery wzajemnej życzliwości, tolerancji, szacunku, angażując w nie całą społeczność szkolną oraz lokalne instytucje i partnerów.	1. Udział uczniów i rodziców w opracowaniu i modyfikacji koncepcji pracy szkół jest niewielki. 2. Większość rodziców nie występuje z inicjatywami na rzecz rozwoju uczniów i szkół, zgłaszane pomysły mają charakter organizacyjny. 3. Wyniki badań zewnętrznych nie są w pełni wykorzystywane do podniesienia efektów kształcenia.

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

Wnioski z ewaluacji gimnazjów:

1. Szkoły planują procesy edukacyjne, lecz uczniowie rzadko mają możliwość uczenia się od siebie nawzajem i pracy nad zadaniami opracowanymi przez siebie samych lub innych uczniów.
2. W szkołach monitoruje się i analizuje osiągnięcia uczniów uwzględniając ich możliwości rozwojowe, wdrażane wnioski nie zawsze przyczyniają się do poprawy efektów kształcenia.

3. Nauczyciele kształtują u uczniów kompetencje kluczowe, wykorzystują w procesie edukacyjnym zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej.
4. Gimnazja wspomagają uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce poprzez objęcie ich dodatkowymi zajęciami dydaktyczno-wyrównawczymi, rewalidacyjnymi oraz indywidualną pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
5. Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane w szkole, jednak rzadko inicjują działania na rzecz własnego rozwoju oraz rozwoju szkoły.
6. W większości szkół w zapewnieniu bezpieczeństwa uczniom oraz w kształtowaniu atmosfery sprzyjającej uczeniu się uczestniczą wszyscy członkowie społeczności szkolnej.
7. Realizowane w gimnazjach programy profilaktyczne i podejmowane działania wychowawcze nie zawsze skutecznie przeciwdziałają zachowaniom niepożądanym.
8. Gimnazja umożliwiają rodzicom i uczniom wpływanie na zasady zachowania obowiązujące w szkołach, jednak podejmowane przez szkoły działania mające na celu zaangażowanie uczniów i rodziców w tworzenie prawa wewnętrznego są mało skuteczne.
9. Szkoły funkcjonują zgodnie z przyjętą koncepcją, jednak udział uczniów i rodziców w opracowaniu i modyfikacji koncepcji pracy szkół jest niewielki.

2.2.4 Licea ogólnokształcące

Wykres 7. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.) – licea ogólnokształcące

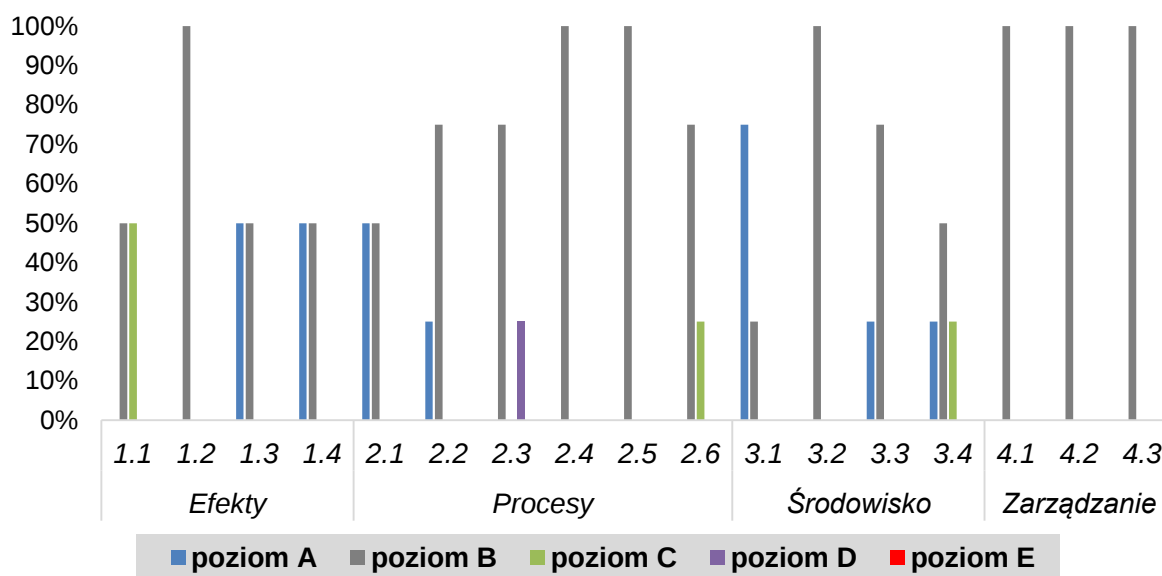
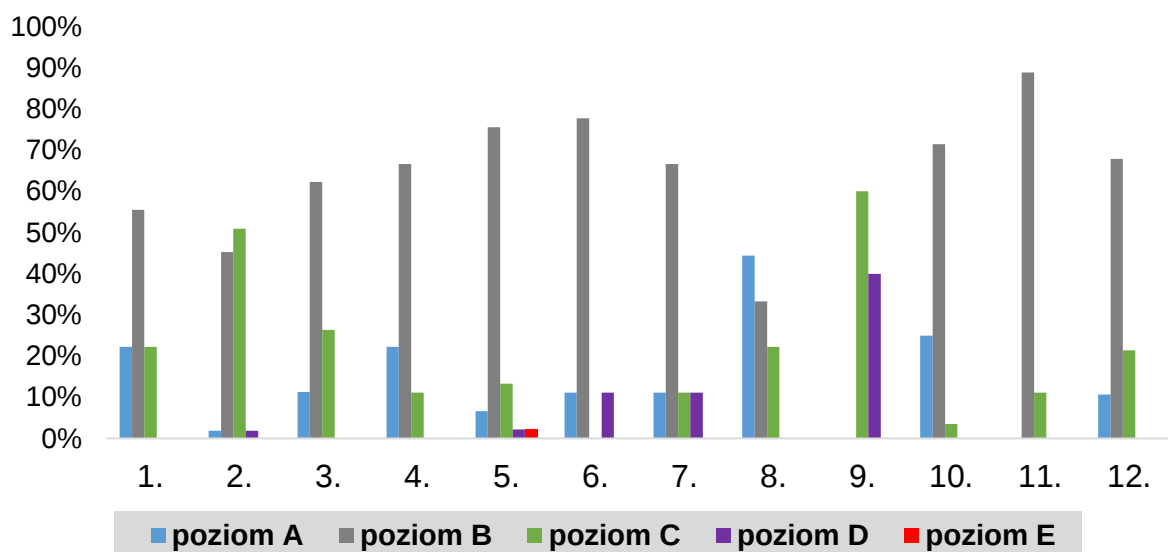

Tabela 10. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.) – licea ogólnokształcące

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki	1. Analiza osiągnięć uczniów i efektów wychowawczych jest prowadzona w celu poprawy jakości pracy szkół. 2. Uczniowie podejmują liczne inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły. 3. Uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami.	1. Szkoły, analizując wyniki osiągnięć uczniów, częściej wykorzystują metody ilościowe niż jakościowe. 2. Wdrażane wnioski z analiz osiągnięć uczniów nie zawsze przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia. 3. Niewielu uczniów uczęszcza na zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę.

2.	Procesy zachodzące w szkole lub placówce	1. Koncepcja pracy szkół jest analizowana i modyfikowana w miarę potrzeb. 2. Oferta edukacyjna szkół jest modyfikowana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów. 3. Znaczna część nauczycieli stosują zasady oceniania kształtującego.	1. Nie wszyscy rodzice znają i akceptują koncepcję pracy szkoły. 2. Tylko część szkół realizuje nowatorskie rozwiązania programowe. 3. Nauczyciele nie zawsze informują uczniów o ich postępach w nauce.
3.	Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym	1. Współpraca szkół z podmiotami działającymi w środowisku pozytywnie wpływa na rozwój uczniów. 2. Szkoły przygotowują do dalszej edukacji. 3. Szkoły prowadzą działania informacyjne dotyczące osiągnięć uczniów, oferty edukacyjnej.	1. Nie wszystkie szkoły identyfikują potrzeby i możliwości środowiska. 2. Nie wszystkie szkoły wykorzystują informacje o losach absolwentów w procesie nauczania i wychowania. 3. Nie wszyscy rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia szkoły.
4.	Zarządzanie szkołą lub placówką	1. Zespoły nauczycieli analizują efekty swojej pracy. 2. W większości szkół wyposażenie jest wystarczające do realizacji podstawy programowej i przyjętych programów nauczania. 3. Dyrektorzy zachęcają nauczycieli do udziału w ewaluacji wewnętrznej.	1. Nie wszyscy nauczyciele uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego dotyczących metod i form współpracy, a uczestnictwo w szkoleniach nie przekłada się na umiejętność współpracy. 2. Podejmowane działania mające na celu wzbogacenie warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego nie zawsze przynoszą pożądane efekty. 3. Wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego nie zawsze przyczyniają się do wprowadzania prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły.

Wykres 8. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.) – licea ogólnokształcące

*Tabela 11. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013 r.-31.08.2014 r.)
– licea ogólnokształcące**

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	1. Procesy edukacyjne zorganizowane są w sposób sprzyjający uczeniu się oraz realizacji różnorodnych przedsięwzięć i projektów. 2. Uczniowie znają stawiane przed nimi cele i formułowane wobec nich oczekiwania, mają możliwość powiązania różnych dziedzin wiedzy oraz odwoływania się do własnych doświadczeń. 3. Wyniki egzaminów maturalnych, znaczące osiągnięcia uczniów w olimpiadach i konkursach oraz na wyższym etapie kształcenia potwierdzają skuteczność podejmowanych przez szkoły działań dydaktyczno-wychowawczych.	1. Uczniowie rzadko pracują nad rozwiązywaniem zadań i problemów wymyślonych przez siebie samych lub innych uczniów. 2. Uczniowie nie zawsze mają wpływ na przebieg procesu uczenia się. 3. Nie wszyscy nauczyciele podejmują działania w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności uczenia się.
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	1. Nauczyciele w swojej pracy kładą nacisk na uzyskiwanie przez uczniów wysokich wyników egzaminu maturalnego oraz osiąganie przez nich sukcesów w konkursach i olimpiadach. 2. Szkoły rozwijają u uczniów umiejętności przydatne na kolejnym etapie kształcenia oraz na rynku pracy. 3. Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych, realizacja projektów edukacyjnych poszerza możliwości rozwoju uczniów w sferze społecznej, kształtuje kreatywność oraz umożliwia odniesienie sukcesu.	1. Wyniki egzaminu maturalnego nie zawsze potwierdzają skuteczność podejmowanych przez szkoły działań dydaktycznych. 2. Wdrożone wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów w ograniczonym stopniu wpływają na wzrost efektów kształcenia. 3. Nie wszyscy nauczyciele rozmawiają z uczniami na temat przyczyn niepowodzeń szkolnych.
3.	„Respektowane są normy społeczne”	1. Podejmowane przez szkoły działania organizacyjno-wychowawcze zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne. 2. Relacje między członkami społeczności szkolnej oparte są na wzajemnym szacunku, zaufaniu i równości. 3. Podejmowane przez samorząd uczniowski inicjatywy o charakterze charytatywnym, prężnie działający wolontariat sprzyjają kształtowaniu postaw prospołecznych.	1. Udział uczniów w opracowywaniu zasad zachowania obowiązujących w szkole jest niewielki. 2. Inicjatywy zgłaszane przez rodziców dotyczą ich uprawnień ustawowych.
4.	Inne: <u>Wymagania w zakresie wybranym przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty (ewaluacja problemowa):</u>	1. Szkoły rozpoznają potrzeby środowiska lokalnego, podejmują działania służące ich zaspokojeniu. 2. Systematyczna i celowa współpraca szkół z instytucjami działającymi w środowisku lokalnym pozytywnie wpływa na rozwój uczniów, poziom pracy	1. Udział uczniów w podejmowanych przez szkołę i środowisko lokalne działaniach na rzecz wzajemnego rozwoju nie jest powszechny. 2. Nie wszystkie szkoły skutecznie rozpoznają zasoby środowiska lokalnego

	„Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”	szkół, postrzeganie szkół w środowisku.	i wykorzystują je w celu własnego rozwoju.
	„Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi”	1. Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są formułowane na podstawie analiz prowadzonych działań edukacyjno - wychowawczych. 2. Wyniki analiz są wykorzystywane w planowaniu pracy szkół oraz przyczyniają się do wprowadzania zmian prorozwojowych. 3. Dyrektorzy inspirują nauczycieli do systematycznego doskonalenia zawodowego i podwyższania kwalifikacji.	1. Nie wszyscy nauczyciele angażują się w działania związane z prowadzeniem ewaluacji wewnętrznej. 2. Nie wszystkie szkoły podejmują działania angażujące całą społeczność szkolną.
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)	1. Różnorodność i wielość prowadzonych przedsięwzięć, ich sposób realizacji oraz włączanie absolwentów w działania szkół sprzyja rozpowszechnianiu w środowisku wartości uczenia się i znaczenia wykształcenia. 2. Nauczyciele stosują aktywizujące metody pracy, dostosowują metody i formy pracy do możliwości uczniów.	1. Rodzice w niewielkim zakresie uczestniczą w działaniach organizowanych przez szkoły oraz w podejmowaniu decyzji dotyczących funkcjonowania szkół.

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

Wnioski z ewaluacji liceów ogólnokształcących:

1. Stosowane w szkołach ciekawe i nowatorskie działania edukacyjno - wychowawcze pozytywnie wpływają na rozwój intelektualny i społeczny uczniów, podnoszą jakość kształcenia, wzbogacają oferty edukacyjne liceów.
2. Szkoły, na podstawie wniosków z diagnozy wiadomości i umiejętności uczniów, modyfikują treści nauczania, formy i metody pracy.
3. Szkoły monitorują i analizują osiągnięcia uczniów, lecz wdrożone wnioski nie zawsze przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia i osiągania przez uczniów sukcesów.
4. W szkołach planuje się procesy edukacyjne, jednak nie wszyscy nauczyciele prowadzą zajęcia w sposób adekwatny do potrzeb i możliwości uczniów, nie udzielają uczniom potrzebnego wsparcia w zakresie uczenia się.
5. Szkoły zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne. Uczniowie znają i respektują obowiązujące normy i zasady, ale rzadko uczestniczą w ich formułowaniu.
6. Oferta zajęć pozalekcyjnych sprzyja aktywności uczniów oraz inicjowaniu przez nich różnorodnych przedsięwzięć na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.
7. Rodzice w niewielkim zakresie uczestniczą w przedsięwzięciach organizowanych przez szkoły oraz w podejmowaniu decyzji dotyczących funkcjonowania szkół.

2.2.5 Technika

Wykres 9. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.) - technika

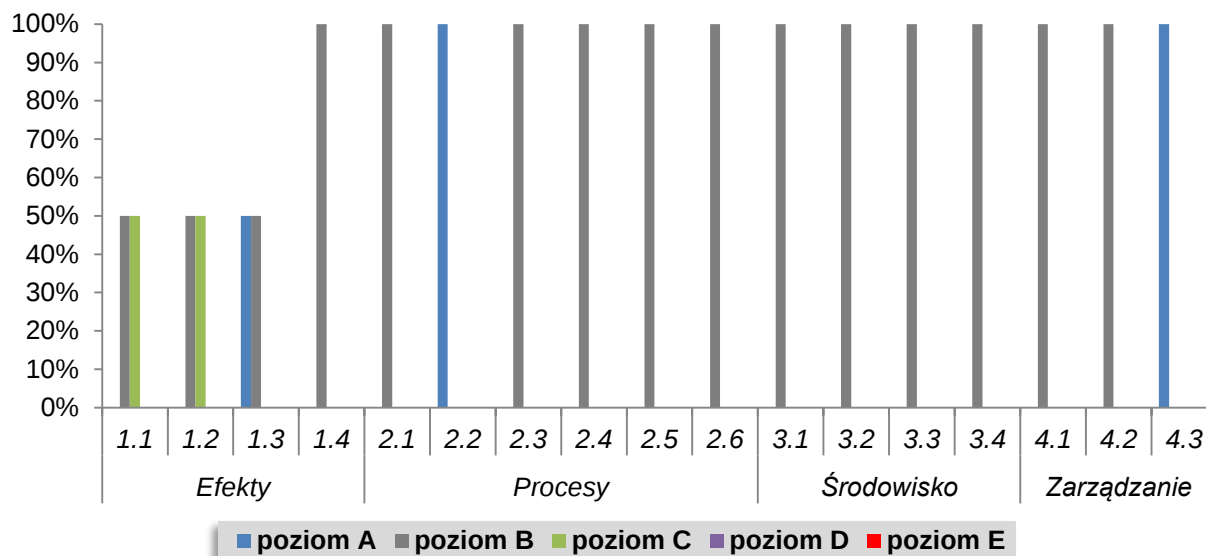

Tabela 12. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.) - technika

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki	1. Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkoły. 2. Podejmowanie działań wychowawczych, mających na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań skutkuje wysokim poziomem bezpieczeństwa. 3. Uczniowie podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju, rozwoju szkoły oraz możliwości podjęcia pracy.	1. Nieliczni uczniowie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkoły. 2. Nie zawsze wdrożenie wniosków z analizy osiągnięć uczniów przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia. 3. Prowadzona diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń nie zawsze pozwala na ich pełne rozpoznanie.
2.	Procesy zachodzące w szkole lub placówce	1. Nauczyciele wspierają uczniów w procesie uczenia się, motywują do aktywnego udziału w zajęciach. 2. Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu procesów edukacyjnych. 3. Oferta edukacyjna uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy.	1. Wdrożone wnioski z działań wychowawczych nie zawsze przynoszą oczekiwane efekty. 2. Nie wszystkie podmioty szkoły znają jej koncepcję pracy. 3. Modyfikacja oferty edukacyjnej szkół nie zawsze przyczynia się do poprawy wyników nauczania.
3.	Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym	1. Szkoły współpracują z różnymi podmiotami działającymi w środowisku. 2. Szkoły przygotowują do funkcjonowania na rynku pracy. 3. Szkoły informują środowisko o swoich osiągnięciach, inicjatywach, ofercie edukacyjnej.	1. Szkoły starają się informować o celowości i skuteczności swoich działań, jednak ww. informacje nie docierają do wszystkich zainteresowanych. 2. Nie wszyscy rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkoły jako instytucje dbające o jakość uczenia się.
4.	Zarządzanie szkołą lub placówką	1. Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy. 2. Nauczyciele są zaangażowani	1. Wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego nie zawsze przyczyniają się

		w pracę zespołów zadaniowych. 3. Szkoły mają wyposażenie wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych programów nauczania.	do wprowadzania prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkół.
--	--	--	--

Wykres 10. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.)
– technika

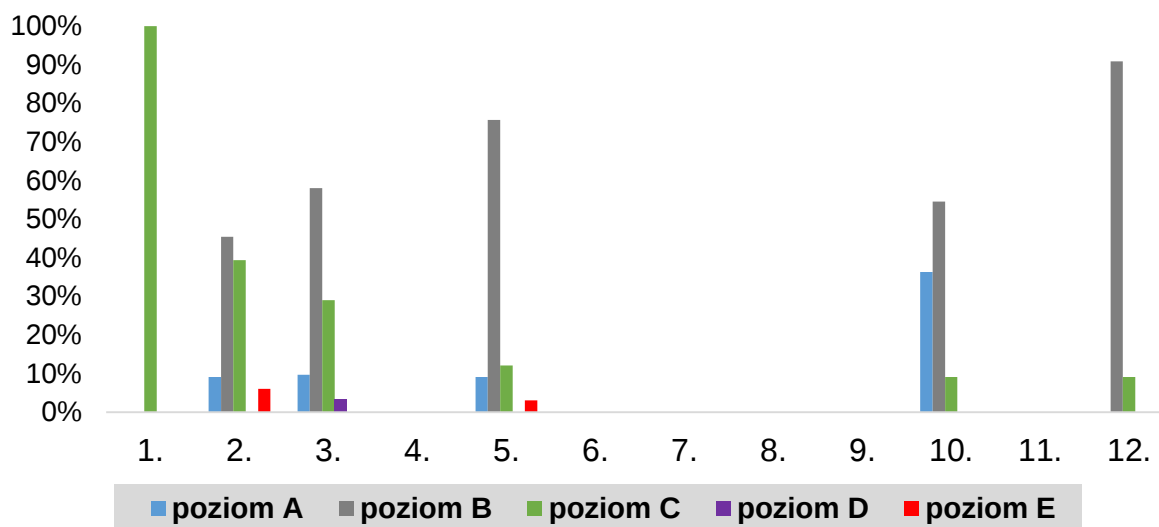

Tabela 13. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013r.- 31.08.2014 r.)
– technika*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	1. Szkoły prowadzą nowatorskie działania w zakresie doskonalenia umiejętności uczniów, poszerzania ich wiedzy teoretycznej i praktycznej. 2. Podejmowane przez szkoły działania pozwalają uczniom uzyskać nowe kwalifikacje i przygotowują do poszukiwania pracy. 3. Systematyczne monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów przyczynia się do planowania i wdrażania efektywnych działań w zakresie realizacji procesów edukacyjnych i pozwala uzyskać wysokie wyniki na egzaminach zewnętrznych.	1. Uczniowie mają niewielki wpływ na organizację procesu edukacyjnego. 2. Nauczyciele rzadko rozmawiają z uczniami o trudnościach i postępach w nauce oraz pomagają przezwyciężyć te trudności. 3. Nie wszyscy uczniowie aktywnie uczestniczą w procesie uczenia się.
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	1. Szkoły w sposób planowy diagnozują osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego w celu modyfikacji metod i form pracy oraz dostosowania ich do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów. 2. Szkoły podejmują działania mające na celu przygotowanie uczniów do kolejnych etapów	1. Nie wszyscy nauczyciele przestrzegają ustalone zasady oceniania. 2. Nie wszyscy uczniowie uważają, że wiedza i umiejętności nabyte w szkole są przydatne w życiu. 3. Podejmowane przez szkoły działania nie zawsze przekładają się na poprawę wyników promocji, mobilizowanie uczniów do przystępowania do egzaminu maturalnego oraz zawodowego.

		kształcenia i funkcjonowania na rynku pracy. 3. Wdrażane programy edukacyjne i profilaktyczne kształtują postawy młodzieży i wzmacniają ich umiejętności interpersonalne oraz społeczne.	
3.	„Respektowane są normy społeczne”	1. Większość uczniów czuje się w szkołach bezpiecznie. 2. W szkołach prowadzi się analizę podejmowanych działań wychowawczych. 3. Relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.	1. Uczniowie i rodzice w niewielkim stopniu korzystają z możliwości uczestniczenia w opracowywaniu zasad postępowania i współzycia w szkole. 2. Tylko część uczniów ma świadomość współdziałania ze sobą i uczestnictwa w przedsięwzięciach będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego.
4.	Inne: <u>Wymagania w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty (ewaluacja problemowa):</u> „Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”	1. Podejmowane przez szkoły działania mają wpływ na rozwój środowiska lokalnego. 2. Współpraca szkół z instytucjami działającymi w środowisku, pracodawcami korzystnie wpływa na rozwój uczniów. 3. Przedstawiciele środowiska lokalnego uczestniczą w podejmowanych przez szkoły działaniach, znają sukcesy szkół, postrzegają szkoły jako placówki otwarte na zmiany.	1. Współpraca szkół z partnerami w środowisku lokalnym nie ma charakteru powszechnego. 2. Nie wszystkie szkoły prowadzą rozpoznanie potrzeb środowiska lokalnego. 3. Nie wszyscy uczniowie są zainteresowani organizowanymi przez szkoły spotkaniami z przedstawicielami środowiska lokalnego.
	„Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi”	1. Szkoły wprowadzają nowatorskie rozwiązania programowe i organizacyjne mające na celu podniesienie efektywności kształcenia. 2. Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są podstawą planowania pracy szkół i wprowadzanych zmian o charakterze prorozwojowym. 3. Dyrektorzy szkół zapewniają nauczycielom możliwość doskonalenia zawodowego i uzyskiwania nowych kwalifikacji.	1. Nie wszystkie szkoły mają odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie do realizacji swoich zadań statutowych.

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

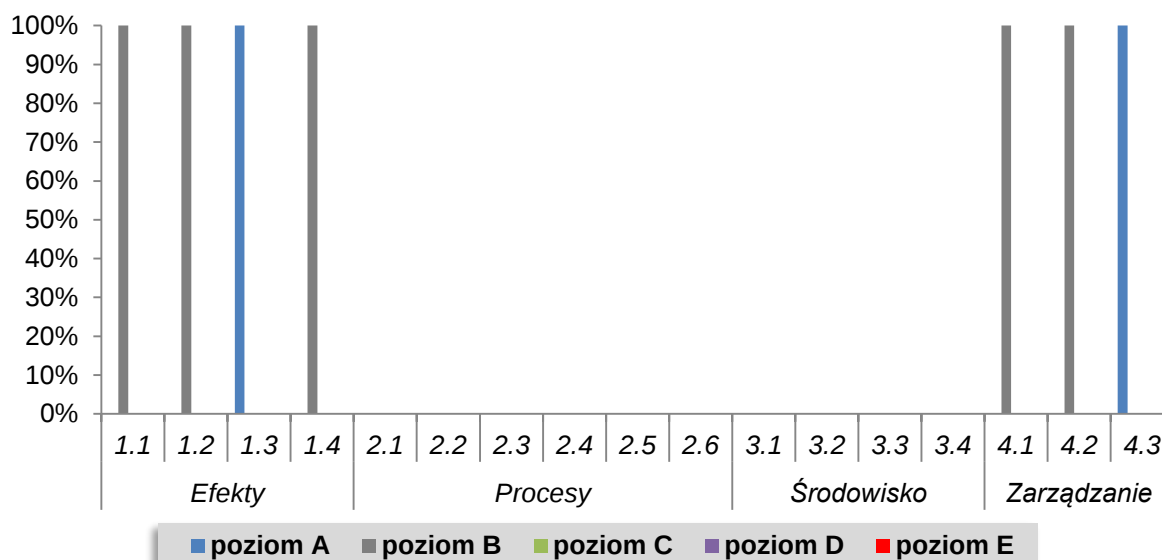
Wnioski z ewaluacji techników:

1. Planowanie, organizacja i przebieg procesów edukacyjnych oraz realizacja różnorodnych działań i projektów wpływają na kształcenie umiejętności uczenia się, umożliwiają stosowanie przez nauczycieli korelacji międzyprzedmiotowej, pomagają uczniom powiązać różne dziedziny wiedzy oraz odwoływać się do własnych doświadczeń.
2. Tworzenie atmosfery partnerstwa między nauczycielami a uczniami oraz działania motywujące i wspierające sprzyjają nabywaniu wiedzy i umiejętności, znajdują odzwierciedlenie w wynikach egzaminów zewnętrznych.

3. Informacja zwrotna o postępach w nauce motywuje uczniów do dalszej pracy oraz pozwala planować własny proces uczenia się.
4. Realizowane w szkołach przedsięwzięcia oraz stosowanie nowatorskich rozwiązań służą doskonaleniu i wykorzystaniu w praktyce umiejętności uczniów. Młodzież uzyskuje nowe kwalifikacje, przygotowywana jest do skutecznego poszukiwania pracy.
5. W procesie lekcyjnym nauczyciele uwzględniają zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej ustalone dla danego przedmiotu.
6. W szkołach prowadzona jest analiza ilościowa i jakościowa wyników egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Nie zawsze dokonywana jest analiza wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej.
7. Szkoły zapewniają uczniom wysoki poziom bezpieczeństwa, analizują podejmowane działania wychowawcze, realizują inicjatywy zgłaszane przez rodziców i uczniów.
8. Szkoły rozpoznają potrzeby środowiska, podejmują działania w celu ich zaspokojenia. Współpraca szkół z instytucjami działającymi w środowisku pozytywnie wpływa na rozwój uczniów, poziom pracy szkół i ich postrzeganie przez lokalną społeczność.
9. Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego, formułowane na podstawie analiz prowadzonych działań edukacyjno-wychowawczych, wykorzystywane są do planowania pracy oraz przyczyniają się do wprowadzania zmian prorozwojowych i pozytywnego postrzeganie szkół w środowisku.
10. Zarządzanie szkołami przyczynia się do prawidłowego ich funkcjonowania oraz inspirowanie nauczycieli do systematycznego doskonalenia zawodowego.
11. Uczniowie w niewielkim zakresie uczą się od siebie i uczestniczą w organizowaniu procesów edukacyjnych.
12. Działania nauczycieli podejmowane w celu przygotowania uczniów do egzaminów zewnętrznych i kolejnego etapu kształcenia nie przyczyniają się do osiągania przez uczniów sukcesów edukacyjnych.
13. Monitorowanie i analizowanie działań oraz formułowanie wniosków i ich wdrażanie w celu podniesienia jakości kształcenia nie przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia i osiągania przez uczniów sukcesów edukacyjnych.

2.2.6 Zasadnicze szkoły zawodowe

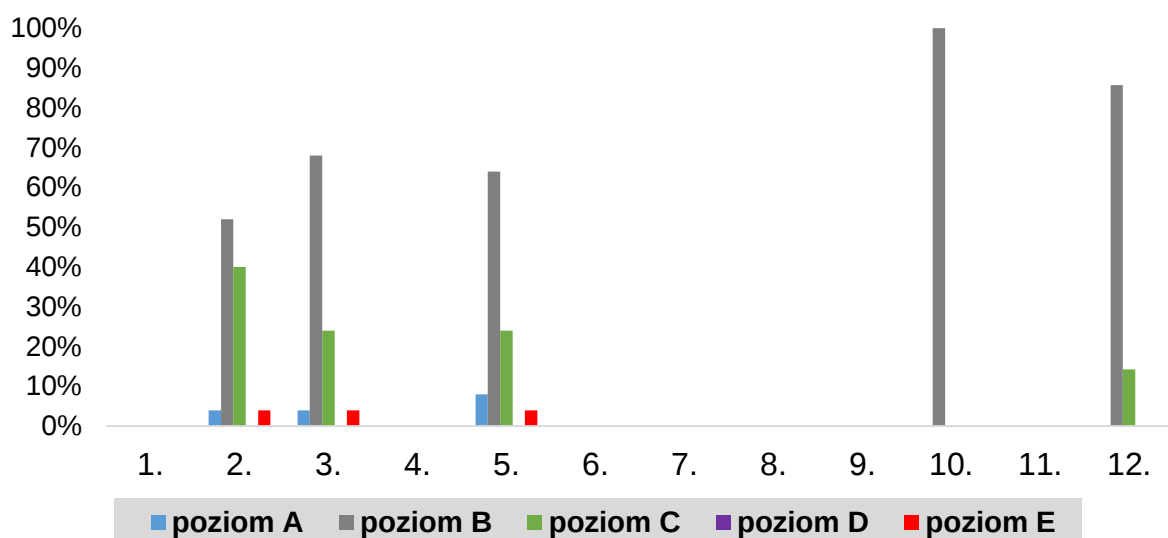
Wykres 11. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– zasadnicze szkoły zawodowe

*Tabela 14. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– zasadnicze szkoły zawodowe*

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki	1. W szkole prowadzona jest analiza wyników zewnętrznych. 2. Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie. 3. Uczniowie znają i respektują obowiązujące normy społeczne.	1. Uczniowie podejmują niewiele inicjatyw dotyczących ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły. 2. Szkoła nie realizuje działań zainicjowanych przez uczniów.
2.	Procesy zachodzące w szkole lub placówce	1. Koncepcja pracy szkoły jest znana wszystkim podmiotom. 2. Nauczyciele współpracują ze sobą przy organizacji procesów edukacyjnych. 3. W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów.	1. Wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów nie są spójne z podejmowanymi działaniami. 2. Nie zawsze prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu nauczania. 3. Uczniowie sporadycznie biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych.
3.	Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym	1. Rodzice są informowani o osiągnięciach ich dzieci. 2. Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, realizowanych przedsięwzięć, sukcesów. 3. Szkoła korzysta z zasobów środowiska w procesie nauczania.	1. Rodzice w ograniczonym zakresie wpływają na życie szkoły i sporadycznie angażują się w działania przez nią podejmowane. 2. Podjęcie nauki na wyższym poziomie edukacyjnym, w ocenie uczniów, wymaga pogłębienia wiedzy na korepetycjach. 3. Szkoła sporadycznie prowadzi w środowisku lokalnym działania promujące wartość uczenia się przez całe życie.
4.	Zarządzanie szkołą lub placówką	1. Nauczyciele wspólnie rozwiązują większość problemów. 2. Warunki lokalowe szkoły są dobre.	1. Warsztaty szkolne wymagają doposażenia w nowoczesny sprzęt. 2. W szkole nie ma planu wzbogacania warunków lokalowych i wyposażenia.

*Wykres 12. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.)
– zasadnicze szkoły zawodowe*

*Tabela 15. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013 r.-31.05.2014 r.)
– zasadnicze szkoły zawodowe*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	1. Stosowanie nowatorskich rozwiązań, różnorodnych form i metod pracy uatrakcylnia proces uczenia się, podnosi jakość oferty edukacyjnej oraz służy rozwojowi uczniów. 2. W planowaniu procesów edukacyjnych uwzględniane są potrzeby uczniów. 3. Nauczyciele kształtują atmosferę sprzyjającą uczeniu się, motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach.	1. Uczniowie w niewielkim stopniu uczą się od siebie nawzajem i angażują w zajęcia. 2. Uczniowie rzadko rozwiązują zadania opracowane przez siebie lub innych uczniów. 3. Uczniowie nie mają wpływu na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Nie czują się w pełni odpowiedzialni za własny rozwój.
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	1. Szkoły kształtują kluczowe kompetencje, które ukierunkowane są na przygotowanie uczniów do kolejnego etapu kształcenia i wykonywania zawodu. 2. Wiedzę na temat osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu kształcenia wykorzystuje się w planowaniu procesu edukacyjnego. 3. Nauczyciele zachęcają uczniów do aktywnego uczenia się poprzez wykorzystywanie w kształceniu ogólnym i zawodowym środków audiowizualnych oraz nowoczesnych pomocy dydaktycznych oraz dbają o rozwój fizyczny uczniów.	1. Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów nie zawsze przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania przez uczniów sukcesów edukacyjnych. 2. Nie wszyscy uczniowie przystępują do egzaminu zawodowego.
3.	„Respektowane są normy społeczne”	1. Podejmowane przez szkoły działania wychowawcze, profilaktyczne i organizacyjne zapewniają uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. 2. Relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu. 3. Budowany jest pozytywny klimat dla współpracy i współdziałania między uczniami.	1. Uczniowie i rodzice sporadycznie uczestniczą w modyfikacji działań wychowawczych. 2. Uczniowie rzadko angażują się w działalność samorządu uczniowskiego. 3. Niska frekwencja uczniów na zajęciach mimo podejmowanych działań wychowawczych.
4.	<u>Wymagania w zakresie wybranym przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty</u> (ewaluacja problemowa): „Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”	1. Szkoły prowadzą rozpoznanie potrzeb i zasobów środowiska lokalnego, podejmują inicjatywy na rzecz wzajemnego rozwoju. 2. Współpraca szkół ze środowiskiem lokalnym jest systematyczna, podejmowane działania są adekwatne do potrzeb szkół i środowiska. 3. Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wpływa korzystnie na rozwój uczniów.	1. Nie wszystkie szkoły prowadzą rozpoznanie potrzeb środowiska lokalnego.

	„Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi”	1. Zarządzanie szkołami koncentruje się na wychowaniu, nauczaniu uczeniu się oraz zapewnieniu odpowiednich do realizacji tych zadań warunków. 2. Na podstawie wniosków wynikających z nadzoru pedagogicznego podejmowane są działania służące rozwojowi szkół, wprowadzaniu nowatorskich rozwiązań w zakresie dydaktyki i wychowania. 3. Sposób zarządzania szkołami sprzyja udziałowi nauczycieli i innych pracowników oraz uczniów i rodziców w procesie podejmowania decyzji dotyczących funkcjonowania szkół.	1. Nie wszystkie szkoły mają odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie do realizacji zadań statutowych. 2. Nauczyciele w niewystarczającym stopniu korzystają z form doskonalenia zawodowego.
--	---	--	--

Wnioski z ewaluacji zasadniczych szkół zawodowych:

1. Podejmowanie działań w zakresie wychowania oraz profilaktyki przyczynia się do zapewnienia wyższego poziomu bezpieczeństwa uczniów, dobrego klimatu pracy oraz budowania pozytywnego wizerunku szkół zawodowych w środowisku.
2. Powszechna znajomość wśród uczniów celów uczenia się i formułowanych wobec nich oczekiwań oraz ocenianie według ustalonych i jasnych zasad pomagają uczniom w nauce i planowaniu własnego rozwoju.
3. Nauczyciele motywują i wspierają uczniów we wszystkich realizowanych zadaniach, aby każdy uczeń mógł odnieść sukces na miarę swoich możliwości.
4. Działania nauczycieli pozwalają uczniom wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności z różnych dziedzin, zarówno podczas zajęć lekcyjnych, jak i pozalekcyjnych oraz być współodpowiedzialnymi za przebieg procesu edukacyjnego.
5. Szkoły zaspokajają potrzeby edukacyjne uczniów, stosują ciekawe rozwiązania metodyczne oraz wzbogacają ofertę o projekty edukacyjne i nowatorskie rozwiązania programowe, przygotowują uczniów do kolejnego etapu edukacyjnego oraz funkcjonowania na rynku pracy.
6. Nauczyciele umożliwiają uczniom kształtowanie kluczowych kompetencji, w procesie lekcyjnym uwzględniają zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej ustalone dla danego przedmiotu.
7. Uczniowie znają stawiane przed nimi cele dotyczące uczenia się, jednak nie wszyscy wiedzą, jakie są wobec nich oczekiwania.
8. Uczniowie rzadko pracują nad rozwiązywaniem zadań problemowych opracowanych przez siebie samych lub innych uczniów.
9. Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów nie w pełni przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania sukcesów edukacyjnych przez uczniów.
10. Uczniowie i rodzice rzadko uczestniczą w tworzeniu i modyfikowaniu podejmowanych w szkołach działań wychowawczych.

2.2.7 Licea profilowane

Wykres 13. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– licea profilowane

Tabela 16. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– licea profilowane

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Procesy zachodzące w szkole lub placówce	1. Podejmowane działania wynikają z prowadzonych analiz i modyfikacji koncepcji pracy szkoły. 2. Nauczyciele współpracują przy tworzeniu, realizowaniu i analizowaniu procesów edukacyjnych.	1. Organizacja zajęć nie zawsze uwzględnia zasady higieny pracy uczniów – uczniowie odczuwają zmęczenie dużą liczbą zajęć w szkole.
2.	Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym	1. W ramach współpracy z podmiotami działającymi w środowisku szkoła wzbogaca ofertę edukacyjną. 2. Szkoła przygotowuje uczniów do funkcjonowania w dalszym życiu.	1. Rodzice nie zawsze otrzymują od szkoły wsparcie w wychowaniu dzieci.

W okresie 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r. nie prowadzono ewaluacji zewnętrznych w liceach profilowanych.

2.2.8 Szkoły specjalne

Wykres 14. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– szkoły specjalne

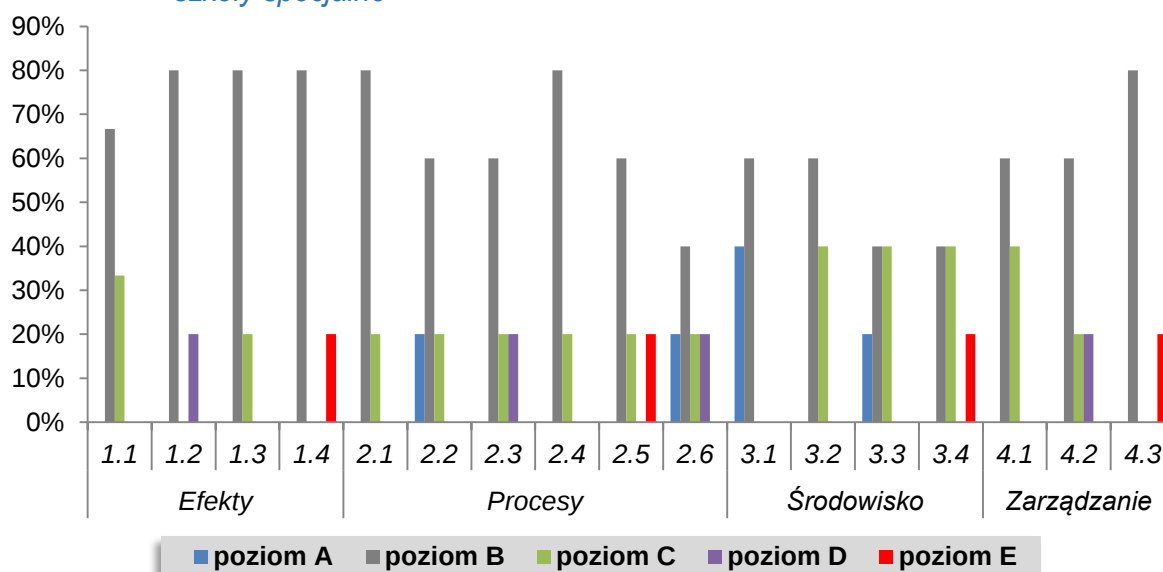
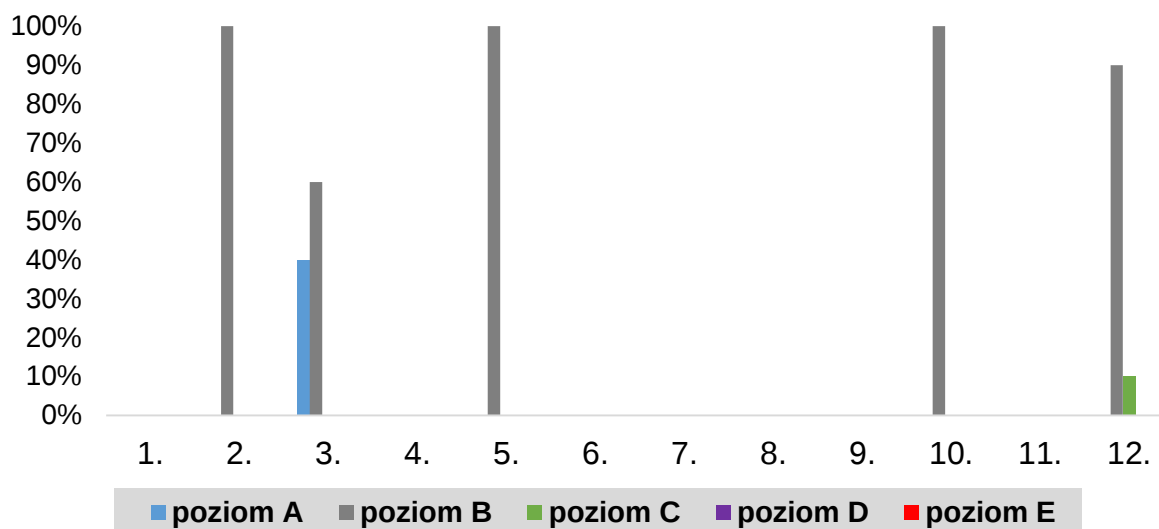

Tabela 17. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– szkoły specjalne

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki	1. Prowadzona jest analiza wyników sprawdzianu zewnętrznego w kontekście indywidualnych możliwości i sytuacji wychowawczej ucznia. 2. Uczniowie są aktywni i zaangażowani w różnorodne zajęcia organizowane przez szkołę. 3. Uczniowie mają poczucie bezpieczeństwa, znają obowiązujące normy społeczne i przestrzegają je.	Nie wystąpiły.
2.	Procesy zachodzące w szkole lub placówce	1. W szkołach stosuje się różnorodne formy wspierania uczniów. 2. Nauczyciele współpracują przy tworzeniu, realizowaniu i analizowaniu procesów edukacyjnych. 3. W szkołach prowadzona jest indywidualizacja procesu nauczania – uczenia się.	Nie wystąpiły.
3.	Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym	1. W ramach współpracy z podmiotami działającymi w środowisku szkoły wzbogacają ofertę edukacyjną. 2. Szkoły przygotowują uczniów do funkcjonowania w dalszym życiu. 3. Rodzice otrzymują od szkół wsparcie w wychowaniu dzieci.	Nie wystąpiły.
4.	Zarządzanie szkołą lub placówką	1. Nauczyciele aktywnie uczestniczą w prowadzeniu ewaluacji wewnętrznej. 2. Nauczyciele angażują się w pracę zespołów działających	1. Nie wszystkie szkoły posiadają warunki lokalowe dostosowane do potrzeb osób z

		w szkole. 3. Wnioski z nadzoru pedagogicznego dyrektora wykorzystywane są w planowaniu działań edukacyjnych.	niepełnosprawnościami.
--	--	---	------------------------

Wykres 15. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.) – szkoły specjalne

*Tabela 18. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013 r.-31.08.2014 r.) – szkoły specjalne**

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	1. Nauczyciele dostosowują metody pracy i organizację zajęć do potrzeb i możliwości rozwojowych uczniów. 2. Nauczyciele analizują osiągnięcia uczniów, a wnioski wpływające z tej analizy wykorzystują do organizacji pracy z uczniem. 3. Uczniowie, odpowiednio do swoich możliwości, biorą udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących pracy szkoły, co przyczynia się do podnoszenia skuteczności procesu dydaktyczno-wychowawczego.	Nie wystąpiły.
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	1. Przy realizacji podstawy programowej nauczyciele zwracają uwagę na rozwój wśród uczniów kompetencji kluczowych przydatnych w dalszej edukacji oraz na rynku pracy. 2. W szkołach monitoruje się osiągnięcia uczniów, uwzględniając indywidualne możliwości rozwojowe, zgodnie z Indywidualnym Programem Edukacyjno -Terapeutycznym. 3. W szkołach tworzy się warunki umożliwiające uczniom udział w konkursach, zawodach sportowych i przeglądach.	1. Nie wszystkie szkoły wykorzystują w pracy z uczniami nowatorskie rozwiązania, innowacje pedagogiczne, projekty dydaktyczne.

3.	„Respektowane są normy społeczne”	1. Szkoły budują relacje oparte na szacunku i zaufaniu, co sprzyja bezpieczeństwu uczniów. 2. W szkołach analizuje się działania wychowawcze ukierunkowane na eliminowanie zagrożeń i wzmacnianie właściwych zachowań uczniów. 3. Nauczyciele wspierają uczniów w realizacji inicjatyw, w tym wynikających z zadań samorządu szkolnego.	1. Nie wszystkie szkoły podejmują skuteczne działania w przypadku zaistnienia problemów wychowawczych.
4.	<u>Wymagania w zakresie wybranym przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty (ewaluacja problemowa):</u> „Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju	1. Działania podejmowane przez szkoły we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego rozwijają u uczniów umiejętności komunikowania się, samodzielność, odpowiedzialność. 2. Współpraca z instytucjami lokalnymi sprzyja opanowaniu przez uczniów umiejętności zawodowych niezbędnych do podjęcia pracy w danym zawodzie, rozwijaniu postaw społecznych oraz integracji ze środowiskiem. 3. Dyrektorzy, wspierani przez podmioty zewnętrzne podejmują działania ukierunkowane na zaspokojenie potrzeb szkoły, m. in. wzbogacenie wyposażenia, modernizację bazy lokalowej, projekty edukacyjne.	1. Nie wszystkie szkoły dają rodzicom możliwość współdecydowania o sprawach szkolnych.
	„Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi”	1. Zarządzanie sprzyja zespołowej pracy nauczycieli w szkołach oraz ich doskonaleniu zawodowemu. 2. Zespoły nauczycieli przeprowadzają ewaluację wewnętrzną, wspólnie ustalają wnioski do pracy, co służy wprowadzaniu zmian jakościowych i rozwojowi szkół.	1. Nie wszyscy dyrektorzy inspirują nauczycieli do tworzenia rozwiązań nowatorskich, innowacyjnych i ich stosowania w pracy z uczniami. 2. Działania podejmowane w celu wdrażania wniosków z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego, dotyczące rozwiązywania trudnych sytuacji wychowawczych, nie przynoszą znaczących efektów.

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

Wnioski z ewaluacji szkół specjalnych:

1. Oferta edukacyjna szkół umożliwia realizację podstawy programowej i zaspakaja potrzeby rozwojowe uczniów. Uczniowie, odpowiednio do swoich możliwości biorą udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących pracy szkoły.
2. Nauczyciele wspólnie planują i organizują procesy edukacyjne. Nie wszystkie szkoły wzbogacają ofertę edukacyjną o nowatorskie i/lub innowacyjne rozwiązania pracy z uczniami.
3. W szkołach podejmowane są działania zapewniające uczniom bezpieczeństwo: jednolite regulacje wychowawcze, realizacja programów profilaktyczno – wychowawczych, budowanie relacji opartych na zaufaniu i szacunku.

4. Rodzice znają i akceptują kierunki pracy szkoły, rzadko współdecydują w sprawach szkoły i w niewielkim zakresie uczestniczą w podejmowanych działaniach.
5. Współpraca szkół z instytucjami lokalnymi sprzyja rozwijaniu postaw społecznych, prezentacji osiągnięć uczniów, poprawie bazy lokalowej, integracji ze środowiskiem. Szkoły uczestniczą w przedsięwzięciach na rzecz środowiska inicjowanych i aktywizujących uczniów z niepełnosprawnościami.

2.2.9 Inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d-3e ustawy o systemie oświaty

Wykres 16. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d-3e ustawy o systemie oświaty

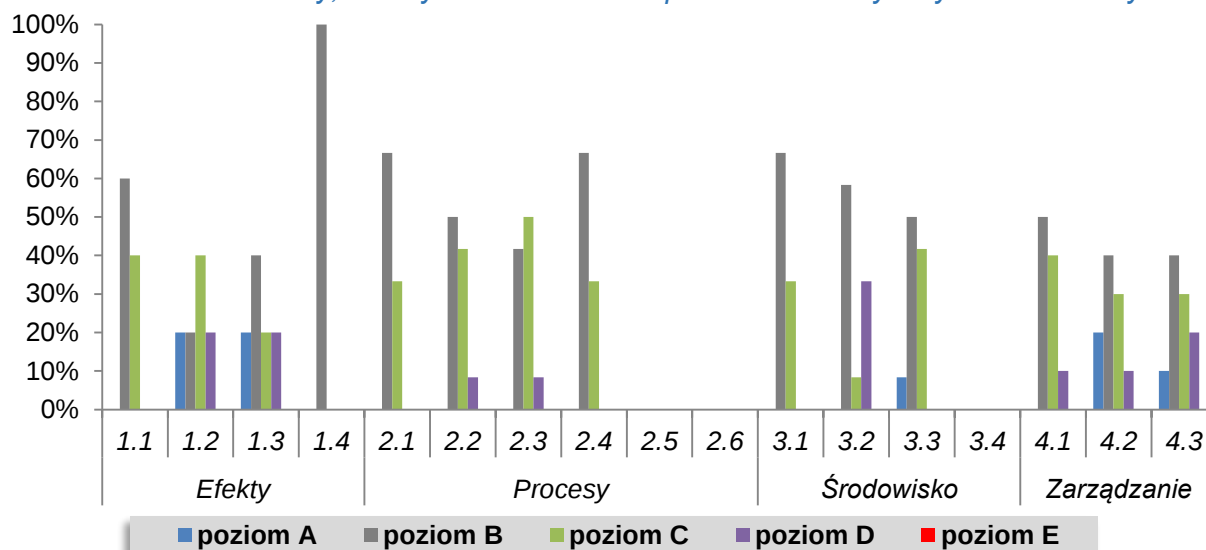

Tabela 19. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d-3e ustawy o systemie oświaty

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki	1. W szkołach prowadzone są analizy ilościowe i jakościowe wyników egzaminów w odniesieniu do poszczególnych słuchaczy. 2. W szkołach formułowane są wnioski na podstawie tych analiz. 3. Wnioski z analizy są wdrażane.	1. Uzyskiwane przez słuchaczy wyniki klasyfikacji, promocji są niskie. 2. Szkoły w ograniczonym zakresie realizuje inicjatywy słuchaczy. 3. Nie wszystkie zajęcia angażują słuchaczy.
2.	Procesy zachodzące w szkole lub placówce	1. Szkoły działają zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy. 2. Podejmowane w szkołach działania są spójne z przyjętą koncepcją oraz wynikają z analizy i modyfikacji koncepcji. 3. Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami słuchaczy oraz uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy.	1. Nie wszystkie procesy edukacyjne są realizowane z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej. 2. Nie wszystkie szkoły posiadają odpowiednie warunki do realizacji zajęć praktycznych.
3.	Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym	1. Szkoły podejmują działania na rzecz słuchaczy. 2. Szkoły współpracują z instytucjami i firmami w zakresie organizacji praktyk zawodowych.	1. Informacje o losach absolwentów służą głównie promocji szkół. 2. Szkoły w niewielkim stopniu promują w środowisku

		3. Szkoły przekazują informacje o ofercie edukacyjnej oraz podejmowanych działaniach i osiągnięciach.	lokalnym potrzebę uczenia się.
4.	Zarządzanie szkołą lub placówką	1. Nauczyciele pracują zespołowo i analizują efekty swojej pracy. 2. Nauczyciele wspólnie planują działania, rozwiązują problemy, doskonalą metody i formy współpracy. 3. Wyniki badań ewaluacyjnych są wykorzystywane do planowania pracy zespołów nauczycielskich.	1. Nie wszyscy nauczyciele są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną. 2. Nie wszystkie szkoły zapewniają słuchaczom możliwości odbywania praktyk.

Wykres 17. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.)
- inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d-3e ustawy o systemie oświaty

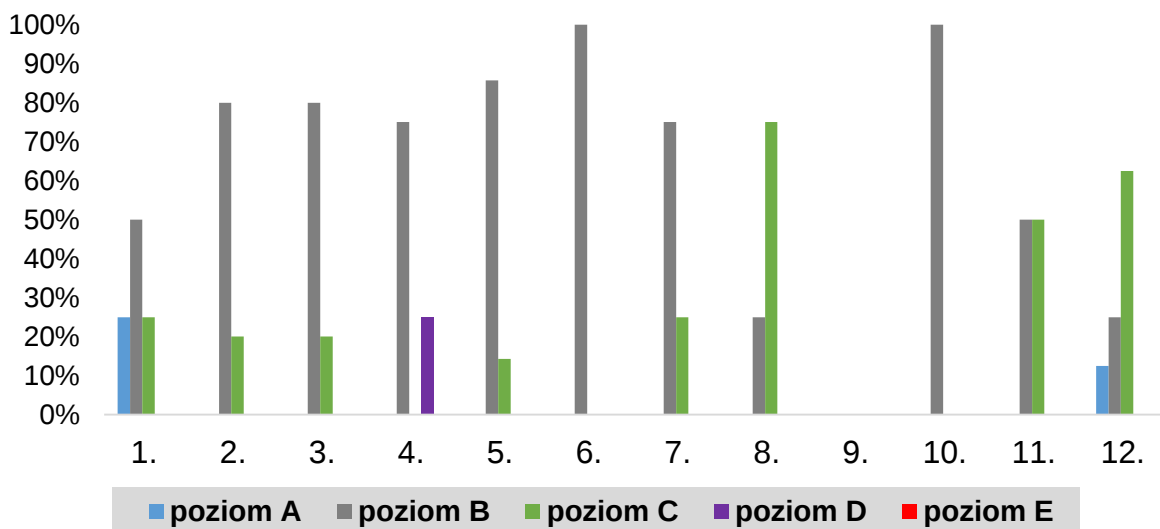

Tabela 20. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.) - inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d-3e ustawy o systemie oświaty*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	1. W szkołach tworzy się atmosferę sprzyjającą uczeniu się, a działania motywujące i wspierające oraz ocenianie według ustalonych zasad ukierunkowują pracę słuchaczy i wdrażają ich do kształcenia ustawicznego. 2. Planowanie i organizacja procesów sprzyja edukacji, kształtowaniu samodzielności i logicznego myślenia. 3. Właściwa organizacja procesów edukacyjnych i praktyk zawodowych, dostosowana do potrzeb słuchaczy, umożliwia wykorzystywanie różnych dziedzin wiedzy oraz lepsze przygotowanie merytoryczne słuchaczy do pracy zawodowej.	1. Słuchacze rzadko mają możliwość uczenia się od siebie nawzajem, jak również pracy z wykorzystaniem nowatorskich rozwiązań edukacyjnych. 2. Nauczyciele rzadko udzielają słuchaczom informacji zwrotnej o ich postępach w nauce. 3. Słuchacze sporadycznie wykonują zadania opracowane przez siebie lub innych słuchaczy.
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	1. W szkołach diagnozuje się poziom wiadomości i umiejętności słuchaczy na podstawie wyników prac kontrolnych i egzaminów	1. Podejmowane przez szkoły działania wynikające z analizowania i monitorowania osiągnięć uczniów nie zawsze

	określone w podstawie programowej”	semestralnych. 2. Wyposażenie szkół i pracowni specjalistycznych umożliwia organizowanie procesów edukacyjnych z uwzględnieniem zalecanych w podstawie programowej warunków i sposobów realizacji. 3. Szkoły przygotowuje uczniów do funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy między innymi poprzez kształtowanie takich kompetencji jak kreatywność, umiejętność komunikowania się.	przyczyniają się do wzrostu wyników kształcenia. 2. Nie wszyscy nauczyciele wykorzystują wnioski z analizy osiągnięć uczniów do modyfikowania metod pracy oraz indywidualizacji nauczania.
3.	„Respektowane są normy społeczne”	1. Większość słuchaczy czuje się w szkole bezpiecznie. 2. Słuchacze współpracują w ramach samorządu słuchaczy. 3. Skuteczność oddziaływań wychowawczych, wynikających ze zdiagnozowanych zagrożeń jest oceniana, a działania w razie potrzeb modyfikowane.	1. Słuchacze rzadko biorą udział w modyfikacji działań dotyczących zasad postępowania w szkole, praw i obowiązków. 2. Nie wszyscy słuchacze przestrzegają ustalonych w szkole zasad.
4.	<u>Wymagania w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty (ewaluacja problemowa):</u> „Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”	1. Szkoły rozpoznają potrzeby środowiska i podejmują działania mające na celu zaspokojenie tych potrzeb. 2. Szkoły w sposób systematyczny i celowy współpracują z instytucjami, organizacjami i pracodawcami w środowisku lokalnym.	1. Przedsięwzięcia podejmowane przez szkoły w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym nie zawsze mają wpływ na rozwój szkół i instytucji działających w środowisku.
	„Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi”	1. Szkoły podejmują działania mające na celu zapewnienie odpowiednich warunków do realizacji swoich zadań. 2. Zarządzanie szkołami sprzyja indywidualnej i zespołowej pracy nauczycieli oraz doskonaleniu zawodowemu. 3. Wnioski wynikające z nadzoru pedagogicznego są uwzględniane w dalszej pracy i mają wpływ na rozwój szkół.	1. W szkołach, mimo podejmowania działań mających na celu wzbogacenie warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego, występują braki w wyposażeniu pracowni przedmiotowych. 2. Szkoły nie prowadzą działań innowacyjnych, eksperymentalnych.

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

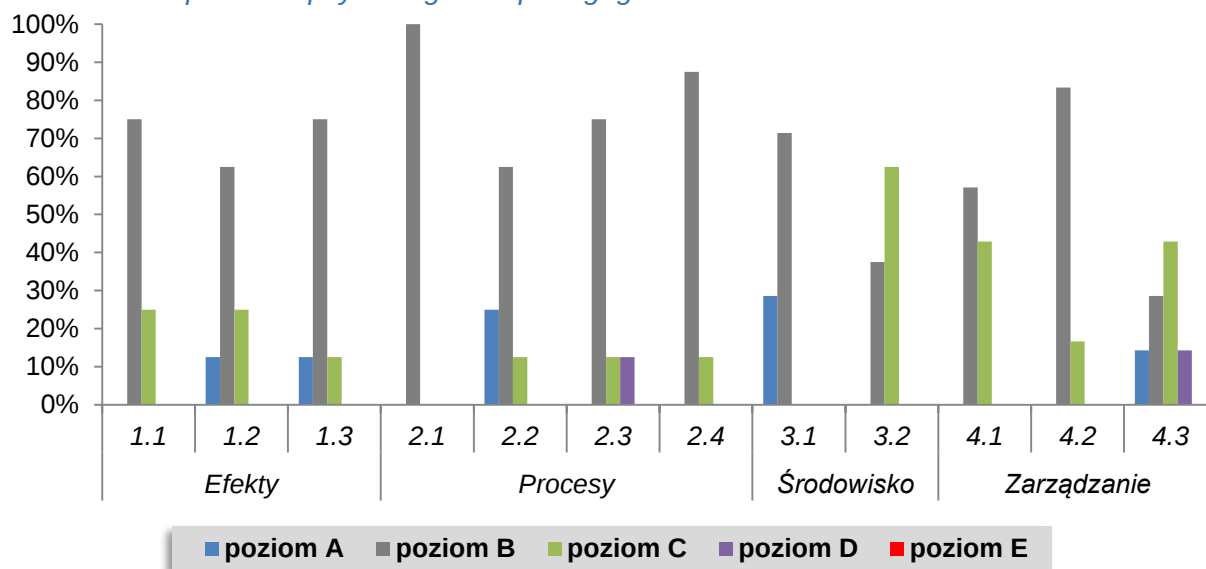
Wnioski z ewaluacji innych szkół, o których mowa w art. 9 pkt 3d-3e ustawy o systemie oświaty:

1. Szkoły systematycznie podejmują działania mające na celu wzbogacanie wyposażenia, dzięki czemu możliwa jest realizacja podstawy programowej kształcenia zawodowego oraz przyjętych w szkole programów nauczania.
2. Słuchacze przy wsparciu nauczycieli podejmują liczne inicjatywy na rzecz współpracy z różnymi podmiotami działającymi w środowisku, dzięki czemu nabywają kompetencje niezbędne w życiu społecznym.

3. Szkoły, przygotowując do zawodu, uczestniczą w licznych projektach, pokazach, konkursach, targach, co zapewnia słuchaczom kształtowanie umiejętności i kompetencji zawodowych przydatnych na rynku pracy.
4. W szkołach tworzy się atmosferę sprzyjającą uczeniu się, a działania motywujące i wspierające oraz ocenianie według ustalonych zasad ukierunkowują pracę słuchaczy i wdrażają ich do kształcenia ustawicznego.
5. Szkoły prowadzą wiele działań, których celem jest zapoznanie słuchaczy z najnowocześniejszymi osiągnięciami branżowymi.
6. Szkoły umożliwiają słuchaczom kształtowanie kluczowych kompetencji, monitorują nabywanie przez nich wiadomości i umiejętności. Wdrożone działania szkół, wynikające z wniosków z monitorowania, przyczyniają się do wzrostu wyników kształcenia.
7. Rozpoznawanie potrzeb i możliwości słuchaczy skutkuje indywidualizacją procesu edukacyjnego i skutecznym wsparciem słuchaczy w pokonywaniu trudności w nauce, czego efektem jest wzrost zdawalności egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe.
8. Podstawa programowa realizowana jest z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji, a także z uwzględnieniem osiągnięć słuchaczy z poprzedniego etapu edukacyjnego, co wpływa na rozwijanie umiejętności przydatnych na rynku pracy.

2.2.10 Poradnie psychologiczno-pedagogiczne

*Wykres 18. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– poradnie psychologiczno-pedagogiczne*

*Tabela 21. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne*

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki	1. W wyniku prowadzonej analizy potrzeb środowiska, działania diagnostyczne i terapeutyczne poradni są dostosowane do potrzeb klientów. 2. Oferta placówek jest systematycznie modyfikowana i wzbogacana, a realizowane projekty służą wprowadzaniu zmian	1. Warunki lokalowe, w części poradni, utrudniają organizację pracy i ograniczają prowadzenie niektórych zajęć wynikających z potrzeb klientów.

		prorozwojowych. 3. Wewnętrzny nadzór pedagogiczny dyrektora i zespołowe działania pracowników merytorycznych przyczyniają się do doskonalenia własnej pracy i rozwoju placówek.	
2.	Procesy zachodzące w szkole lub placówce	1. Koncepcja pracy placówek, znana pracownikom, klientom i partnerom jest realizowana poprzez wielokierunkowe działania, które są poddawane analizie w celu jej modyfikacji. 2. Wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów sprzyja dostęp do usług prowadzonych w dogodnych dla nich godzinach, adekwatność oferty do potrzeb uczniów oraz miejsce realizacji pomocy. 3. Placówki wprowadzają nowe rodzaje terapii pedagogicznych i psychologicznych, które umożliwiają pełniejsze zaspokajanie potrzeb środowiska	1. Nie wszystkie poradnie prowadzą działania w zakresie diagnozy i terapii dzieci z pogłębionymi dysfunkcjami psychoruchowymi. 2. Procesy edukacyjne w części poradni nie zawsze mają charakter zorganizowany. 3. Nie wszyscy pracownicy merytoryczni poradni uczestniczą we wprowadzaniu zmian w działaniach edukacyjnych, terapeutycznych.
3.	Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym	1. Poradnie prezentują i promują w środowisku działania w zakresie wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży. 2. Współpraca poradni z licznymi podmiotami środowiska lokalnego, zaspokajanie jego potrzeb oraz korzystanie z jego zasobów wpływa korzystnie na działalność placówek. 3. Klienci i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają placówki jako dbające o relacje z lokalnym środowiskiem.	1. Nie wszyscy rodzice podopiecznych poradni są zadowoleni ze współpracy z placówką.
4.	Zarządzanie szkołą lub placówką	1. Angażowanie się pracowników poradni w prace zespołów oraz uczestniczenie w formach doskonalenia zawodowego związanych z metodami i formami współpracy, wpływa pozytywnie na współpracę w zespołach. 2. Wyciąganie i wdrażanie wniosków z analiz poziomu satysfakcji klientów zapewnia wysoki poziom świadczonych przez poradnię usług. 3. Wspólne planowanie i monitorowanie procesów edukacyjnych przez kadrę pedagogiczną poradni przyczynia się do wprowadzania pozytywnych zmian w ich przebiegu.	1. Baza lokalowa części poradni oraz wyposażenie w narzędzia dydaktyczne, diagnostyczne i terapeutyczne nie zaspokajają w pełnym zakresie potrzeb klientów. 2. Polityka kadrowa prowadzona przez niektóre placówki nie w pełni zaspokaja potrzeby lokalnego środowiska.

Wykres 19. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.)
– poradnie psychologiczno-pedagogiczne

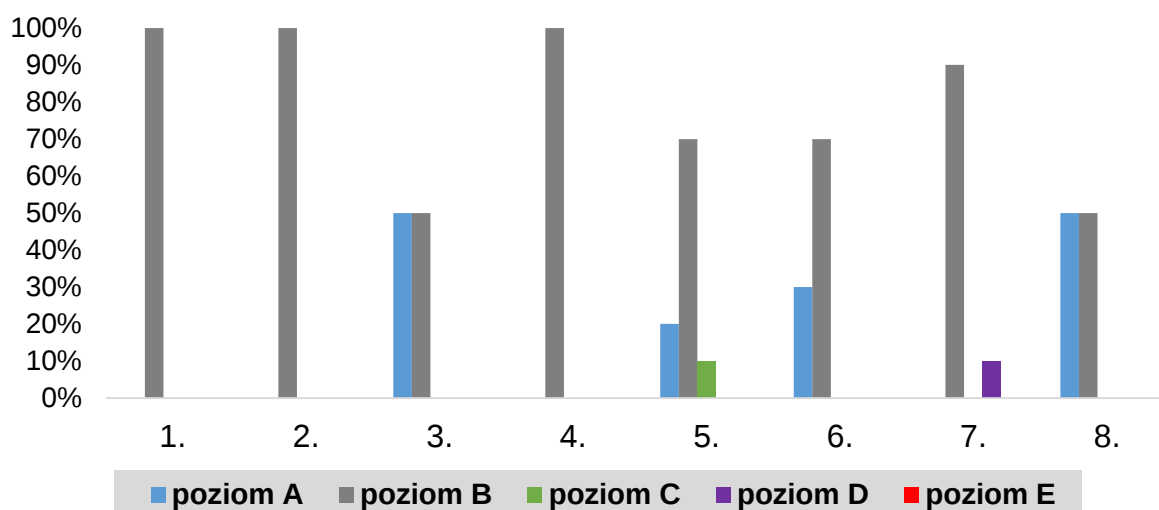

Tabela 22. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013 r.-31.08.2014 r.)
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne

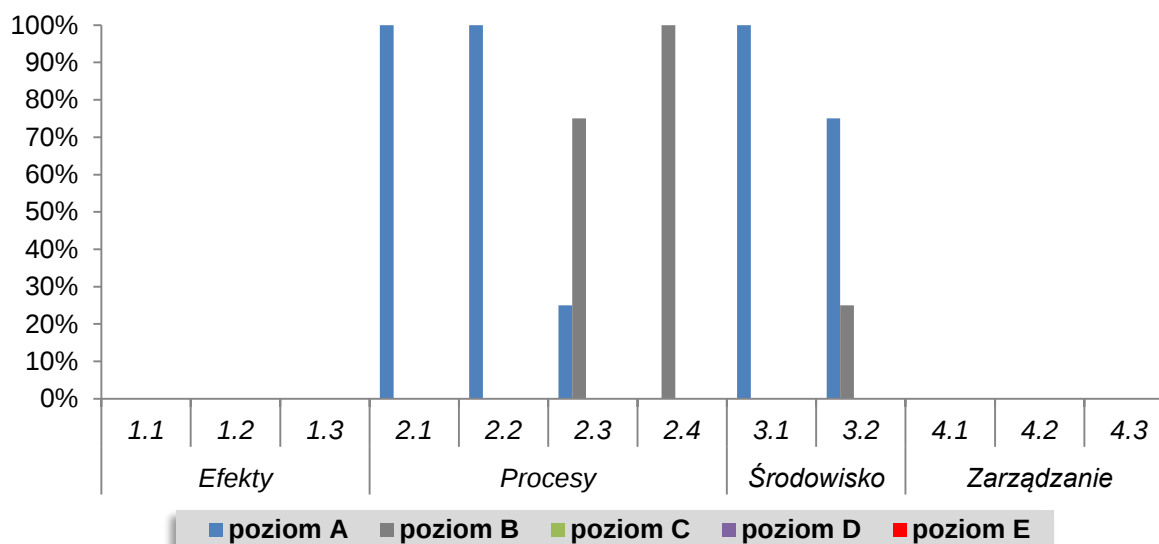
Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Promowana jest wartość edukacji”	1. Działania podejmowane przez poradnie promują wartości edukacji w środowisku lokalnym, rozbudzają odpowiedzialność za własny rozwój, zarówno w odniesieniu do osób, jak i instytucji korzystających z ich oferty. 2. Systematycznie prowadzone w placówkach badania i analizy wpływają na efektywność podejmowanych działań. 3. Działalność placówek jest powszechnie ceniona w środowisku, stymuluje wzrost jego kultury.	Nie stwierdzono.
2.	„Wykorzystywane są zasoby placówki i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”	1. Współpraca poradni ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój. 2. Celowość i skuteczność działań przyczynia się do kreowania pozytywnego wizerunku poradni w środowisku lokalnym. 3. Poradnie wzbogacają i dostosowują oferty działań do zmieniających się potrzeb środowiska lokalnego.	Nie stwierdzono.
3.	„Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych”	1. Wykorzystywanie wyników badań wewnętrznych i zewnętrznych korzystnie wpływa na jakość pracy i stanowi podstawę do modyfikacji oferty poradni. 2. Działania podejmowane przez poradnie są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane.	Nie stwierdzono.

Wnioski z ewaluacji poradni psychologiczno–pedagogicznych:

1. Placówki prowadzą rozpoznanie potrzeb i zasobów środowiska lokalnego, przygotowują i realizują ofertę oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, diagnostycznych, terapeutycznych i profilaktycznych.
2. Poradnie wzbogacają i dostosowują swoją ofertę, uwzględniając uwarunkowania oraz zmieniające się potrzeby środowiska lokalnego.
3. Placówki doskonalą własną pracę, uwzględniając systematycznie pozyskiwane informacje na temat rozwoju osób, instytucji i organizacji, które skorzystały z ich oferty.
4. Poradnie organizują współpracę międzynarodową, co pozwala na wymianę doświadczeń i doskonalenie kompetencji.
5. Zadania realizowane przez poradnie wpływają korzystnie na zmiany zachodzące w środowisku uczniowskim, przyczyniają się do promowania edukacji i zaspokojenia potrzeb osób wymagających wielospecjalistycznej i wielokierunkowej pomocy.
6. Liczba zatrudnionych pracowników w poradniach nie jest w stanie zaspokoić wszystkich potrzeb środowiska.

2.2.11 Biblioteki pedagogiczne

*Wykres 20. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– biblioteki pedagogiczne*

*Tabela 23. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.)
– biblioteki pedagogiczne*

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Procesy zachodzące w szkole lub placówce	1. W bibliotekach monitoruje się realizację zadań w kontekście potrzeb osób korzystających z ich oferty oraz na bieżąco modyfikuje i wzbogaca ofertę. 2. Pracownicy bibliotek współpracują w tworzeniu warunków sprzyjających osiągnięciu sukcesów przez osoby, na rzecz których działają. 3. Wnioski wynikające z analizy ofert są wdrażane w dalszej pracy placówek.	Nie stwierdzono.

2.	Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym	1. Biblioteki identyfikują rzeczywiste potrzeby i możliwości środowiska. 2. Biblioteki prowadzą działania mające na celu zaspokojenie rzeczywistych potrzeb lokalnego środowiska. 3. W środowisku lokalnym dostępne są informacje o ofercie, działaniach i osiągnięciach bibliotek.	Nie stwierdzono.
----	--	---	------------------

W okresie 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r. nie prowadzono ewaluacji zewnętrznych w bibliotekach publicznych.

Wnioski z ewaluacji bibliotek pedagogicznych:

1. Biblioteki działają zgodnie z przyjętymi koncepcjami pracy, które w celu zaspokojenia potrzeb klientów są w miarę potrzeb modyfikowane.
2. Najczęstsze modyfikacje koncepcji pracy bibliotek dotyczą automatyzacji procesów bibliotecznych, co wpływa na unowocześnienie funkcjonowania placówek.
3. Organizowanie promocji i popularyzowanie imprez, uroczystości i wystaw stanowi cenny wkład bibliotek w edukację regionalną społeczności lokalnej.

2.2.12 Placówki doskonalenia nauczycieli

Wykres 21. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.) – placówki doskonalenia nauczycieli

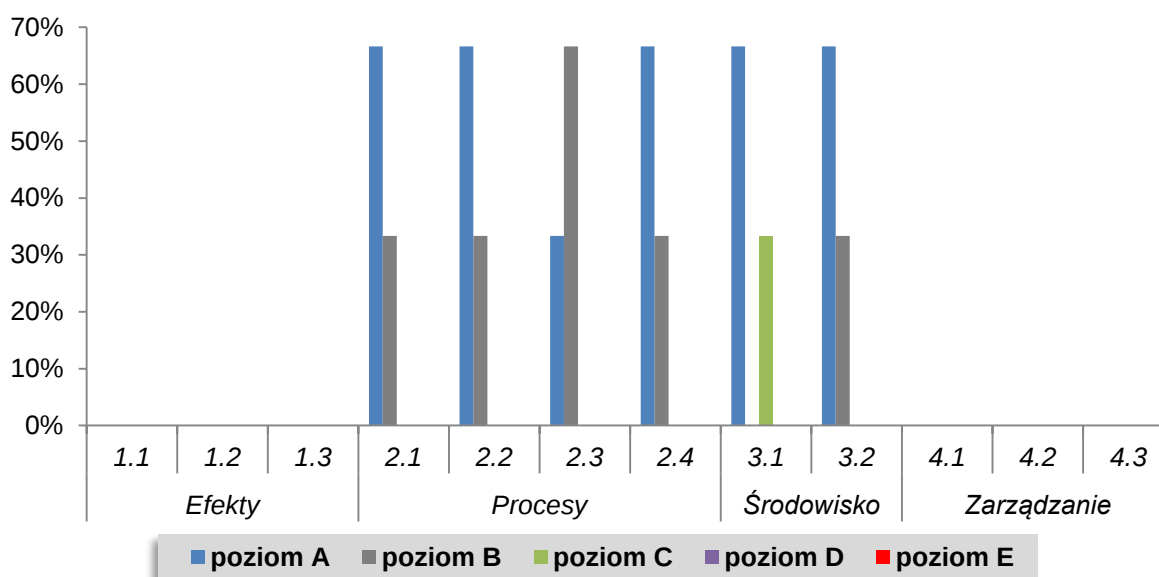

Tabela 24. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.06-31.08.2013 r.) – placówki doskonalenia nauczycieli

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Procesy zachodzące w szkole lub placówce	1. Placówki prowadzą działania zgodnie ze znanymi i przyjętymi przez wszystkie podmioty koncepcjami pracy. 2. Koncepcje pracy są analizowane i modyfikowane. 3. Oferty placówek odpowiadają na	1. Zajęcia często prowadzone są w wynajmowanych pomieszczeniach, co nie sprzyja organizacji procesów edukacyjnych.

		potrzeby klientów, na bieżąco są wzbogacane i modyfikowane. 4. Nauczyciele współdziałają w tworzeniu i analizowaniu procesów edukacyjnych.	
2.	Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym	1. Placówki aktywnie współpracują z podmiotami działającymi w środowisku. 2. Prowadzone działania służą zaspokajaniu potrzeb lokalnego środowiska. 3. Placówki promują w środowisku wartość uczenia się.	Nie stwierdzono.

Wykres 22. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.)
– placówki doskonalenia nauczycieli

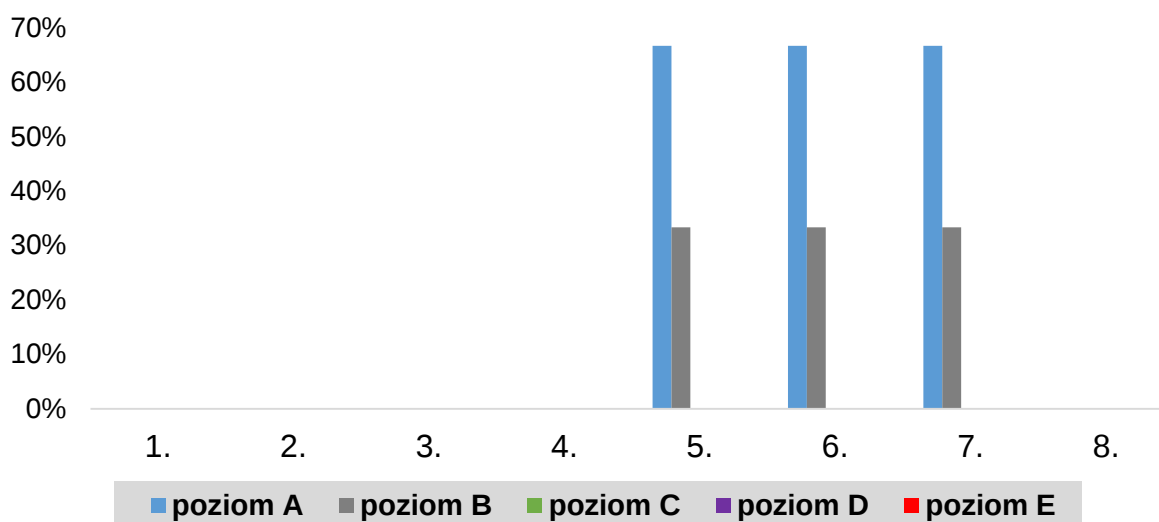

Tabela 25. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013 r.-31.08.2014 r.)
– placówki doskonalenia nauczycieli

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Promowana jest wartość edukacji”	1. W placówkach prowadzi się działania kształtujące postawę uczenia się przez całe życie. 2. Podejmowane działania wzmacniają odpowiedzialność za własny rozwój osób, instytucji i organizacji korzystających z ofert. 3. Działania realizowane przez placówki promują wartość edukacji i w znaczący sposób wpływają na rozwój zawodowy nauczycieli.	Nie stwierdzono.

2.	„Wykorzystywane są zasoby placówki i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”	1. Placówki prowadzą rozpoznanie potrzeb i zasobów środowiska lokalnego i na tej podstawie podejmują inicjatywy na rzecz ich wzajemnego rozwoju. 2. Placówki umożliwiają interesantom wyrażanie opinii o ich funkcjonowaniu w środowisku lokalnym. 3. Wykorzystywane przez placówki zasoby środowiska lokalnego wpływają na rozwój osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówek.	1. Placówki najczęściej korzystają z wynajmowanych pomieszczeń.
3.	„Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych”	1. W placówkach analizuje się wyniki badań zewnętrznych i wewnętrznych. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których przygotowuje się oferty placówek. 2. Placówki doskonalą własną pracę uwzględniając pozyskiwane informacje na temat rozwoju osób, instytucji i organizacji, które skorzystały z oferty placówek. 3. Działania podejmowane przez placówki są monitorowane, analizowane i w razie potrzeby modyfikowane.	Nie stwierdzono.

Wnioski z ewaluacji placówek doskonalenia nauczycieli:

1. Placówki dbają o jakość kształcenia oraz prowadzą liczne działania edukacyjne o zasięgu ogólnopolskim, są postrzegane jako instytucje promujące wartość uczenia się.
2. Placówki inicjują liczne działania edukacyjne, współpracują z instytucjami i podmiotami gospodarczymi, kreują pozytywny wizerunek w środowisku lokalnym.
3. Prowadzenie ewaluacji wewnętrznej, monitorowanie poziomu zaspokajania potrzeb klientów przyczynia się do wzbogacenia oferty placówek i umożliwia realizację zadań statutowych.
4. W placówkach dużą wagę przywiązuje się do tworzenia przyjaznej atmosfery, zapewnienia klientom bezpieczeństwa i dobrych warunków do nauki.
5. Placówki na bieżąco analizują, monitorują i modyfikują działania, dostosowując je do zmieniających się potrzeb odbiorców usług.

2.2.13 Placówki oświatowo-wychowawcze

W okresie 1.06-31.08.2013 r. nie prowadzono ewaluacji zewnętrznych w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Wykres 23. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.)
– placówki oświatowo-wychowawcze

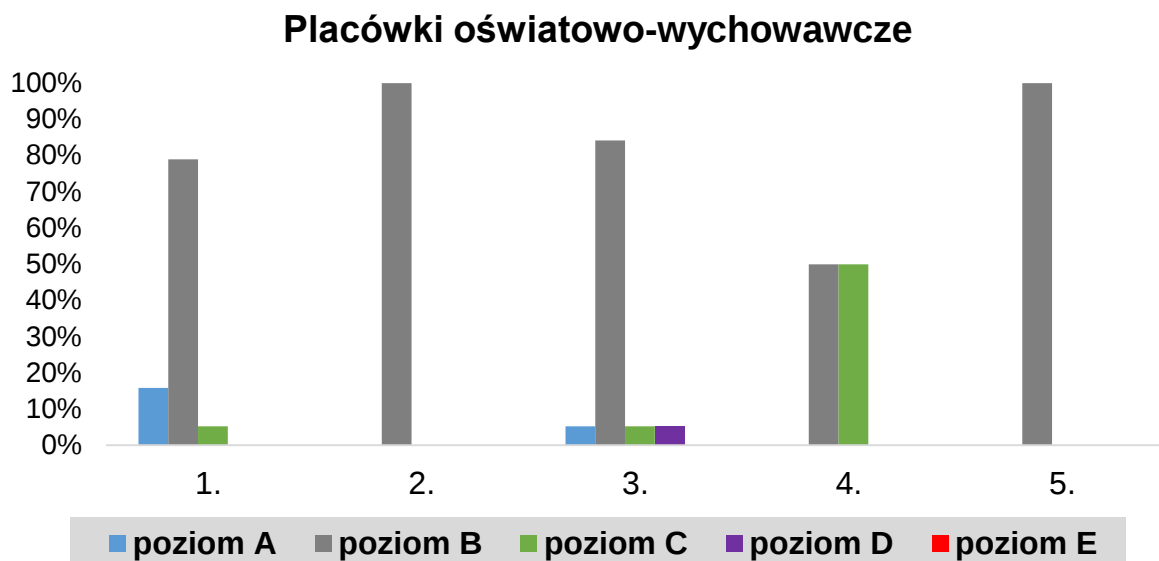

Tabela 26. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013 r.-31.08.2014 r.)
- placówki oświatowo-wychowawcze

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków i umożliwiającą organizację pracy w sposób sprzyjający osiągnięciu celów”	1. Placówki uwzględniają potrzeby rozwojowe wychowanków, oczekiwania środowiska lokalnego. 2. Placówki umożliwiają wychowankom, podmiotom środowiska lokalnego udział w modyfikacji oferty edukacyjno-wychowawczej.	1. Nie wszystkie placówki w ofercie edukacyjnej proponują działania wynikające z rozwiązań nowatorskich i/lub innowacyjnych.
2.	„Respektowane są normy społeczne”	1. W placówkach podejmuje się działania zapewniające wychowankom bezpieczeństwo.	1. Mała aktywność samorządu uczniowskiego/wychowanków.

Wnioski z ewaluacji placówek oświatowo-wychowawczych:

1. Placówki realizują działania wynikające z koncepcji pracy. Zaspokajają potrzeby uczniów i środowiska lokalnego poprzez realizację zajęć rozwijających zainteresowania, bezpłatne zajęcia dla potrzeb środowiska lokalnego, funkcjonowanie w okresie ferii zimowych i wakacji letnich.
2. W placówkach analizuje się skuteczność działań wychowawczych w celu eliminowania ewentualnych zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań. W działania wychowawcze włączani są wychowankowie i rodzice.
3. W modyfikacji propozycji programowych placówek uczestniczą wychowankowie i rodzice, przez co oferta edukacyjna jest atrakcyjna dla środowiska lokalnego.
4. W placówkach realizowane są zadania zmierzające do poprawy bazy lokalowej oraz bezpieczeństwa dzieci.

2.2.14 Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy o systemie oświaty

W okresie 1.06-31.08.2013 r. nie prowadzono ewaluacji zewnętrznych w placówkach kształcenia ustawicznego i innych, o których mowa w art. 2 pkt 3a ww. ustawy.

Wykres 24. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.)
– placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt 3a ww. ustawy

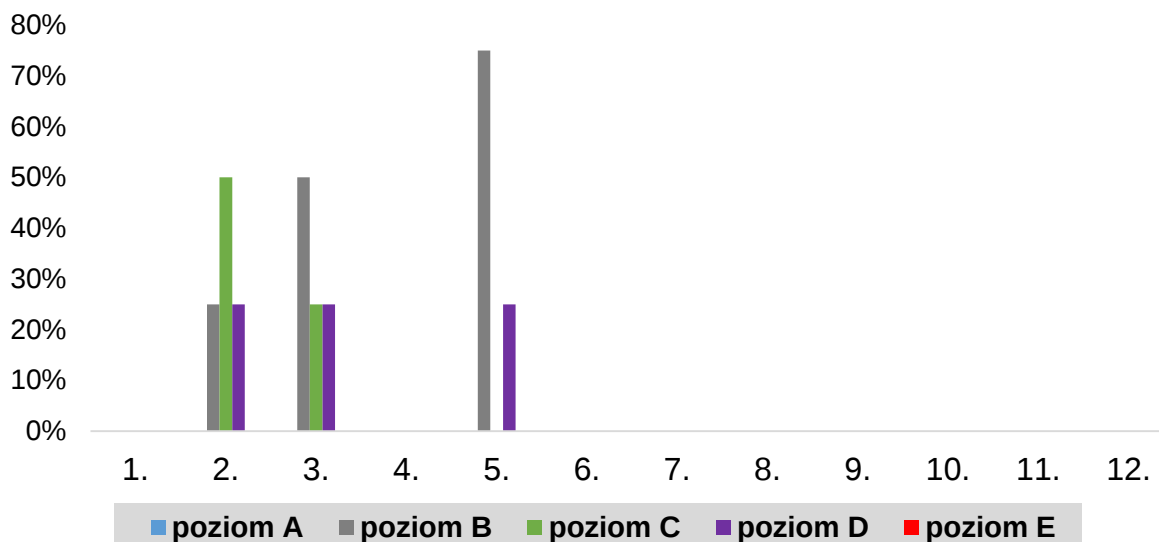

Tabela 27. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013 r.-31.08.2014 r.)
- placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt 3a ww. ustawy

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	1. Placówki dostosowują procesy edukacyjne do potrzeb uczestników kursów. 2. Atmosfera panująca w placówkach sprzyja uczeniu się.	1. Działania sprzyjające uczeniu się słuchaczy od siebie nawzajem nie są powszechne. 2. Słuchacze rzadko mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. 3. Występują przypadki lekceważenia słuchaczy przez innych słuchaczy.
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	1. Placówki dokonują diagnozy i monitorują osiągnięć uczących się. 2. Wnioski z analizy osiągnięć słuchaczy są wdrażane do dalszej pracy.	Nie wystąpiły.
3.	„Respektowane są normy społeczne”	1. Placówki zapewniają kursantom poczucie bezpieczeństwa. 2. Większość słuchaczy respektuje obowiązujące w placówkach normy i zasady postępowania.	1. Słuchacze rzadko uczestniczą w modyfikacji oddziaływań wychowawczych.

Wnioski z ewaluacji placówek kształcenia ustawicznego i innych, o których mowa w art. 2 pkt. 3a ustawy o systemie oświaty

1. Placówki dostosowują procesy edukacyjne do potrzeb słuchaczy, jednak słuchacze mają ograniczony wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się.
2. Placówki dokonują diagnozy i monitorują osiągnięcia słuchaczy, a wnioski z analizy osiągnięć są wdrażane i służą poprawie jakości pracy.
3. Większość słuchaczy przestrzega obowiązujące w placówkach normy i zasady postępowania.

2.2.15 Młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i inne ośrodki, których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o systemie oświaty

W okresie 1.06-31.08.2013 r. nie prowadzono ewaluacji zewnętrznych w tych placówkach.

Wykres 25. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.) – młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 ww. ustawy

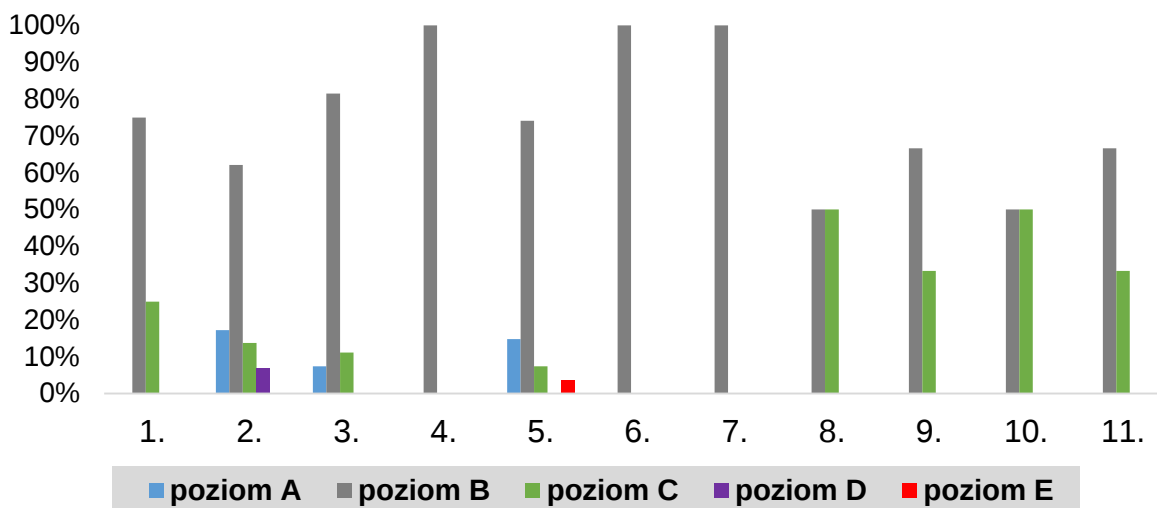

Tabela 28. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013 r.-31.08.2014 r.) - młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 ww. ustawy

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Podejmowane w placówce działania są zorganizowane w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki”	1 W placówkach podejmuje się działania zmierzające do efektywnego wykorzystania czasu wolnego wychowanków i rozwoju ich zainteresowań. 2. Działania edukacyjne i terapeutyczne realizowane w ośrodkach są wynikiem rozpoznanych potrzeb wychowanków. 3. Wychowankowie ośrodków włączani są do realizacji na rzecz społeczności placówki i własnego rozwoju.	1. Nie we wszystkich placówkach działania sprzyjające osiągnięciu celów realizowane są systematycznie.
2.	„Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	1. Nauczyciele uwzględniają indywidualizację procesu edukacji i terapii, informują wychowanków oraz ich rodziców o postępach. 2. W placówkach monitorowany jest proces nabywania wiedzy i umiejętności zgodnie z potrzebami i możliwościami wychowanków.	Nie wystąpiły.
3.	„Respektowane są normy społeczne”	1. Wychowankowie odpowiednio do swoich możliwości współpracują ze sobą, wykazują się odpowiedzialnością w relacjach społecznych, współuczestniczą w podejmowaniu decyzji o sprawach placówki. 2. Ośrodki gromadzą informacje o losach wychowanków.	1. Nie wszystkie ośrodki tworzą warunki zapewniające wychowankom bezpieczeństwo, podejmowane działania w tym zakresie nie zawsze są skuteczne.

			2. Współpraca między wszystkimi członkami społeczności placówki nie wskazuje na relacje oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.
4.	Inne: MKO „Wykorzystywane są zasoby placówki i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”	1. Kadra pedagogiczna we współpracy ze środowiskiem lokalnym dostosowuje działania edukacyjne oraz działania zdrowotne do potrzeb i możliwości wychowanków oraz wspiera ich w rozwijaniu samodzielności. 2. Wykorzystanie przez nauczycieli oraz specjalistów zasobów ośrodka sprzyja rozwojowi wychowanków oraz placówki. 3. Wychowankowie angażują się w różnorodne działania na rzecz środowiska lokalnego .	Nie wystąpiły.
	„Zarządzanie placówką służy jej rozwojowi”	1. Zarządzanie wpływa na organizację oraz różnorodność działań podejmowanych w ośrodkach.	1. Działania podejmowane w placówkach nie zawsze wynikają z wniosków z nadzoru pedagogicznego dyrektorów, bywają przypadkowe, realizowane bez strategii i nie zawsze są skuteczne w oddziaływaniu.
5.	Pozostałe wymagania (1,4,6,7,8,10) badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)	1. Nauczyciele stosują metody wspierania i motywowania wychowanków.	1. W podejmowanych przez placówkę działaniach na rzecz rozwoju wychowanków uczestniczy część rodziców. 2. Działania zmierzające do polepszenia wyposażenia i bazy lokalowej ośrodków nie zawsze są skuteczne, odbywają się bez planu rozwoju.

Wnioski z ewaluacji MOW-ów, MOS-ów i innych ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o systemie oświaty:

1. Udział wychowanków w działania prowadzone przez ośrodki sprzyja rozwojowi umiejętności współpracy, społecznych, uczy odpowiedzialności.
2. Nauczyciele/wychowawcy prowadzą indywidualizację pracy z wychowankami, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych, zainteresowań, potrzeb.
3. Placówki tworzą warunki zalecane do realizacji podstawy programowej zapewniające nabywanie przez uczniów/wychowanków wiadomości i umiejętności.
4. Nie wszystkie ośrodki zapewniają wychowankom bezpieczeństwo, nie zawsze budują relacje oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa są mało skuteczne.
5. W realizację działań na rzecz rozwoju wychowanków i ośrodków angażuje się część rodziców.
6. Ośrodki we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego prowadzą działania, które mają wpływ na rozwijanie aktywności wychowanków, wzbogacenie oferty edukacyjnej. Nie wszystkie ośrodki wykorzystują potencjał środowiska zewnętrznego w celu wprowadzania zmian projakościowych, m. in. mało skuteczne są działania polepszenia warunków lokalowych, wyposażenia.

2.2.16 Placówki (o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty) zapewniające opiekę i wychowanie

W okresie 1.06-31.08.2013 r. nie przeprowadzono ewaluacji zewnętrznych w tych placówkach.

Wykres 26. Poziomy spełniania wymagań (dotyczy okresu 1.09.2013 r.- 31.08.2014 r.) – placówki zapewniające opiekę i wychowanie

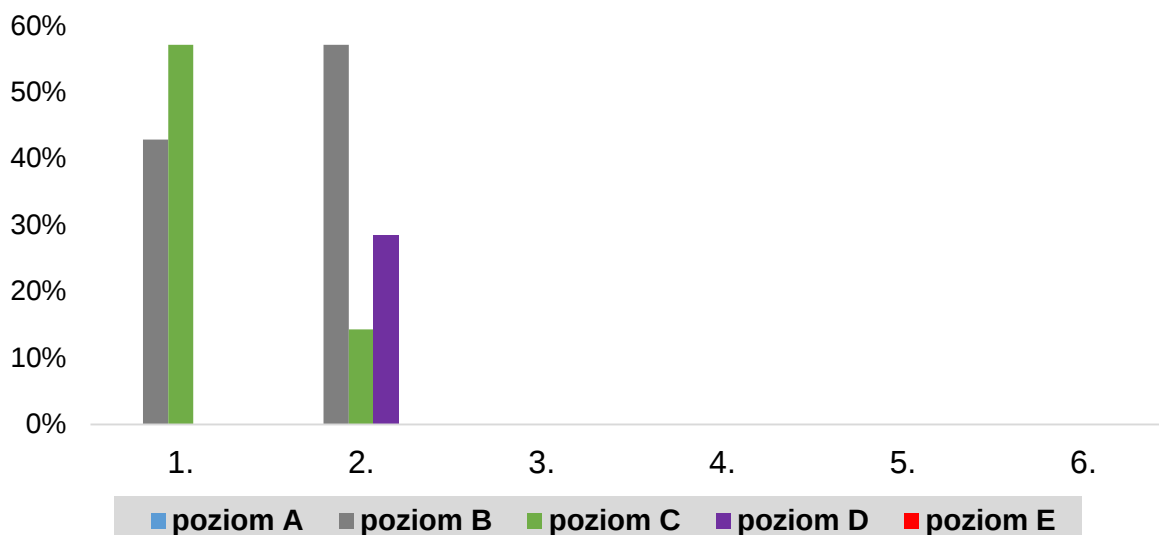

Tabela 29. Analiza jakościowa wyników ewaluacji (dotyczy okresu 1.09.2013 r.-31.05.2014 r.) - placówki zapewniające opiekę i wychowanie

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Planuje i organizuje się pracę w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki”	1. Procesy edukacyjne są planowane, monitorowane i doskonalone. 2. Realizowane w bursach projekty edukacyjne poszerzają wiedzę wychowanków, integrują grupę i wdrażają do kulturalnego spędzania wolnego czasu. 3. Ujednolicenie oddziaływań wychowawczych i systematyczna wymiana informacji umożliwia osiągnięcie sukcesów wychowawczych i edukacyjnych młodzieży.	1. Placówki nie podejmują działań innowacyjnych, nowatorskich, nie uwzględniają wyników badań zewnętrznych w kształtowaniu procesów edukacyjnych. 2. Wnioski z analiz pracy w niewielkim stopniu przyczyniają się do podniesienia efektywności pracy placówek. 3. Oferta zajęć nie zaspokaja potrzeb wszystkich wychowanków.
2.	„Respektowane są normy społeczne”	1. Systematyczne podnoszenie standardów bezpieczeństwa, warunków mieszkaniowych oraz organizacji pracy placówek zapewnia wychowankom poczucie bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego. 2. Zasady funkcjonowania w placówkach są znane, akceptowane i przestrzegane przez wychowanków, ich rodziców oraz pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych.	1. Młodzież rzadko bierze udział w procesie decyzyjnym dotyczącym realizowanych przez placówki zadań. 2. Młodzież sporadycznie uczestniczy w ustalaniu obowiązujących w placówkach norm i zasad zachowania.

		3. Promowanie powszechnie akceptowanych norm współżycia społecznego wpływa na wysoki poziom kultury osobistej i poczucie współodpowiedzialności za relacje wzajemne wśród wychowanków.	
--	--	--	--

Wnioski z ewaluacji placówek zapewniających opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty:

1. Placówki podejmują działania mające na celu wzbogacenie oferty placówek, uatrakcyjnienie zajęć, rozwój kompetencji i zainteresowań wychowanków.
2. Procesy edukacyjne w placówkach są planowane, monitorowane i doskonalone.
3. Powszechne poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego wśród wychowanków jest wynikiem działań placówek ukierunkowanych na systematyczne podnoszenie standardów bezpieczeństwa, warunków mieszkaniowych oraz poziomu organizacyjnego.
4. Zasady zachowania obowiązujące w placówkach są znane, akceptowane i przestrzegane przez wychowanków, ich rodziców oraz pracowników placówek.
5. Wychowankowie mają niewielki wpływ na ustalanie zasad i norm obowiązujących w placówkach.
6. Niewystarczające wyposażenie placówek w sprzęt komputerowy i brak dostępu do nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych utrudnia przygotowanie się młodzieży do zajęć w szkole.

2.3 Uogólnione wnioski z ewaluacji

1. Nowatorstwo pedagogiczne nie jest stałym elementem pracy szkół i placówek. Nauczyciele korzystają najczęściej z tradycyjnych metod i form nauczania.
2. Powierzchny sposób analizowania wyników badań wewnętrznych i zewnętrznych ogranicza podejmowanie skutecznych działań zorientowanych na poprawę jakości pracy szkół i placówek.
3. Szkoły i placówki podejmują działania edukacyjne i wychowawcze uwzględniające potrzeby uczniów i sprzyjające kształtowaniu ich postaw. Nie we wszystkich badanych szkołach i placówkach uczniowie, wychowankowie i ich rodzice mają wpływ na planowanie i modyfikowanie powyższych działań.
4. Nie wszystkie przedszkola tworzą dzieciom warunki do rozwoju aktywności ruchowej, nie wszystkie zapewniają w wystarczającym stopniu pomoc psychologiczno – pedagogiczną.
5. Nie wszyscy uczniowie (szczególnie w gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych) otrzymują od nauczycieli wsparcie adekwatne do potrzeb.
6. Uczniowie i wychowankowie czują się w szkołach i placówkach bezpiecznie, chociaż sygnalizują zagrażające bezpieczeństwu przypadki niewłaściwych zachowań rówieśników.
7. W niektórych przedszkolach bezpieczeństwu dzieci nie sprzyja wymagająca modernizacji baza lokalowa oraz liczba wychowanków w grupie przedszkolnej przekraczająca 25.
8. Szkoły i placówki diagnozują i analizują zachowania uczniów i wychowanków, podejmują działania wychowawcze i profilaktyczne mające na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa uczniów i wychowanków. Nie we wszystkich szkołach

i placówkach uczniowie, wychowankowie i ich rodzice uczestniczą w tworzeniu norm i zasad postępowania.

9. Szkoły i placówki współpracują ze środowiskiem lokalnym, podejmują przedsięwzięcia na rzecz społeczności lokalnej, co sprzyja rozwojowi uczniów i wychowanków oraz wpływa na kreowanie pozytywnego wizerunku szkół i placówek w środowisku.
10. Rodzice włączają się w działania wynikające z ich uprawnień ustawowych. Nie we wszystkich szkołach i placówkach rodzice biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących spraw wychowawczych, funkcjonowania, planowania i organizacji pracy.
11. Dzięki podejmowanym działaniom oraz wsparciu instytucji i samorządu, partnerów, rodziców, baza lokalowa szkół i placówek oraz ich wyposażenie są systematycznie wzbogacane, co pozwala na tworzenie optymalnych warunków do realizacji podstawy programowej i zadań statutowych.

2.4 Rekomendacje dotyczące planowania nadzoru pedagogicznego na następny rok szkolny (wynikające z wniosków z ewaluacji)

1. Motywować dyrektorów szkół i placówek do doskonalenia sprawowanego przez nich nadzoru pedagogicznego, szczególnie w zakresie przywództwa edukacyjnego i zarządzania.
2. Promować dobre praktyki dotyczące współpracy rodziców ze szkołami i placówkami, zwłaszcza w procesie podejmowania decyzji związanych z funkcjonowaniem szkół i placówek oraz rozwijania kreatywności i samorządności uczniów.
3. W ramach wspomagania szkół i placówek poszerzyć ofertę szkoleń dla nauczycieli o doskonalenie w zakresie prowadzenia działań nowatorskich i innowacyjnych oraz stosowania aktywizujących metod nauczania i oceniania kształtującego.
4. Doskonalić pracę dyrektorów szkół i rad pedagogicznych w zakresie formułowania i wdrażania wniosków z analizy wyników egzaminów oraz badań zewnętrznych i wewnętrznych.
5. Na zajęciach edukacyjnych w szkołach tworzyć sytuacje oraz realizować przedsięwzięcia, w których uczniowie:
 - włączani są w organizowanie procesu edukacyjnego,
 - wdrażają się do odpowiedzialności za uczenie się,
 - wzajemnie uczą się,
 - łączą wiedzę z różnych dziedzin,
 - rozwiązują zadania i problemy formułowane przez siebie i innych uczniów.
6. Poszukiwać skutecznych sposobów realizacji wniosków wynikających z monitorowania procesów edukacyjnych oraz wspomagania rozwoju i edukacji dzieci w celu podnoszenia efektów kształcenia i wychowania.
7. Zwiększyć udział rodziców, uczniów i wychowanków w planowaniu, analizowaniu i realizacji działań wychowawczych oraz w tworzeniu norm i zasad obowiązujących w szkołach i placówkach.

3. Kontrole planowe

Część A – kontrole planowe przeprowadzone w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013 r.

3.1 Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych

W roku szkolnym 2012/2013 w Kuratorium Oświaty w Warszawie zaplanowano przeprowadzenie 1119 kontroli. Do 31 sierpnia 2013 r. zrealizowano 1151 kontroli, co stanowi 102,89 % planu nadzoru pedagogicznego.

W roku szkolnym 2012/2013 (od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013 r.) przeprowadzono 27 kontroli planowych.

Tabela 30. Kontrole planowe

Lp.	Tematyka kontroli planowych	Liczba kontroli	
		zaplanowanych	przeprowadzonych
1.	Prawidłowość organizacji działania publicznej biblioteki pedagogicznej i realizacji jej zadań oraz zgodność zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami.	6	6
2.	Organizacja zajęć rewalidacyjnych, w tym liczba godzin i rodzaj tych zajęć oraz ich zgodność z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność, w szkole ogólnodostępnej.	19	21
RAZEM		25	27

3.2 Wyniki kontroli planowych

3.2.1 Prawidłowość organizacji działania publicznej biblioteki pedagogicznej i realizacji jej zadań oraz zgodności zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrola została zrealizowana w okresie od czerwca do lipca 2013 roku.

Opis i analiza danych

Informacje o organizacji działania publicznej biblioteki pedagogicznej

Wszystkie kontrolowane biblioteki:

- posiadają statut określający organizację,
- działają na podstawie opracowanego do 30 kwietnia 2012 r., uwzględniającego roczny plan pracy i zatwierdzonego przez organ prowadzący arkusza organizacji.

Arkusze organizacji określają:

- liczbę pracowników,
- liczbę pracowników zajmujących stanowiska kierownicze,
- ogólną liczbę godzin pracy biblioteki finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący.

Zgodność zatrudnienia nauczycieli bibliotekarzy z wymaganymi kwalifikacjami:

Liczba nauczycieli – 60 (100%)

1) Kwalifikacje:

a) studia magisterskie – 60 (100% kontrolowanych nauczycieli), w tym:

- 24 (40%) na kierunku (specjalności) zgodnym z prowadzonymi zajęciami,
- 1 (1,67%) na kierunku, którego zakres określony w standardzie kształcenia dla danego kierunku studiów w grupie treści podstawowych i kierunkowych obejmuje treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć,
- 35 (58,33%) na kierunku (specjalności) innym niż wymienione powyżej oraz studia podyplomowe w zakresie prowadzonych zajęć

b) przygotowanie pedagogiczne posiada – 60 nauczycieli, w tym:

- 51 (85%) nabyło wiedzę i umiejętności z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki szczegółowej, nauczanych w wymiarze nie mniejszym niż 270 godzin w powiązaniu z kierunkiem (specjalnością) kształcenia oraz pozytywnie ocenioną praktyką pedagogiczną – w wymiarze nie mniejszym niż 150 godzin,
- 9 (15%) uzyskało przygotowanie pedagogiczne przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 października 1991 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia (Dz. U. Nr 98, poz. 433, z 1994 r. Nr 5, poz. 19 i Nr 109, poz. 521 oraz z 1999r. Nr 14, poz. 127).

2) W dniu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. 2013.1207) w publicznych bibliotekach pedagogicznych 10 (16,67%) nauczycieli było zatrudnionych na podstawie mianowania i spełniało wymagania kwalifikacyjne na podstawie dotychczasowych przepisów.

Realizacja zadań przez publiczną bibliotekę pedagogiczną:

Biblioteki pedagogiczne w roku szkolnym 2012/2013 realizowały następujące zadania:

- a) gromadzenie materiałów bibliotecznych,
- b) opracowywanie materiałów bibliotecznych,
- c) prowadzenie działalności informacyjnej i bibliograficznej,
- d) inspirowanie i promowanie edukacji czytelniczej i medialnej,
- e) wspieranie działalności bibliotek szkolnych w szczególności w zakresie organizacji i zarządzania biblioteką,
- f) organizowanie i prowadzenie wspomagania szkół i placówek w realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w tym w wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnej (od 29 kwietnia 2013 r.),
- g) wspieranie nauczycieli w realizacji zajęć dydaktycznych i wewnątrzszkolnego doskonalenia,
- h) organizowanie i prowadzenie wspomagania bibliotek szkolnych, w tym w zakresie organizacji i zarządzania biblioteką szkolną (od 29 kwietnia 2013 r.),
- i) inne
 - organizowanie doskonalenia zawodowego pracowników bibliotek pedagogicznych,
 - organizowanie doskonalenia zawodowego pracowników bibliotek szkolnych,
 - prowadzenie działalności wydawniczej,
 - organizowanie i prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej (otwarte zajęcia edukacyjne, lekcje biblioteczne, spotkania autorskie).

3.2.2 Organizacja zajęć rewalidacyjnych w szkole ogólnodostępnej, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego z uwagi na niepełnosprawność.

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w 5 % publicznych szkół podstawowych, gimnazjów liceów ogólnokształcących, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjne.

Kontrola została zrealizowana w okresie od kwietnia do czerwca 2013 roku.

Opis i analiza danych

W roku szkolnym 2012/2013 (od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013 r.) kontrolą objęto 21 szkół do których uczęszczają uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym:

- 14 szkół podstawowych;
- 5 gimnazjów;
- 2 licea ogólnokształcące.

Liczba uczniów, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, z uwagi na niepełnosprawność, w kontrolowanych szkołach - ogółem 38, w tym:

- 28 w szkołach podstawowych;
- 8 w gimnazjach;
- 2 w liceach ogólnokształcących;

W 20 szkołach zajęcia rewalidacyjne zostały uwzględnione w arkuszu organizacji na rok szkolny 2012/2013, (95,23% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 14 szkołach podstawowych, (100% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 5 gimnazjach, (100% kontrolowanych gimnazjów);
- w 1 liceum ogólnokształcącym, (50% kontrolowanych liceów ogólnokształcących).

CZĘŚĆ A

Dla uczniów, dla których obowiązuje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.).

Zajęcia rewalidacyjne zorganizowano zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

a) W 5 szkołach zajęcia korekcyjne wad postawy prowadzone były na podstawie zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego (23,81% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 3 szkołach podstawowych (21,43% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 2 gimnazjach (40% kontrolowanych gimnazjów).

W 5 szkołach zajęcia korekcyjne wad postawy realizowane były zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydany z uwagi na niepełnosprawność (23,81% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 3 szkołach podstawowych (21,43% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 2 gimnazjach (40% kontrolowanych gimnazjów).

W 5 szkołach realizacja zajęć korekcyjnych wad postawy była potwierdzona w dzienniku zajęć rewalidacyjnych (23,81% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 3 szkołach podstawowych (21,43% kontrolowanych szkół podstawowych);

- w 2 gimnazjach (40% kontrolowanych gimnazjów).

W 4 szkołach zajęcia korekcyjne wad postawy realizowane były dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydany z uwagi na niepełnosprawność, zgodną z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490 oraz z 2010 r. poz. 982), co stanowi 19,05% ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w 2 szkołach podstawowych (14,29% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 2 gimnazjach (40% kontrolowanych gimnazjów).

b) W 9 szkołach zajęcia korygujące wady mowy prowadzone były na podstawie zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego (42,86% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 8 szkołach podstawowych (57,15% ogółu kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 1 gimnazjum (20% kontrolowanych gimnazjów).

W 9 szkołach zajęcia korygujące wady mowy realizowane były zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydany z uwagi na niepełnosprawność (42,86% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 8 szkołach podstawowych (57,15% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 1 gimnazjum (20% kontrolowanych gimnazjów).

W 9 szkołach realizacja zajęć korygujących wady mowy była potwierdzona w dzienniku zajęć rewalidacyjnych (42,86% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 8 szkołach podstawowych (57,15% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 1 gimnazjum (20% kontrolowanych gimnazjów).

W 7 szkołach zajęcia korygujące wady mowy realizowane były dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydany z uwagi na niepełnosprawność, zgodną z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490 oraz z 2010 r. poz. 982) (33,33% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 6 szkołach podstawowych (42,86% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 1 gimnazjum (20% kontrolowanych gimnazjów).

c) W 3 szkołach zajęcia orientacji przestrzennej i poruszania się prowadzone były na podstawie zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego (14,29% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 2 szkołach podstawowych (14,29% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 1 gimnazjum (20% kontrolowanych gimnazjów).

W 3 szkołach zajęcia orientacji przestrzennej i poruszania się realizowane były zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydany z uwagi na niepełnosprawność (14,29% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 2 szkołach podstawowych (14,29% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 1 gimnazjum (20% kontrolowanych gimnazjów).

W 3 szkołach realizacja zajęć orientacji przestrzennej i poruszania się była potwierdzona w dzienniku zajęć rewalidacyjnych (14,29% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 2 szkołach podstawowych (14,29% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 1 gimnazjum (20% kontrolowanych gimnazjów);

W 3 szkołach zajęcia orientacji przestrzennej i poruszania się były dla uczniów

posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, zgodną z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490 oraz z 2010 r. poz. 982) (14,29% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 2 szkołach podstawowych (14,29% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 1 gimnazjum (20% kontrolowanych gimnazjów).

d) W 1 gimnazjum nauka języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji prowadzona była na podstawie zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego (4,76% kontrolowanych szkół).

W 1 gimnazjum realizacja nauki języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji była potwierdzona w dzienniku zajęć rewalidacyjnych (4,76% kontrolowanych szkół).

W 1 gimnazjum nauka języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji była realizowana dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych.

e) W 14 szkołach prowadzone były inne zajęcia rewalidacyjne wynikające z programów rewalidacji na podstawie zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego (66,67% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 9 szkołach podstawowych (64,29% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 4 gimnazjach (80% kontrolowanych gimnazjów);
- w 1 liceum ogólnokształcącym (50% kontrolowanych liceów ogólnokształcących).

W 14 szkołach inne zajęcia rewalidacyjne wynikające z programów rewalidacji realizowane były zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego (66,67% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 9 szkołach podstawowych (64,29% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 4 gimnazjach (80% kontrolowanych gimnazjów);
- w 1 liceum ogólnokształcącym (50% kontrolowanych liceów ogólnokształcących).

W 14 szkołach inne zajęcia rewalidacyjne wynikające z programów rewalidacji były potwierdzone w dzienniku zajęć rewalidacyjnych (66,67% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 9 szkołach podstawowych (64,29% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 4 gimnazjach (80% kontrolowanych gimnazjów);
- w 1 liceum ogólnokształcącym (50% kontrolowanych liceów ogólnokształcących).

W 12 szkołach inne zajęcia rewalidacyjne wynikające z programów rewalidacji były realizowane dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490 oraz z 2010 r. poz. 982) (57,14% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 9 szkołach podstawowych (64,29% kontrolowanych szkół podstawowych);
- w 3 gimnazjach (60% kontrolowanych gimnazjów).

CZĘŚĆ B

Dotyczy uczniów, dla których obowiązuje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204).

Zajęcia rewalidacyjne zorganizowano zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność.

W 15 szkołach zajęcia rewalidacyjne realizowane były zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego (71,43% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 5 I klasach szkoły podstawowej (35,71% kontrolowanych I klas szkół podstawowych);
- w 7 IV klasach szkoły podstawowej (50% kontrolowanych IV klas szkół podstawowych);
- w 3 I klasach gimnazjum (60% ogółu kontrolowanych I klas gimnazjum).

W 15 szkołach realizacja zajęć rewalidacyjnych została potwierdzona w dzienniku zajęć rewalidacyjnych (71,43% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 5 I klasach szkoły podstawowej (35,71% kontrolowanych I klas szkół podstawowych);
- w 7 IV klasach szkoły podstawowej (50% kontrolowanych IV klas szkół podstawowych);
- w 3 I klasach gimnazjum (60% kontrolowanych I klas gimnazjum).

W 15 szkołach tygodniowy wymiar godzin realizowanych zajęć rewalidacyjnych dla ucznia wynosił po 2 godziny na ucznia (71,43% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 5 I klasach szkoły podstawowej (35,71% kontrolowanych I klas szkół podstawowych);
- w 7 IV klasach szkoły podstawowej (50% kontrolowanych IV klas szkół podstawowych);
- w 3 I klasach gimnazjum (60% kontrolowanych I klas gimnazjum).

W 15 szkołach minimalny wymiar godzin realizowanych zajęć rewalidacyjnych dla ucznia, był zgodny z § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204) (71,43% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 5 I klasach szkoły podstawowej (35,71% kontrolowanych I klas szkół podstawowych);
- w 7 IV klasach szkoły podstawowej (50% kontrolowanych IV klas szkół podstawowych);
- w 3 I klasach gimnazjum (60% kontrolowanych I klas gimnazjum).

W 14 szkołach inne zajęcia rewalidacyjne wynikające z programów rewalidacji były realizowane dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność, zgodną z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490 oraz z 2010 r. poz. 982) (66,67% kontrolowanych szkół), w tym:

- w 5 I klasach szkoły podstawowej (35,71% kontrolowanych I klas szkół podstawowych);
- w 7 IV klasach szkoły podstawowej (50% kontrolowanych IV klas szkół podstawowych);
- w 2 I klasach gimnazjum (40% kontrolowanych I klas gimnazjum).

Zalecenia

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania 3 dyrektorom szkół/placówek zaleceń.

Najczęściej zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do przestrzegania prawa w następującym zakresie:

- organizowania zajęć rewalidacyjnych dla ucznia/uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych i integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490, oraz z 2010 r. poz. 982) i § 2 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204).- 3 zalecenia,
- organizowania zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204). – 2 zalecenia,
- dokumentowania realizacji zajęć rewalidacyjnych w dzienniku zajęć rewalidacyjnych zgodnie z § 10 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225, z 2003 r. Nr 107, poz. 1003, z 2009 r. Nr 116, poz. 977 oraz z 2010 r. Nr 156, poz. 1047).- 2 zalecenia.

Część B – kontrole planowe przeprowadzone w okresie od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.

W roku szkolnym 2013/2014 w okresie od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r., na podstawie arkuszy zatwierdzonych przez Ministra Edukacji Narodowej, Mazowiecki Kurator Oświaty przeprowadził kontrole planowe w następujących zakresach:

1. Zgodności z przepisami prawa organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych, ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz integracyjnych (zgodnie z *Kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014* w brzmieniu obowiązującym od 17 lutego 2014 r.);
 - 1a. Zgodności z przepisami prawa organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych w publicznych przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, w publicznych przedszkolach i szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz w publicznych przedszkolach i szkołach integracyjnych (zgodnie z *Kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014* w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2013 r. do 16 lutego 2014 roku);
2. Zgodności szkolnego planu nauczania technikum z ramowym planem nauczania dla ww. szkoły;

3. Zgodności kształcenia w szkołach zawodowych z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego;
4. Zgodności z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej zorganizowanej w publicznej szkole podstawowej;
5. Zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w czasie pobytu w szkole;
6. Wyboru podręczników przez nauczycieli i działań organizacyjnych dyrektora szkoły umożliwiające obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły;
7. Zgodności realizacji wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznym gimnazjum (zgodnie z *Kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014* w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2013 r. do 16 lutego 2014 r.);
8. Zgodności realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznej szkole podstawowej (zgodnie z *Kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014* w brzmieniu obowiązującym od 22 listopada 2013 r.);
9. Prawidłowości organizacji zajęć dodatkowych w oddziałach przedszkolnych w publicznym przedszkolu.

3.3 Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych

W roku szkolnym 2013/2014 (w okresie od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.) pracownicy Kuratorium Oświaty w Warszawie przeprowadzili 1003 kontrole planowe w 1003 spośród 6640 nadzorowanych szkół i placówek. Kontrole te zostały przeprowadzone w szkołach i placówkach kierowanych przez 969 dyrektorów.

W roku szkolnym 2013/2014 w Kuratorium Oświaty w Warszawie zaplanowano przeprowadzenie 999 kontroli. Do 31 sierpnia 2014 r. zrealizowano 1003 kontrole, co stanowi 100,4% planu nadzoru pedagogicznego.

Tabela 31. Kontrole planowe od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.

Lp.	Zadanie z zakresu nadzoru pedagogicznego	Liczba kontroli		Stopień realizacji planu (%)
		zaplanowanych	przeprowadzonych	
1.	Zgodność z przepisami prawa organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych, ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz integracyjnych*; Zgodność z przepisami prawa organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych w publicznych przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, w publicznych przedszkolach i szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz w publicznych przedszkolach i szkołach integracyjnych**	141 16	142 16	100,64
2.	Zgodność szkolnego planu nauczania technikum z ramowym planem nauczania dla ww. szkoły	21	21	100

3.	Zgodność kształcenia w szkołach zawodowych z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego	23	23	100
4.	Realizacja przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli zadań polegających na informowaniu szkół i placówek o kierunkach polityki oświatowej państwa ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art.35 ust.2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty	9	8	88,89
5.	Zgodność z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej zorganizowanej w publicznej szkole podstawowej	152	153	100
6.	Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w czasie pobytu w szkole	76	77	101,32
7.	Wybór podręczników przez nauczycieli i działań organizacyjnych dyrektora szkoły umożliwiający obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły	237	237	100
8.	Zgodność realizacji wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznym gimnazjum**	80	80	100
9.	Zgodność realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznej szkole podstawowej	152	153	100,66
10.	Prawidłowości organizacji zajęć dodatkowych w oddziałach przedszkolnych w publicznym przedszkolu***	92	93	101,09
RAZEM		999	1003	100,4

*zgodnie z Kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014 w brzmieniu obowiązującym od 17 lutego 2013 r.

** zgodnie z Kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014 w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2013 r. do 16 lutego 2014 r.

*** zgodnie z Kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014 w brzmieniu obowiązującym od 22 listopada 2013 r.

3.4 Wyniki kontroli planowych

3.4.1 Zgodność z przepisami prawa organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych, ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz integracyjnych

I. Zgodność z przepisami prawa organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych, ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz integracyjnych (zgodnie z Kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014 w brzmieniu obowiązującym od 17 lutego 2013 r.).

Opis i analiza danych

Kontrolą objęto 142 publiczne szkoły podstawowe ogólnodostępne, ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi oraz integracyjne, (10% publicznych szkół podstawowych ogólnodostępnych, ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz integracyjnych), w tym:

- 110 publicznych szkół podstawowych ogólnodostępnych, (10% szkół podstawowych ogólnodostępnych);
- 31 publicznych szkół podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, (10% szkół podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi);
- 1 publiczną szkołę podstawową integracyjną, (10% szkół podstawowych integracyjnych).

Liczba uczniów w kontrolowanych szkołach wynosi 42802, (13,81% uczniów w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych, ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz integracyjnych).

Liczba uczniów w kontrolowanych publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 25140, w tym liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydany ze względu na niepełnosprawność - 390.

Liczba uczniów w kontrolowanych publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 17422, w tym liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydany ze względu na niepełnosprawność - 619;

Liczba uczniów w kontrolowanych publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 240, w tym liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydany ze względu na niepełnosprawność - 67.

Organizacja kształcenia specjalnego

Liczba uczniów, którym zorganizowano kształcenie specjalne na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego - 488, w tym w:

- publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 329;
- publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 154;
- publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

W jednej publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej stwierdzono nieprawidłowości w organizacji kształcenia specjalnego. Jako przyczynę nieprawidłowości dyrektor wskazał przydzielenie uczniowi niepełnosprawnemu na zajęcia specjalistyczne jednej godziny tygodniowo przez organ prowadzący.

Rodzaje dysfunkcji, z powodu których wydano orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego:

- mózgowe porażenie dziecięce,
- nieokreślone całościowe zaburzenia rozwojowe.

Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny

Liczba uczniów, dla których indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny został opracowany przez zespół nauczycieli i specjalistów prowadzący zajęcia z uczniem - 488, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 329,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 154,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia

Liczba uczniów, dla których zespół dokonał wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną - 471, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 317,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 149,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 17 uczniów niepełnosprawnych, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 12,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 5.

Jako przyczyny występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali:

- nieuwzględnienie przepisów,
- zaplanowanie przeprowadzenia oceny w czerwcu 2014 r.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania

Liczba uczniów, którym dostosowano wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych na podstawie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego - 482, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 328,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 149,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 6 uczniów niepełnosprawnych, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 1,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 5.

Jako przyczyny występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali:

- nieprecyzyjne określenie wymagań w orzeczeniach,
- niedokładne określenie dostosowania wymagań edukacyjnych.

Współpraca nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia niepełnosprawnego

Liczba uczniów, dla których nauczyciele i specjaliści w realizacji zadań wynikających z zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, współpracują z ich rodzicami zgodnie z zakresem współpracy określonym w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym - 477, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 318,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 154,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 11 uczniów niepełnosprawnych w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych.

Jako przyczyny występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali:

- brak uwzględnienia w dokumentacji współpracy z rodzicami,
- przypisanie współpracy z rodzicami do zadań poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny określa zajęcia rewalidacyjne dla ucznia niepełnosprawnego

Liczba uczniów niepełnosprawnych, dla których wskazano zajęcia rewalidacyjne w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym - 480, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 321,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 154,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 8 uczniów niepełnosprawnych w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych.

Jako przyczyny występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali:

- organ prowadzący nie przyznał godzin na organizację zajęć,
- rodzaje zajęć rewalidacyjnych określono w arkuszu organizacji szkoły i tygodniowym planie pracy.

Rodzaj zajęć rewalidacyjnych, określonych w indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych: zajęcia usprawniające ogólne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, logoterapia, gimnastyka korekcyjna, socjoterapia, terapia psychologiczno-pedagogiczna, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, integracja sensoryczna, alternatywne metody komunikacji, orientacja przestrzenna, usprawnianie percepcji wzrokowej i słuchowej.

Liczba uczniów niepełnosprawnych, dla których zajęcia rewalidacyjne uwzględniają zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego - 471, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 317,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 149,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

Informacja na temat liczby godzin zajęć rewalidacyjnych, przeznaczonych przez dyrektora na zajęcia rewalidacyjne dla każdego z uczniów:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 2 godz. 30 min,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi – 4 godz.,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 3 godz.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 17 uczniów niepełnosprawnych, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 12,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 5.

Jako przyczyny występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali:

- organ prowadzący nie przyznał godzin na organizację zajęć,
- niewystąpienie do organu prowadzącego o przyznanie godzin na zajęcia rewalidacyjne.

Liczba uczniów niepełnosprawnych uczestniczących w co najmniej 2 godzinach zajęć rewalidacyjnych w tygodniu - 471 w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 317,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 149,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 17 uczniów niepełnosprawnych, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 12,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 5.

Jako przyczyny występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali:

- decyzję organu prowadzącego,

- niewystąpienie do organu prowadzącego o przyznanie godzin na zajęcia rewalidacyjne.

Liczba uczniów niepełnosprawnych, uczestniczących w indywidualnych zajęciach rewalidacyjnych przydzielonych przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z organem prowadzącym - 435, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 290,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 140,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

Rodzaj indywidualnych zajęć rewalidacyjnych przydzielonych przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z organem prowadzącym: zajęcia usprawniające ogólne, nauczanie indywidualne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, logoterapia, gimnastyka korekcyjna, socjoterapia, terapia psychologiczno-pedagogiczna, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, integracja sensoryczna, alternatywne metody komunikacji, orientacja przestrzenna, usprawnianie percepcji wzrokowej i słuchowej.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 7 uczniów niepełnosprawnych, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 4,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 3.

Jako przyczyny występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali:

- decyzję organu prowadzącego,
- niewystąpienie do organu prowadzącego o przyznanie godzin na zajęcia rewalidacyjne.

Indywidualne zajęcia rewalidacyjne przydzielone przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z organem prowadzącym nie dotyczą 46 uczniów, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 35,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 11.

Nauczyciele lub specjaliści prowadzący zajęcia rewalidacyjne

Liczba uczniów niepełnosprawnych, którzy uczestniczą w zajęciach rewalidacyjnych prowadzonych przez nauczycieli lub specjalistów posiadających kwalifikacje odpowiednie do zajmowanego stanowiska w szkole oraz rodzaju prowadzonych zajęć - 462, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 303,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 154,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 26 uczniów niepełnosprawnych w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych.

Jako przyczyny występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali:

- niewłaściwą ocenę kwalifikacji nauczyciela w stosunku do niepełnosprawności uczniów,
- dostarczenie do szkoły orzeczenia w trakcie roku szkolnego i brak nauczyciela o odpowiednich kwalifikacjach.

Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi niepełnosprawnemu

Liczba uczniów niepełnosprawnych, którym udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz w formach określonych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym - 476, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 317,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 154,

- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.
- Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 12 uczniów niepełnosprawnych w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych.
Jako przyczynę występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali brak zgody organu prowadzącego na zatrudnienie specjalisty.

Zatrudnienie w szkole podstawowej ogólnodostępnej z oddziałami integracyjnymi lub integracyjnej, dodatkowo nauczyciela posiadającego kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej

Liczba uczniów niepełnosprawnych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi lub integracyjnej, w których dyrektor zatrudnił dodatkowo nauczyciela posiadającego kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych - 159, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 154,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

Liczba uczniów niepełnosprawnych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 390.

Przedłużenie uczniowi niepełnosprawnemu okresu nauki przez dyrektora szkoły

Liczba uczniów niepełnosprawnych, którym dyrektor przedłużył okres nauki na danym etapie edukacyjnym o jeden rok, zwiększając proporcjonalnie liczbę godzin zajęć edukacyjnych - 18, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 11,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 7.

Liczba uczniów niepełnosprawnych, którym dyrektor nie przedłużył okresu nauki na danym etapie edukacyjnym o jeden rok - 84, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 66,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 16,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 2.

Liczba uczniów niepełnosprawnych, którym dyrektor przedłużył okres nauki na danym etapie edukacyjnym o więcej niż jeden rok, zwiększając proporcjonalnie liczbę godzin zajęć edukacyjnych - 2, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 1,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 1.

Liczba uczniów niepełnosprawnych, którym dyrektor nie przedłużył okresu nauki na danym etapie edukacyjnym o więcej niż jeden rok – 17 publicznych szkołach podstawowych.

Liczba uczniów, których nie dotyczy możliwość przedłużania przez dyrektora szkoły okresu nauki - 367, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 234,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 130,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 3.

Decyzja dyrektora szkoły dotycząca przedłużenia uczniowi niepełnosprawnemu okresu nauki

Liczba uczniów niepełnosprawnych, którym przedłużono okres nauki na podstawie decyzji dyrektora, która została podjęta w uzgodnieniu z rodzicami (prawnymi

opiekunami) i na podstawie szczegółowej analizy osiągnięć edukacyjnych ucznia dokonanej przez radę pedagogiczną - 16, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych 9,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi 7.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 2 uczniów niepełnosprawnych w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych.

Jako przyczynę występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali nieuwzględnienie obowiązujących przepisów prawa.

Przedłużenie uczniowi niepełnosprawnemu okresu nauki przez radę pedagogiczną

Liczba uczniów niepełnosprawnych, którym rada pedagogiczna przedłużyła okres nauki o jeden rok, zwiększając proporcjonalnie wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych - 8, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 6,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 2.

Liczba uczniów niepełnosprawnych, którym rada pedagogiczna nie przedłużyła okresu nauki o jeden rok - 49, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 44,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 5.

Liczba uczniów, których nie dotyczy możliwość przedłużania przez radę pedagogiczną okresu nauki - 431, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 279,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 147,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

Decyzja rady pedagogicznej dotycząca przedłużenia uczniowi niepełnosprawnemu okresu nauki

Liczba uczniów niepełnosprawnych, którym przedłużono okres nauki na podstawie decyzji rady pedagogicznej po uzyskaniu pozytywnej opinii zespołu, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem oraz po uzyskaniu zgody rodziców ucznia - 8, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 6,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 2.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 5 uczniów niepełnosprawnych w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych.

Jako przyczynę występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali:

- decyzję rady pedagogicznej bez uzgodnienia z rodzicami i bez opinii zespołu specjalistów pracujących z uczniami.

Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi

Liczba uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, których śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych były ocenami opisowymi - 95, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 53,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 40,

- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 2.
- W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Liczba uczniów w oddziale szkoły podstawowej integracyjnej oraz oddziale integracyjnym w szkole podstawowej ogólnodostępnej

Liczba oddziałów integracyjnych, w których liczba uczniów wynosi odpowiednio od 15 – 20 uczniów, w tym od 3 do 5 uczniów niepełnosprawnych - 41, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 40,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 1.

Współpraca dyrektora szkoły z innymi podmiotami w zakresie związanym z organizacją kształcenia uczniów niepełnosprawnych

Liczba uczniów niepełnosprawnych, których kształcenie było zorganizowane we współpracy z innymi podmiotami - 485, w tym:

- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych - 326,
- w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 154,
- w publicznych szkołach podstawowych integracyjnych - 5.

Liczba uczniów niepełnosprawnych, których kształcenie było zorganizowane bez współpracy z innymi podmiotami 3 w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych.

Najczęściej dyrektorzy współpracowali z następującymi podmiotami:

- poradnią psychologiczno-pedagogiczną - 429,
- specjalnym ośrodkiem szkolno-wychowawczym - 5,
- szkołą specjalną - 8,
- placówkami doskonalenia nauczycieli - 49,
- organizacjami pozarządowymi - 20,
- instytucjami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny, w tym z biblioteką pedagogiczną - 48.

II. Zgodność z przepisami prawa organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych w publicznych przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, w publicznych przedszkolach i szkołach podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz w publicznych przedszkolach i szkołach integracyjnych (zgodnie z Kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014 w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2013 r. do 16 lutego 2014 r.)

Opis i analiza danych

Kontrolą objęto 16 publicznych przedszkoli ogólnodostępnych, ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz integracyjnych, w tym:

- 3 publiczne przedszkola ogólnodostępne;
- 7 publicznych przedszkoli ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi;
- 6 publicznych przedszkoli integracyjnych.

Informacje o liczbie dzieci w kontrolowanych przedszkolach.

Liczba dzieci w kontrolowanych publicznych przedszkolach ogólnodostępnych - 725, w tym liczba dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydany ze względu na niepełnosprawność - 8.

Liczba dzieci w kontrolowanych publicznych przedszkolach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 1101, w tym liczba dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na niepełnosprawność - 90. Liczba dzieci w kontrolowanych publicznych przedszkolach integracyjnych - 441, w tym liczba dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na niepełnosprawność - 110.

Organizacja kształcenia specjalnego

Liczba dzieci, którym zorganizowano kształcenie specjalne na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego - 73, w tym w:
publicznych przedszkolach:

- ogólnodostępnych - 8;
- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 35;
- integracyjnych - 30.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny

Liczba dzieci, dla których indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny został opracowany przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z dzieckiem - 73, w tym w publicznych przedszkolach:

- ogólnodostępnych - 8;
- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 35;
- integracyjnych - 30.

Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia

Liczba dzieci, dla których zespół dokonał wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną - 67, w tym w publicznych przedszkolach:

- ogólnodostępnych - 8;
- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 29;
- integracyjnych - 30.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 6 dzieci niepełnosprawnych w publicznych przedszkolach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi.

Jako przyczyny występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali brak udokumentowania przeprowadzenia wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania

Liczba dzieci, którym dostosowano wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych na podstawie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego - 73, w tym w publicznych przedszkolach:

- ogólnodostępnych - 8;
- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 35;
- integracyjnych - 30.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Współpraca nauczycieli i specjalistów z rodzicami dziecka/ucznia niepełnosprawnego

Liczba dzieci, dla których nauczyciele i specjaliści w realizacji zadań wynikających z zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, współpracują

z ich rodzicami zgodnie z zakresem współpracy określonym w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym - 71, w tym w publicznych przedszkolach:

- ogólnodostępnych - 8;
- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 35;
- integracyjnych - 28.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły 2 dzieci niepełnosprawnych w publicznych przedszkolach integracyjnych.

Jako przyczyny występujących nieprawidłowości dyrektorzy najczęściej podawali brak dokumentowania kontaktów z rodzicami w dziennikach specjalistów (psycholog, logopeda) i w zeszytach kontaktów z rodzicami.

Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny określa zajęcia rewalidacyjne dla dziecka/ucznia niepełnosprawnego

Liczba dzieci niepełnosprawnych, dla których wskazano zajęcia rewalidacyjne w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym - 73, w tym w publicznych przedszkolach:

- ogólnodostępnych - 8;
- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 35;
- integracyjnych - 30.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Rodzaj zajęć rewalidacyjnych, określonych w indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych: terapia psychologiczna, terapia pedagogiczna, terapia integracji sensorycznej, terapia logopedyczna, wspomaganie rozwoju dziecka, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, stymulacja rozwoju psychoruchowego i społeczno-emocjonalnego, rozwój komunikacji z otoczeniem, stymulowanie rozwoju percepcji wzrokowo-słuchowej, rehabilitacja korekcyjno-terapeutyczna, stymulacja mowy.

Realizowane zajęcia rewalidacyjne uwzględniają zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego

Liczba dzieci niepełnosprawnych, dla których zajęcia rewalidacyjne uwzględniają zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego - 73, w tym w publicznych przedszkolach:

- ogólnodostępnych - 8;
- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 35;
- integracyjnych - 30;

Informacja na temat liczby godzin zajęć rewalidacyjnych, przeznaczonych przez dyrektora na zajęcia rewalidacyjne dla każdego dziecka w publicznych przedszkolach:

- ogólnodostępnych - 3,5 godz.;
- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 3,5 godz.;
- integracyjnych - 3,5 godz.

Nauczyciele lub specjaliści prowadzący zajęcia rewalidacyjne

Liczba dzieci niepełnosprawnych, które uczestniczą w zajęciach rewalidacyjnych prowadzonych przez nauczycieli lub specjalistów posiadających kwalifikacje odpowiednie do zajmowanego stanowiska w przedszkolu oraz rodzaju prowadzonych zajęć 73, w tym w publicznych przedszkolach:

- ogólnodostępnych - 8;
- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 35;
- integracyjnych - 30;

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku niepełnosprawnemu

Liczba dzieci niepełnosprawnych, którym udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem/ucznikiem oraz w formach określonych w indywidualnym programie edukacyjno- terapeutycznym – 73, w tym w publicznych przedszkolach:

- ogólnodostępnych - 8;
- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 35;
- integracyjnych - 30;

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zatrudnianie w przedszkolu z oddziałami integracyjnymi lub integracyjnym, dodatkowo nauczyciela posiadającego kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej

Liczba dzieci niepełnosprawnych w przedszkolach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi lub integracyjnymi, w których dyrektor zatrudnił dodatkowo nauczyciela posiadającego kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych - 65, w tym w publicznych przedszkolach:

- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 35;
- integracyjnych - 30.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Liczba dzieci w oddziale integracyjnym w przedszkolu ogólnodostępnym oraz w oddziale przedszkola integracyjnego.

Liczba oddziałów integracyjnych w przedszkolach, w których liczba dzieci wynosi odpowiednio od 15 – 20 uczniów, w tym od 3 do 5 uczniów niepełnosprawnych - 43, w tym:

- w publicznych przedszkolach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi -20;
- w publicznych przedszkolach integracyjnych - 23.

Liczba oddziałów integracyjnych, w których liczba dzieci jest niezgodna z przepisami - 5, w tym:

- w publicznych przedszkolach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 4;
- w publicznych przedszkolach integracyjnych - 1.

Współpraca dyrektora z innymi podmiotami w zakresie związanym z organizacją kształcenia dzieci niepełnosprawnych

Liczba dzieci niepełnosprawnych, których kształcenie było zorganizowane we współpracy z innymi podmiotami - 69, w tym w publicznych przedszkolach:

- ogólnodostępnych - 8;
- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 35;
- integracyjnych - 26;

Liczba uczniów niepełnosprawnych, których kształcenie było zorganizowane bez współpracy z innymi podmiotami – 4 w publicznych przedszkolach integracyjnych.

Najczęściej dyrektorzy współpracowali z następującymi podmiotami:

- poradnią psychologiczno-pedagogiczną - 69,
- specjalnym ośrodkiem szkolno-wychowawczym - 6,
- szkołą specjalną - 11,
- placówkami doskonalenia nauczycieli - 39,
- organizacjami pozarządowymi - 12,
- instytucjami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny, w tym z biblioteką pedagogiczną - 32.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom publicznych przedszkoli ogólnodostępnych, ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi i integracyjnych 7 zaleceń.

Zalecenia wydano dyrektorom 5 kontrolowanych przedszkoli, w tym publicznych przedszkoli:

- ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi - 4;
- integracyjnych - 1.

Zalecenia

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do:

- dostosowania liczby dzieci w oddziale przedszkola integracyjnego oraz w oddziale integracyjnym w przedszkolu ogólnodostępnym zgodnie z § 5 ust. 3 zał. nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.) – 4;
- dokonania wielospecjalistycznej oceny przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem, zgodnie z § 5 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490, z późn. zm.) – 2;
- współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami dziecka/ucznia w realizacji zadań wynikających z zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, której zakres powinien zostać określony w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490, z późn. zm.) – 1.

3.4.2 Zgodność szkolnego planu nauczania technikum z ramowym planem nauczania dla ww. szkoły

Opis i analiza danych

Kontrolą objęto 21 czteroletnich techników publicznych, w tym: 41 oddziałów klasy pierwszej oraz 41 oddziałów klasy drugiej.

W skontrolowanych oddziałach realizowane było kształcenie w następujących zawodach:

Tabela 32. Kształcenie w zawodach

Nazwa zawodu	Liczba techników, kształcących w danym zawodzie, objętych kontrolą	Liczba oddziałów klasy pierwszej kształcących w danym zawodzie	% oddziałów klasy pierwszej kształcących w danym zawodzie w stosunku do liczby wszystkich oddziałów klasy pierwszej	Liczba oddziałów klasy drugiej kształcących w danym zawodzie	% oddziałów klasy drugiej kształcących w danym zawodzie w stosunku do liczby wszystkich oddziałów klasy drugiej
1.technik pojazdów samochodowych	4	5	12%	5	12%
2.technik logistyk	5	4	10%	2	4,9%
3.technik mechatronik	1	0	0%	1	2%
4.technik ekonomista	4	3	7%	4	10%
5.technik hotelarstwa	6	4,5	11%	1	2%
6.technik architektury krajobrazu	1	1	2%	0	0%
7.kelner	2	0	0%	2	5%
8.technik żywienia i usług gastronomicznych	4	1,5	4%	4	10%
9.technik technologii odzieży	1	1	2%	1	2%
10.technik usług fryzjerskich	3	2	5%	3	7%
11.technik handlowiec	2	2	5%	1	2%
12.technik cyfrowych procesów graficznych	1	1	2%	0	0%
13.technik ogrodnik	1	1	2%	1	2%
14.technik geodeta	2	1	2%	1	2%
15.technik informatyk	4	3	7%	2	5%
16.technik organizacji reklamy	1	0	0%	1	2%
17.technik teleinformatyk	1	0	0%	1	2%
18.technik elektryk	2	1	2%	2	5%
19.technik agrobiznesu	2	1	2%	1	2%
20.technik obsługi turystycznej	2	0	0	2	5%
21.technik ochrony środowiska	2	1	2%	1	2%
22.technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	1	1	2%	0	0
23.technik rolnik	1	1/2	1%	1	2%
24.technik mechanik	1	1	2%	2	5%
25.technik drogownictwa	1	0	0	1	2%
26.technik budownictwa	2	1	2%	1	2%
27.technik urządzeń sanitarnych	1	0	0	1	2%

Informacje w zakresie zgodności szkolnego planu nauczania technikum z ramowym planem nauczania określonym dla tego typu szkoły.

1. Liczba czteroletnich techników publicznych, w których nazwy przedmiotów realizowanych w zakresie kształcenia ogólnego i zajęcia z wychowawcą są zgodne z załącznikiem nr 8 ust. 1 pkt 1 lit. a, b, c, f rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204)

Tabela 33.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
21	100	0	0

2. a/ Liczba techników publicznych, w których w czteroletnim okresie nauczania liczba godzin poszczególnych przedmiotów w zakresie podstawowym i zajęć z wychowawcą jest wyższa lub równa liczbie godzin określonej w załączniku nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204).

Tabela 34.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
21	100	0	0

2. b/ Liczba techników publicznych, w których w czteroletnim okresie nauczania liczba godzin poszczególnych przedmiotów w zakresie rozszerzonym (dodatkowo, poza wymiarem określonym dla przedmiotów w zakresie podstawowym) jest wyższa lub równa liczbie godzin określonej w załączniku nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204)

Tabela 35.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
21	100	0	0

2. c/ Liczba techników publicznych, w których w czteroletnim okresie nauczania liczba godzin poszczególnych przedmiotów uzupełniających jest wyższa lub równa liczbie godzin określonej w załączniku nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204)

Tabela 36.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
21	100	0	0

3. Liczba techników publicznych, w których w czteroletnim okresie nauczania na przedmioty w zakresie rozszerzonym i przedmioty uzupełniające przeznaczono, zgodnie z ust. 2 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204), łącznie co najmniej 540 godzin.

Tabela 37.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
21	100	0	0

4. Liczba techników publicznych, w których przedmioty w zakresie podstawowym, z wyjątkiem przedmiotów: język polski, język obcy nowożytny, język mniejszości narodowej, etnicznej lub język regionalny i matematyka są realizowane wyłącznie w klasach I i/lub II zgodnie z ust. 7 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204).

Tabela 38.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
20	95,24	1	4,76

5. a/ Liczba techników publicznych, w których dyrektor technikum ustala przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym, spośród których uczeń wybiera 2 przedmioty, działając zgodnie z zapisami ust. 4 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204).

Tabela 39.

Dyrektor technikum ustala przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym, spośród których uczeń wybiera 2 przedmioty:	Tak		Nie	
	Liczba techników	%	Liczba techników	%
po zasięgnięciu opinii rady technikum, a jeżeli rada technikum nie została powołana – po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej	17	80,95	4	19,05
po zasięgnięciu opinii rady rodziców	17	80,95	4	19,05
po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego	17	80,95	4	19,05
uwzględniając zawód, w którym kształci technikum	21	100	0	0
uwzględniając zainteresowania uczniów oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe technikum	21	100	0	0
przy czym jednym z tych przedmiotów jest: geografia, biologia, chemia, fizyka lub matematyka	21	100	0	0

5. b/ Liczba techników publicznych, w których uczeń, który realizuje w zakresie rozszerzonym przedmiot historia i jeden z przedmiotów: geografia, biologia, chemia lub fizyka, realizuje przedmiot uzupełniający ekonomia w praktyce, zgodnie z ust. 6 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204).

Tabela 40.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
5	23,81	3	14,29

6. a/ Liczba techników publicznych, w których uczeń, który realizuje w zakresie rozszerzonym przedmioty historia i matematyka, realizuje przedmiot uzupełniający przyroda, zgodnie z ust. 6 załącznika nr 8 do rozporządzenia

Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204).

Tabela 41.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
4	19,05	4	19,05

6. b/ Liczba techników publicznych, w których uczeń, który nie realizuje w zakresie rozszerzonym przedmiotu historia, realizuje przedmiot uzupełniający historia i społeczeństwo, zgodnie z ust. 5 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204).

Tabela 42.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
19	90,48	2	9,52

7. Liczba techników publicznych, w których w czteroletnim okresie nauczania na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych kształcenia zawodowego teoretycznego przeznaczono co najmniej 735 godzin, zgodnie z ust. 1 pkt 1 lit. d załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204).

Tabela 43

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
21	100	0	0

Liczba techników publicznych, w których w czteroletnim okresie nauczania na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych kształcenia zawodowego praktycznego przeznaczono co najmniej 735 godzin, zgodnie z ust. 1 pkt 1 lit. e załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204).

Tabela 44.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
21	100	0	0

a/ Liczba techników publicznych, w których praktyki zawodowe są realizowane w klasie ustalonej przez dyrektora technikum w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach, zgodnie z ust. 3 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204) oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. 2012, poz. 184).

Tabela 45.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
21	100	0	0

b/ Liczba techników publicznych, w których w przypadku praktyk zawodowych realizowanych dłużej niż przez 4 tygodnie, dalsze tygodnie ich trwania przelicza się

na godziny i organizuje w ramach godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe (jedna godzina zegarowa praktyki zawodowej odpowiada jednej godzinie lekcyjnej), zgodnie z ust. 3 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204) oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. 2012, poz. 184).

Tabela 46.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
10	47,62	0	0

Liczba techników publicznych, w których w czteroletnim okresie nauczania zaplanowany tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą jest zgodny z wymiarem godzin określonym w ust. 11 pkt 1 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204).

Tabela 47.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
19	90,48	2	9,52

Liczba techników publicznych, w których kształcenie zawodowe teoretyczne i kształcenie zawodowe praktyczne zakończy się do końca lutego ostatniego roku nauki.

Tabela 48.

Tak		Nie	
Liczba techników	%	Liczba techników	%
21	100	0	0

Zalecenia

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania 6 dyrektorom czteroletnich techników publicznych 8 zaleceń.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do:

- ustalania przedmiotów w zakresie rozszerzonym zgodnie z ust. 4 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204) – 5;
- ustalania tygodniowego wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą dla uczniów poszczególnych klas zgodnie z ust. 11 pkt 1 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204) – 2;
- realizacji przedmiotów w zakresie podstawowym, z wyjątkiem przedmiotów: język polski, język obcy nowożytny, język mniejszości narodowej, etnicznej lub język regionalny i matematyka, zgodnie z ust. 7 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204) – 1.

3.4.3 Zgodność kształcenia w szkołach zawodowych z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego.

Opis i analiza danych

Kontrolą objęto 7 publicznych trzyletnich zasadniczych szkół zawodowych, 10 publicznych czteroletnich techników i 2 publiczne szkoły policealne o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku oraz 2 niepubliczne posiadające uprawnienia szkół publicznych trzyletnie zasadnicze szkoły zawodowe, 1 niepubliczne czteroletnie technikum posiadające uprawnienia szkoły publicznej oraz 1 niepubliczną szkołę policealną o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku posiadającą uprawnienia szkoły publicznej.

W skontrolowanych oddziałach realizowane było kształcenie w następujących zawodach:

Tabela 49.

Nazwa zawodu	Liczba publicznych trzyletnich zasadniczych szkół zawodowych (kształcących w danym zawodzie)	Liczba oddziałów klasy pierwszej, w których kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy pierwszej	Liczba oddziałów klasy drugiej, w których kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy drugiej
1.Sprzedawca	3	3	42,86	2	28,57
2.Mechanik pojazdów samochodowych	3	2	32,86	3	47,14
3.Fryzjer	3	4	62,57	4	61,43
4.Piekarz	2	1	14,29	1	14,29
5.Murarz-tylnkarz	2	1	14,29	1	7
6.Cukiernik	4	2	28,57	3	42,86
7.Rolnik	1	0	0	1	14,29
8.Elektryk	1	1	7	0	0
9.Kucharz	5	4	57,14	3	42,86
10.Stolarz	1	0	0	1	3,5
11.Lakiernik	2	2	28,86	1	14,29
12.Ogrodnik	1	1	14,29	1	14,29
13.Mechanik monter maszyn i urządzeń	1	1	14,29	1	14,29

14.Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych	1	2	28,57	2	28,57
15.Monter izolacji przemysłowych	1	1	14,29	1	7
16.Monter izolacji budowlanych	1	1	14,29	1	7
17.Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	1	1	14,29	1	14,29
18.Monter sieci instalacji urządzeń sanitarnych	2	1	14,29	1,5	21,43
19.Blacharz samochodowy	1	0	0	1	14,29
20.Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	1	0	0	1	14,29

Tabela 50.

Nazwa zawodu	Liczba publicznych czteroletnich techników (kształcących w danym zawodzie)	Liczba oddziałów klasy pierwszej, w którym kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy pierwszej	Liczba oddziałów klasy drugiej, w którym kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy drugiej
1.Technik żywienia i usług gastronomicznych	4	5	17,24	4	13,79
2.Technik hotelarstwa	2	2	6,9	2	6,9
3.Technik ekonomista	3	3	10,34	3	10,34
4.Technik organizacji reklamy	2	2	6,9	2	5,17
5.Technik handlowiec	2	0	0	2	6,9
6.Technik eksploatacji portów i terminali	1	1	3,45	1	3,45
7.Technik agrobiznesu	1	1	3,45	1	3,45
8.Technik rolnik	1	0	0	1	3,45
9.Technik mechanizacji rolnictwa	3	2	6,9	2	6,9
10.Technik elektryk	1	1	3,45	1	3,45
11.Technik pojazdów samochodowych	1	1	3,45	1	3,45
12.Technik mechanik	4	4	13,79	4	13,79
13.Technik ochrony	2	2	6,9	2	6,9

środowiska					
14. Technik informatyk	4	4	13,79	3	10,34
15. Technik elektronik	3	3	10,34	3	10,34
16. Technik budownictwa	2	2	6,9	2	6,9
17. Technik organizacji reklamy	2	2	6,9	2	5,17
18. Technik usług fryzjerskich	1	1	3,45	1	3,45
19. Technik weterynarii	1	1	3,45	1	1,72

Tabela 51.

Nazwa zawodu	Liczba publicznych szkół policealnych dla młodzieży o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku (kształcących w danym zawodzie)	Liczba oddziałów klasy pierwszej, w których kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy pierwszej	Liczba oddziałów klasy drugiej, w których kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy drugiej
1. Technik elektrokardiolog	1	1	25	1	25
2. Technik masażysta	1	1	25	1	25
3. Terapeuta zajęciowy	1	1	25	1	25
4. Ratownik medyczny	1	1	25	1	25

Tabela 52

Nazwa zawodu	Liczba publicznych szkół policealnych dla dorosłych o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku prowadzących kształcenie w formie zaocznej (kształcących w danym zawodzie)	Liczba oddziałów klasy pierwszej, w których kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy pierwszej	Liczba oddziałów klasy drugiej, w których kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy drugiej
1. Technik administracji	1	1	18	1	25
2. Technik eksploatacji portów i terminali	1	1	18	0	0
3. Technik turystyki wiejskiej	1	1	18	0	0
4. Technik rachunkowości	1	1	18	1	25
5. Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	1	1	18	1	25
6. Technik informatyki	1	1	18	1	25

Tabela 53.

Nazwa zawodu	Liczba niepublicznych trzyletnich zasadniczych szkół zawodowych posiadających uprawnienia szkół publicznych (kształcących w danym zawodzie)	Liczba oddziałów klasy pierwszej, w których kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy pierwszej	Liczba oddziałów klasy drugiej, w których kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy drugiej
1. Rękodzielnik wyrobów włókienniczych	1	1	25	1	25
2. Ślusarz	2	2	50	2	50
3. Koszykarz-plecionkarz	1	1	25	0	0
4. Sprzedawca	1	0	0	1	25

Tabela 54.

Nazwa zawodu	Liczba niepublicznych czteroletnich techników posiadających uprawnienia szkół publicznych (kształcących w danym zawodzie)	Liczba oddziałów klasy pierwszej, w których kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy pierwszej	Liczba oddziałów klasy drugiej, w których kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy drugiej
1. Technik mechanik lotniczy	1	1	100	0	0

Tabela 55.

Nazwa zawodu	Liczba niepublicznych szkół publicznych szkół policealnych dla młodzieży o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku posiadających uprawnienia (kształcących w danym zawodzie)	Liczba oddziałów klasy pierwszej, w których kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy pierwszej	Liczba oddziałów klasy drugiej, w których kształcenie odbywa się w danym zawodzie	% oddziałów klasy drugiej
1. Ratownik medyczny	1	1	100	1	100

Informacje w zakresie zgodności kształcenia w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego.

Liczba szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w których symbole cyfrowe i nazwy zawodów, w których kształci szkoła, znajdujące się w dokumentacji szkoły są zgodne z symbolami cyfrowymi i nazwami zawodów przyjętymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. 2012, poz. 7).

Tabela 56.

Liczba publicznych zasadniczych szkół zawodowych	%
7	100
Liczba publicznych techników	%
10	100
Liczba publicznych szkół policealnych dla młodzieży	%
1	100
Liczba publicznych szkół policealnych dla dorosłych (forma zaoczna)	%
1	100
Liczba niepublicznych zasadniczych szkół zawodowych posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
2	100
Liczba niepublicznych techników posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
1	100
Liczba niepublicznych szkół policealnych dla młodzieży posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
1	100

Liczba szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w których kształcenie w danym zawodzie realizowane jest w typie szkoły zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. 2012, poz. 7).

Tabela 57.

Liczba publicznych zasadniczych szkół zawodowych	%
7	100
Liczba publicznych techników	%
10	100
Liczba publicznych szkół policealnych dla młodzieży	%
1	100
Liczba publicznych szkół policealnych dla dorosłych (forma zaoczna)	%
1	100
Liczba niepublicznych zasadniczych szkół zawodowych posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
2	100
Liczba niepublicznych techników posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
1	100
Liczba niepublicznych szkół policealnych dla młodzieży posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
1	100

Liczba szkół prowadzących kształcenie zawodowe, które uwzględniają szczególne uwarunkowania lub ograniczenia związane z kształceniem w danym zawodzie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. 2012, poz. 7).

Tabela 58.

Liczba publicznych zasadniczych szkół zawodowych	%
2	28,57
Liczba publicznych techników	%
1	10
Liczba publicznych szkół policealnych dla młodzieży	%
1	100
Liczba niepublicznych szkół policealnych dla młodzieży posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
1	100

Liczba szkół prowadzących zajęcia w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)

Tabela 59.

Tak		Nie	
Liczba publicznych zasadniczych szkół zawodowych	%	Liczba publicznych zasadniczych szkół zawodowych	%
1	14,29	6	85,71
Liczba publicznych techników	%	Liczba publicznych techników	%
1	10	9	90
Liczba publicznych szkół policealnych dla młodzieży	%	Liczba publicznych szkół policealnych dla młodzieży	%
0	0	1	100
Liczba publicznych szkół policealnych dla dorosłych (forma zaoczna)	%	Liczba publicznych szkół policealnych dla dorosłych (forma zaoczna)	%
1	100	0	0
Liczba niepublicznych zasadniczych szkół zawodowych posiadających uprawnienia szkół publicznych	%	Liczba niepublicznych zasadniczych szkół zawodowych posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
0	0	2	100
Liczba niepublicznych techników posiadających uprawnienia szkół publicznych	%	Liczba niepublicznych techników posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
0	0	1	100
Liczba niepublicznych szkół policealnych dla młodzieży posiadających uprawnienia szkół publicznych	%	Liczba niepublicznych szkół policealnych dla młodzieży posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
0	0	1	100

Liczba szkół prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe w zakresie zawodów, w których kształci, zgodnie z art. 68a ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)

Tabela 60.

Tak		Nie	
Liczba publicznych zasadniczych szkół zawodowych	%	Liczba publicznych zasadniczych szkół zawodowych	%
1	14,29	6	85,71
Liczba publicznych techników	%	Liczba publicznych techników	%
1	10	9	90
Liczba publicznych szkół policealnych dla młodzieży	%	Liczba publicznych szkół policealnych dla młodzieży	%
0	0	1	100
Liczba publicznych szkół policealnych dla dorosłych (forma zaoczna)	%	Liczba publicznych szkół policealnych dla dorosłych (forma zaoczna)	%
1	100	0	0
Liczba niepublicznych zasadniczych szkół zawodowych posiadających uprawnienia szkół publicznych	%	Liczba niepublicznych zasadniczych szkół zawodowych posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
0	0	2	100
Liczba niepublicznych posiadających uprawnienia szkół publicznych techników	%	Liczba niepublicznych posiadających uprawnienia szkół publicznych techników	%
0	0	1	100
Liczba niepublicznych szkół policealnych dla młodzieży posiadających uprawnienia szkół publicznych	%	Liczba niepublicznych szkół policealnych dla młodzieży posiadających uprawnienia szkół publicznych	%

0	0	1	100
---	---	---	-----

Liczba szkół prowadzących kształcenie zawodowe na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w zakresie kwalifikacji określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. 2012, poz. 7).

Tabela 61.

Tak		Nie	
Liczba publicznych zasadniczych szkół zawodowych	%	Liczba publicznych zasadniczych szkół zawodowych	%
0	0	7	100
Liczba publicznych techników	%	Liczba publicznych techników	%
0	0	10	100
Liczba publicznych szkół policealnych dla młodzieży	%	Liczba publicznych szkół policealnych dla młodzieży	%
0	0	1	100
Liczba publicznych szkół policealnych dla dorosłych (forma zaoczna)	%	Liczba publicznych szkół policealnych dla dorosłych (forma zaoczna)	%
0	0	1	100
Liczba niepublicznych zasadniczych szkół zawodowych posiadających uprawnienia szkół publicznych	%	Liczba niepublicznych zasadniczych szkół zawodowych posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
0	0	2	100
Liczba niepublicznych techników posiadających uprawnienia szkół publicznych	%	Liczba niepublicznych techników posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
0	0	1	100
Liczba niepublicznych szkół policealnych dla młodzieży posiadających uprawnienia szkół publicznych	%	Liczba niepublicznych szkół policealnych dla młodzieży posiadających uprawnienia szkół publicznych	%
0	0	1	100

3.4.4 Zgodność z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej zorganizowanej w publicznej szkole podstawowej

Opis i analiza danych

Kontrolą objęto:

- 100 (10%) samodzielnych publicznych szkół podstawowych,
- 53 (10%) publiczne szkoły podstawowe wchodzące w skład zespołów.

Informacje o organizacji pracy świetlicy szkolnej w publicznej szkole podstawowej

Spośród 153 publicznych szkół podstawowych objętych kontrolą, w 141 (92,2%) zorganizowano świetlicę szkolną. W 12 (7,8%) szkołach nie zorganizowano świetlicy z powodu braku zgłoszenia przez rodziców potrzeby przebywania uczniów w szkole dłużej niż trwają zajęcia edukacyjne.

O przyjęcie dziecka do świetlicy *złożono* 17655 (100%) wniosków. W 58 (0,32%) przypadkach wniosek rozpatrzono negatywnie. Powodem była możliwość zapewnienia opieki przez rodzica.

W kontrolowanych szkołach 1806 (12,87%) uczniów klas I-III korzysta ze świetlicy ze względu na organizację dojazdu do szkoły, 11514 (82,05%) ze względu na czas pracy rodziców, natomiast 712 (5,08%) ze względu na inne okoliczności wymagające zapewnienia uczniowi opieki w szkole takie jak:

- oczekiwanie na zajęcia edukacyjne;
- pomoc w odrabianiu lekcji;

- rozwijanie zainteresowań.

W kontrolowanych szkołach 1527 (42,83%) uczniów klas IV-VI korzysta ze świetlicy ze względu na organizację dojazdu do szkoły, 1780 (49,93%) ze względu na czas pracy rodziców, natomiast 258 (7,24%) ze względu na inne okoliczności wymagające zapewnienia uczniowi opieki w szkole:

- oczekiwanie na rodzeństwo;
- rozwijanie zainteresowań;
- nieuczęszczanie na lekcje religii.

W 153 skontrolowanych szkołach (100%) zdiagnozowano potrzeby rodziców w zakresie opieki świetlicowej dla dzieci.

Godziny pracy świetlicy szkolnej wynoszą:

- do 2 godzin dziennie w 8 szkołach (5,67%),
- do 4 godzin dziennie w 12 szkołach (8,52%),
- do 6 godzin dziennie w 8 szkołach (5,67%),
- do 8 godzin dziennie w 24 szkołach (17,02%),
- do 10 godzin dziennie w 32 szkołach (22,70%),
- powyżej 10 godzin dziennie w 57 szkołach (40,42%).

Podczas zajęć prowadzonych przez jednego wychowawcę w świetlicy w 136 (96,45%) szkołach liczba uczniów nie przekraczała 25, a w 5 (3,55%) była niezgodna z przepisami prawa. Jako przyczynę dyrektorzy podawali:

- zmianę planu z powodu choroby nauczyciela, która spowodowała zwiększenie liczby uczniów w świetlicy,
- zbliżony czas przyjazdów autobusów dowożących dzieci do szkoły na daną godzinę.

Łączna liczba wybranych losowo uczniów w skontrolowanych szkołach wynosi 1549, w tym:

- w klasach I- III - 925,
- w klasach IV- VI - 624 .

Zajęcia dla uczniów klas I-III przebywających w świetlicy ze względu na czas pracy rodziców:

- przygotowanie do zajęć edukacyjnych – 428 uczniów (3,72%),
- zajęcia wynikające z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki - 419 (3,64%),
- rozwijanie zainteresowań - 465 (4,04%),
- rozwój fizyczny (w tym zajęcia na świeżym powietrzu) - 368 (3,20%)
- inne zajęcia: muzyczne, plastyczne, teatralne, artystyczne - 132 (1,15%).

Zajęcia dla uczniów klas I-III przebywających w świetlicy ze względu na organizację dojazdu do szkoły:

- przygotowanie do zajęć edukacyjnych – 237 uczniów (13,12%),
- zajęcia wynikające z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki - 201 (11,13%),
- rozwijanie zainteresowań - 248 (13,73%),
- rozwój fizyczny (w tym zajęcia na świeżym powietrzu) - 153 (8,47%),
- inne zajęcia: plastyczne, artystyczne, ruchowe - 82 (4,54%).

Zajęcia dla uczniów klas I-III przebywających w świetlicy ze względu na inne okoliczności wymagające zapewnienia uczniowi opieki w szkole:

- przygotowanie do zajęć edukacyjnych – 109 uczniów (15,31%),
- zajęcia wynikające z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki - 103 (14,47%),
- rozwijanie zainteresowań - 126 (17,70%),
- rozwój fizyczny (w tym zajęcia na świeżym powietrzu) - 73 (10,25%),
- inne zajęcia: nauka gry w szachy, zajęcia czytelnicze, zajęcia umuzykalniające - integracyjne - 31 (4,35%).

Zajęcia dla uczniów klas IV-VI przebywających w świetlicy ze względu na czas pracy rodziców:

- przygotowanie do zajęć edukacyjnych – uczniów 285 (16,01%),
- zajęcia wynikające z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki - 280 (15,73%),
- rozwijanie zainteresowań - 290 (16,29%),
- rozwój fizyczny (w tym zajęcia na świeżym powietrzu) - 251 (14,10%),
- inne zajęcia: teatralne, plastyczne, artystyczne - 41 (2,30%).

Zajęcia dla uczniów klas IV-VI przebywających w świetlicy ze względu na organizację dojazdu do szkoły:

- przygotowanie do zajęć edukacyjnych – 175 uczniów (11,46%),
- zajęcia wynikające z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki - 142 (9,30%),
- rozwijanie zainteresowań - 189 (12,38%),
- rozwój fizyczny (w tym zajęcia na świeżym powietrzu) - 122 (7,99%),
- inne zajęcia: zajęcia komputerowe, czytelnictwo, przygotowanie dekoracji szkoły - 56 (3,67%).

Zajęcia dla uczniów klas IV-VI przebywających w świetlicy ze względu na inne okoliczności wymagające zapewnienia uczniowi opieki w szkole:

- przygotowanie do zajęć edukacyjnych - 83 uczniów (32,17%),
- zajęcia wynikające z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki - 49 (18,99%),
- rozwijanie zainteresowań uczniów - 78 (30,23%),
- rozwój fizyczny (w tym zajęcia na świeżym powietrzu) - 47 (18,22%),
- inne zajęcia: gry planszowe, zajęcia chóru - 49 (18,99%).

W 130 (92,20%) kontrolowanych dziennikach wpisano: plan pracy świetlicy na rok szkolny 2013/14, imiona i nazwiska uczniów, klasę, do której uczęszczają uczniowie, obecność uczniów na poszczególnych godzinach zajęć w świetlicy.

W 1 (0,71%) dzienniku nie wpisano imion i nazwisk uczniów.

W 1 (0,71%) dzienniku nie wpisano klasy, do której uczęszczają uczniowie.

W 2 (1,42%) kontrolowanych dziennikach nie wpisano tematów na poszczególnych godzinach zajęć w świetlicy.

W 2 (1,42%) kontrolowanych dziennikach wychowawca świetlicy nie potwierdził podpisem przeprowadzenia zajęć.

W 10 (7,09%) kontrolowanych dziennikach nie odnotowano obecności uczniów na poszczególnych godzinach zajęć w świetlicy.

Zalecenia

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom publicznych szkół podstawowych 16 zaleceń.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły:

- prowadzenia dzienników zajęć w świetlicy, zgodnie z § 8a ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji - 11;
- organizowania zajęć w świetlicy w taki sposób, aby liczba uczniów przypadających na jednego wychowawcę podczas zajęć nie przekraczała 25, zgodnie z § 7 ust. 2 załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół – 5

3.4.5 Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w czasie pobytu w szkole

Kontrolą zostało objętych 77 (5,43%) publicznych szkół podstawowych.
Kontrola została przeprowadzana w okresie od kwietnia do maja 2014 r.

Opis i analiza danych

Zapewnienie przez dyrektora szkoły bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i nauki podczas zajęć szkolnych:

- w 74 (96,10%) kontrolowanych szkołach statut szkoły określa warunki pobytu w szkole zapewniające uczniom bezpieczeństwo,
- w 75 (97,40%) kontrolowanych szkołach statut szkoły określa zakres zadań nauczycieli związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę,
- w 73 (94,81%) kontrolowanych szkołach statut szkoły określa zakres zadań innych pracowników związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę,
- w 76 (98,70%) kontrolowanych szkołach dyrektor, co najmniej raz w roku dokonywał kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły oraz określił kierunki ich poprawy,
- w 77 (100%) kontrolowanych szkołach z ustaleń kontroli sporządzony został protokół, który podpisują osoby biorące udział w kontroli,
- w 77 (100%) kontrolowanych szkołach dyrektor organizował opiekę nad uczniami w czasie przerw,
- w 76 (98,70%) kontrolowanych szkołach uczniowie spędzali przerwy w zajęciach pod nadzorem nauczyciela,
- w 75 (97,40%) spośród kontrolowanych szkół plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych uwzględnia potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia,
- w 77 (100%) kontrolowanych szkołach w pomieszczeniach szkoły zapewnia się uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych,
- w 74 (96,10%) kontrolowanych szkołach plan ewakuacji szkoły jest umieszczony w widocznym miejscu, w sposób zapewniający łatwy do niego dostęp,
- w 77 (100%) kontrolowanych szkołach drogi ewakuacyjne oznaczone są w sposób wyraźny i trwały.

Postępowanie w sytuacji wypadku osób pozostających pod opieką szkoły lub placówki:

- w 77 (100%) kontrolowanych szkołach dyrektor prowadził rejestr wypadków,
- w 77 (100%) kontrolowanych szkołach rejestr wypadków jest zgodny z wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.),
- w 34 (44,16%) kontrolowanych szkołach w roku szkolnym objętym kontrolą miały miejsce wypadki,
- w 34 (100%) kontrolowanych szkołach, w których miały miejsce wypadki, pracownik szkoły, który powziął wiadomość o zdarzeniu, niezwłocznie zapewnił poszkodowanemu opieki,
- w kontrolowanych szkołach o wypadku zawiadomiono niezwłocznie: rodziców (opiekunów) poszkodowanego - 33 szkoły (97,06%), pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy - 24 (70,59%), społecznego inspektora pracy - 24 (70,59%), organ prowadzący szkołę - 25 (73,53%), radę rodziców – 18 (52,94%),
- w 33 (97,06%) kontrolowanych szkołach dyrektor powołał członków zespołu powypadkowego,

- w 23 (67,65%) kontrolowanych szkołach, w skład ww. zespołu wchodzi pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy,
- w 19 (55,88%) kontrolowanych szkołach, jeśli w składzie zespołu nie był możliwy udział jednej z ww. osób, to dyrektor powołał w jej miejsce innego pracownika szkoły przeszkolonego w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- w 14 (41,18%) kontrolowanych szkołach, jeśli w składzie zespołu nie mogli uczestniczyć ani pracownik bezpieczeństwa i higieny pracy ani społeczny inspektor pracy, w skład zespołu wszedł dyrektor oraz pracownik szkoły przeszkolony w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- w 31 (91,18%) kontrolowanych szkołach zespół przeprowadził postępowanie powypadkowe i sporządził dokumentację powypadkową,
- w 33 (97,06%) kontrolowanych szkołach zespół sporządził protokół powypadkowy według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.).

Zalecenia

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom szkół/placówek 36 zaleceń. Zalecenia wydano dyrektorom 21 (27,27%) kontrolowanych szkół.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do:

- niezwłocznego zawiadomienia o każdym wypadku osoby i organu zgodnie z § 41 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.) - 16;
- określenia w statucie zadań nauczycieli oraz innych pracowników, związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę zgodnie z § 11 załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 222) - 4;
- zamieszczenia planu ewakuacji szkoły i oznaczenia dróg ewakuacyjnych zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.) – 3.

3.4.6 Wybór podręczników przez nauczycieli i działania organizacyjne dyrektora szkoły umożliwiające obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły

Szkoły podstawowe

Kontrolą objęto 152 szkoły, co stanowi 10% losowo wybranych publicznych szkół podstawowych w województwie mazowieckim w okresie od listopada do grudnia 2013 roku.

W każdej publicznej szkole podstawowej kontrolą objęto dwa losowo wybrane oddziały poszczególnych klas.

Tabela 62.

Klasy	Łączna liczba wszystkich oddziałów poszczególnych klas	Łączna liczba wszystkich nauczycieli uczących w poszczególnych klasach	Łączna liczba losowo wybranych oddziałów poszczególnych klas
I.	265	726	206
II.	248	730	204
III.	271	812	207
IV.	258	1817	205
V.	244	1815	205
VI.	230	1633	198
razem	1516	7533	1225

Wybór podręczników przez nauczycieli na rok szkolny 2013/2014

1. W 144 (94,74%) kontrolowanych szkołach nauczyciele wybrali wyłącznie podręczniki znajdujące się w wykazie podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego.

W 8 (5,26%) kontrolowanych szkołach nauczyciele wybrali co najmniej jeden podręcznik spoza wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego.

Jako przyczyny wyboru przez nauczycieli podręcznika spoza wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego dyrektorzy najczęściej podawali brak podręczników opracowanych zgodnie z nową podstawą programową kształcenia ogólnego dla uczniów niesłyszących.

W 8 (5,26%) kontrolowanych szkołach podstawowych wydano zalecenie dotyczące dokonania korekty zestawu podręczników z uwzględnieniem wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego, przeznaczonych do kształcenia ogólnego, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W 49(32,24%) kontrolowanych szkołach nauczyciele nie wybrali podręcznika.

W 197 (16,08%) kontrolowanych oddziałach nauczyciele nie wybrali podręcznika.

2. Przeglądki, którymi kierowali się nauczyciele dokonując wyboru podręcznika:

- dostosowanie podręczników do potrzeb i możliwości uczniów;
- możliwość korzystania z tzw. obudowy dydaktycznej;
- dołączenie do podręcznika dodatkowych materiałów dla ucznia;
- cena podręcznika;
- dostępność podręcznika na rynku;
- opinia innych nauczycieli o podręczniku.

3. Zajęcia edukacyjne, dla których nauczyciele nie zdecydowali się na wybór podręcznika:

I etap edukacyjny:

kształcenie zintegrowane:

- w 5 (2,43%) kontrolowanych oddziałach klas I,
- w 2 (0,98%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- w 2 (0,97%) kontrolowanych oddziałach klas III,

język obcy nowożytny:

- w 2 (0,27%) kontrolowanych oddziałach klas I,

zajęcia komputerowe:

- w 23 (11,17%) kontrolowanych oddziałach klas I,
- w 34 (16,67%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- w 33 (15,94%) kontrolowanych oddziałach klas III.

II etap edukacyjny:

język polski:

- w 3 (1,46%) kontrolowanych oddziałach klas V,
- w 2 (1,01%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

język obcy nowożytny

- w 3 (1,46%) kontrolowanych oddziałach klas V,
- muzyka

- w 5 (2,44%) kontrolowanych oddziałach klas IV,

- w 7 (3,41%) kontrolowanych oddziałach klas V,

- w 8 (4,04%) kontrolowanych oddziałach klas VI,
- plastyka

- w 8 (3,90%) kontrolowanych oddziałach klas IV,

- w 10 (4,88%) kontrolowanych oddziałach klas V,

- w 12 (6,06%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

historia i społeczeństwo

- w 3 (1,46%) kontrolowanych oddziałach klas V,

przyroda

- w 3 (1,46%) kontrolowanych oddziałach klas V,

- w 1 (0,51%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

matematyka

- w 1 (0,49%) kontrolowanych oddziałach klas IV,

- w 4 (1,95%) kontrolowanych oddziałach klas V,

zajęcia komputerowe

- w 14 (6,83%) kontrolowanych oddziałach klas IV,

- w 20 (9,76%) kontrolowanych oddziałach klas V,

informatyka (klasa VI)

- w 26 (13,13%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

zajęcia techniczne

- w 5 (2,44%) kontrolowanych oddziałach klas IV,

- w 7 (3,42%) kontrolowanych oddziałach klas V,

technika (kl. VI).

- w 12 (6,06%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

Najczęściej wybierane przez nauczycieli podręczniki do poszczególnych zajęć edukacyjnych:

I etap edukacyjny:

kształcenie zintegrowane:

- „Gra w kolory. Świat ucznia”, Juka-91 Sp. z o. o.,

- „Elementarz XXI wieku”, Nowa Era Sp. z o.o.,

- „Razem w szkole”, WSiP Sp. z o.o.,

język obcy nowożytny:

- „Bugs World”, Macmillan Polska Sp. z o.o.,

- „English Adventure”, Pearson Central Europe Sp. z o.o.,

- „Treetops”, Oxford University Press Polska Sp. z o.o.,

zajęcia komputerowe:

- „Galeria możliwości. Zajęcia komputerowe.” WSiP Sp. z o.o.,

- „Zajęcia komputerowe. Szkoła na miarę”, Nowa Era Sp. z o.o.,

- „Elementarz małego informatyka”, MAC Edukacja.

II etap edukacyjny:

język polski:

- „Między nami.” GWO M. Dobrowolska Sp. j.,

- „Jutro pójdę w świat” WSiP Sp. z o.o.,

- „Słowa na start!”, Nowa Era Sp. z o.o.,

język obcy nowożytny:

- „Evolution” Macmillan Polska Sp. z o.o.,
- „LOOK!”, Pearson Central Europe Sp. z o.o.,
- „Steps in English”, Oxford University Press Polska Sp. z o.o.,

muzyka:

- „I gra muzyka. Podręcznik do muzyki.”, Nowa Era Sp. z o.o. ,
- „Muzyka.” Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.,
- „Klucz do muzyki”, WSiP Sp. z o.o.,

plastyka:

- „Do dzieła. Podręcznik do plastyki.” Nowa Era Sp. z o.o.,
- „Plastyka 4-6. Podręcznik do szkoły podstawowej.” WSiP Sp. z o.o.,
- „Plastyka. Podręcznik do szkoły podstawowej.” Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.,

historia i społeczeństwo:

- „Wczoraj i dziś.”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- „My i historia”, Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.,
- „Historia wokół nas. Podręcznik do historii i społeczeństwa dla szkoły podstawowej”, WSiP Sp. z o.o.,

przyroda:

- „Przyrodo, witaj!”, WSiP Sp. z o.o.,
- „Tajemnice przyrody.”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- „Na tropach przyrody.” Nowa Era Sp. z o.o.,

matematyka:

- „Matematyka z plusem.” GWO M. Dobrowolska Sp. j.,
- „Matematyka wokół nas.” WSiP Sp. z o.o.,
- „Matematyka z kluczem.”, Nowa Era Sp. z o.o.,

zajęcia komputerowe:

- „Lekcje z komputerem.”, WSiP Sp. z o.o.,
- „Zajęcia komputerowe dla szkoły podstawowej.”, Migra Sp. z o.o.,

informatyka (klasa VI):

- Komputerowe opowieści. Podręcznik do zajęć komputerowych dla klas IV-VI szkoły podstawowej.”, Czarny Kruk Sp. j. Agencja Wydawniczo-Reklamowa,

zajęcia techniczne:

- „Jak to działa? Podręcznik z ćwiczeniami do zajęć technicznych dla klas 4-6 szkoły podstawowej.”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- „Technika na co dzień.”, WSiP Sp. z o.o.,

technika (klasa VI):

- „Zajęcia techniczne.” Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON.

4. W 88 (57,89%) kontrolowanych szkołach, dokonano zmian w zestawie podręczników obowiązującym w roku szkolnym 2013/2014 w stosunku do zestawu podręczników dla analogicznych oddziałów poszczególnych klas obowiązującego w roku szkolnym 2012/2013.

W 64 (42,10%) kontrolowanych szkołach nie dokonano zmian w zestawie podręczników obowiązującym w roku szkolnym 2013/2014 w stosunku do zestawu podręczników dla analogicznych oddziałów poszczególnych klas obowiązującego w roku szkolnym 2012/2013.

Zajęcia edukacyjne, dla których nauczyciele dokonali zmiany w zestawie podręczników obowiązującym w roku szkolnym 2013/2014 w stosunku do zestawu podręczników dla analogicznych oddziałów poszczególnych klas obowiązującego w roku szkolnym 2012/2013:

I etap edukacyjny:

kształcenie zintegrowane:

- w 59 (27,18%) kontrolowanych oddziałach klas I,
- w 19 (9,31%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- w 23 (11,11%) kontrolowanych oddziałach klas III,

język obcy nowożytny:

- w 25 (12,14%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 13 (6,37%) kontrolowanych oddziałach klas II,
 - w 15 (7,25%) kontrolowanych oddziałach klas III,
- zajęcia komputerowe:

- w 30 (14,56%) kontrolowanych oddziałach klas I,
- w 27 (13,23%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- w 8 (3,86%) kontrolowanych oddziałach klas III,

II etap edukacyjny:

język polski:

- w 6 (2,93%) kontrolowanych oddziałach klas IV,
- w 51 (24,89%) kontrolowanych oddziałach klas V,
- w 6 (3,03%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

język obcy nowożytny:

- w 18 (8,78%) kontrolowanych oddziałach klas IV,
- w 32 (15,61%) kontrolowanych oddziałach klas V,
- w 9 (4,55%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

muzyka:

- w 6 (2,93%) kontrolowanych oddziałach klas IV,
- w 48 (23,41%) kontrolowanych oddziałach klas V,
- w 4 (2,02%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

plastyka:

- w 12 (5,85%) kontrolowanych oddziałach klas IV,
- w 39 (19,02%) kontrolowanych oddziałach klas V,
- w 1 (0,51%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

historia i społeczeństwo:

- w 6 (2,93%) kontrolowanych oddziałach klas IV,
- w 51 (24,89%) kontrolowanych oddziałach klas V,
- w 2 (1,01%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

przyroda:

- w 5 (2,43%) kontrolowanych oddziałach klas IV,
- w 51 (24,89%) kontrolowanych oddziałach klas V,
- w 2 (1,01%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

matematyka:

- w 13 (6,34%) kontrolowanych oddziałach klas IV,
- w 39 (19,02%) kontrolowanych oddziałach klas V,
- w 1 (0,51%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

zajęcia komputerowe:

- w 8 (3,90%) kontrolowanych oddziałach klas IV,
- w 27 (13,17%) kontrolowanych oddziałach klas V,
- informatyka (klasa VI)
- w 4 (2,02%) kontrolowanych oddziałach klas VI,

zajęcia techniczne:

- w 6 (2,93%) kontrolowanych oddziałach klas IV,
- w 35 (17,07%) kontrolowanych oddziałach klas V,
- technika (kl. VI):
- w 2 (1,01%) kontrolowanych oddziałach klas VI.

Powody zmian w zestawie podręczników w odniesieniu do poszczególnych zajęć edukacyjnych:

- zmiana podstawy programowej,
- lepsza obudowa dydaktyczna, bogatsza szata graficzna,
- dostosowanie do potrzeb i możliwości ucznia przy zmianie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Zestaw podręczników

Dwóch (1,32%) dyrektorów szkół przyjęło w drodze darowizny lub w innej prawem przewidzianej formie od podmiotów będących wydawcami podręczników lub dokonujących obrotu podręcznikami sprzęt komputerowy, inne urządzenia lub pomoce dydaktyczne.

Liczba zawartych umów - 3.

Nazwy podmiotów, z którymi zawarto umowy:

- Wydawnictwo Macmillan Polska Sp. z o.o.
- Nowa Era Sp. z o.o.

Wyjaśnienia dyrektorów szkół:

- wydawnictwo wyposażyło bibliotekę szkolną w pakiet edukacyjny do nauki języka angielskiego w klasach IV-VI,
- umowy podpisano po podaniu do publicznej wiadomości zestawu podręczników na kolejny rok szkolny i dotyczyły one drobnych pomocy dydaktycznych.

Liczba wydanych zaleceń - 2

Dwóch (1,32%) dyrektorów szkół przyjęło w drodze darowizny lub w innej prawem przewidzianej formie od podmiotów będących wydawcami podręczników lub dokonujących obrotu podręcznikami sprzęt komputerowy, inne urządzenia lub pomoce dydaktyczne, ale nie zobowiązało się do wyboru lub korzystania z podręczników określonego wydawnictwa.

Działania organizacyjne dyrektora szkoły umożliwiające obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły

150 (98,68%) dyrektorów kontrolowanych szkół podjęło działania organizacyjne umożliwiające obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły.

Dwóch (1,32%) dyrektorów kontrolowanych szkół nie podjęło działań organizacyjnych umożliwiających obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły.

Działania organizacyjne, które w 2013 roku podjęli dyrektorzy szkół, w celu umożliwienia obrotu używanymi podręcznikami na terenie szkoły:

- poinformowanie rodziców uczniów o organizacji na terenie szkoły obrotu używanymi podręcznikami – 115,
- poinformowanie uczniów o organizacji na terenie szkoły obrotu używanymi podręcznikami – 115,
- organizacja kiermaszu używanych podręczników na terenie szkoły – 83
- poinformowanie rodziców uczniów i uczniów o możliwości przekazania używanych podręczników do biblioteki szkolnej – 101,
- organizacja wymiany używanych podręczników pomiędzy uczniami/rodzicami uczniów – 103,
- wyposażenie biblioteki w używane podręczniki – 60,
- inne formy działań :
 - uczniowie oddają podręczniki do pracowni przedmiotowych,
 - szkoła kupuje zestawy nowych podręczników do biblioteki i wypożycza je uczniom,
 - organizowane są kiermasze przez Internet.

Zapewnienie uczniom możliwości pozostawiania w szkole części podręczników i przyborów szkolnych

W 143 (94,08%) kontrolowanych szkołach podstawowych uczniowie mają możliwość pozostawienia części podręczników.

W 9 (5,92%) kontrolowanych szkołach podstawowych uczniowie nie mają zapewnionej możliwości pozostawienia części podręczników, w tym:

- w 14 (6,83%) oddziałach klas IV,
- w 13 (6,34%) oddziałach klas V,
- w 13 (6,57%) oddziałach klas VI.

Zalecenia wydane w wyniku kontroli, spostrzeżenia kontrolujących wizytatorów

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom publicznych szkół podstawowych 22 zaleceń.

Zalecenia wydano dyrektorom 16 (10,53%) kontrolowanych publicznych szkół podstawowych. Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do:

- zapewnienia uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w pomieszczeniach szkoły zgodnie z § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 6, poz. 69 ze zm.).

Gimnazja

Opis danych i ich analiza

Kontrolą objęto 85 szkół, co stanowi 10% losowo wybranych publicznych gimnazjów w okresie od listopada do grudnia 2013 r.

W każdym publicznym gimnazjum kontrolą objęto dwa losowo wybrane oddziały poszczególnych klas.

Tabela 63.

Klasy	Łączna liczba wszystkich oddziałów poszczególnych klas	Łączna liczba wszystkich nauczycieli uczących w tych klasach	Łączna liczba losowo wybranych oddziałów poszczególnych klas
I	210	1594	148
II	210	1619	148
III	212	1548	148
Razem	632	4761	441

Wybór podręczników przez nauczycieli na rok szkolny 2013/2014

W 79 (92,94%) kontrolowanych gimnazjach nauczyciele wybrali wyłącznie podręczniki znajdujące się w wykazie podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego.

W 6 (7,06%) kontrolowanych gimnazjach, nauczyciele wybrali co najmniej jeden podręcznik spoza wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego.

Jako przyczyny wyboru przez nauczycieli podręcznika spoza wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego dyrektorzy najczęściej podawali:

- dostosowanie do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- dodatkowe materiały dla ucznia;
- możliwość korzystania z tzw. obudowy dydaktycznej.

W 6 (7,06%) kontrolowanych gimnazjach, wydano zalecenie dotyczące dokonania korekty zestawu podręczników z uwzględnieniem wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego, przeznaczonych do kształcenia ogólnego, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W 21 (24,71%) kontrolowanych gimnazjach nauczyciele nie wybrali podręcznika.

W 254 (57,6%) kontrolowanych oddziałach nauczyciele nie wybrali podręcznika.

Przesłanki, którymi kierowali się nauczyciele dokonując wyboru podręcznika:

- dostosowanie podręcznika do potrzeb i możliwości uczniów;
- kontynuowanie serii podręcznika w kolejnych latach;
- możliwość korzystania z tzw. obudowy dydaktycznej;
- dodatkowe materiały dla uczniów załączone do podręcznika;

- przedstawienie treści w sposób uporządkowany zgodnie z zasadą stopniowania trudności;
 - aktualizacja podręczników przez wydawnictwo.
- Zajęcia edukacyjne, dla których nauczyciele nie zdecydowali się na wybór podręcznika:
- język polski:
- w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- język obcy nowożytny (pierwszy):
- w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- język obcy nowożytny (drugi):
- w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas II,
 - w 2 (1,38%) kontrolowanych oddziałach klas III.
- muzyka:
- w 6 (4,05%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 5 (3,38%) kontrolowanych oddziałach klas II,
 - w 3 (2,07%) kontrolowanych oddziałach klas III.
- plastyka:
- w 8 (5,41%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 2 (1,35%) kontrolowanych oddziałach klas II,
 - w 1 (0,69%) kontrolowanych oddziałach klas III.
- historia:
- w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- wiedza o społeczeństwie:
- w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- geografia:
- w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- biologia:
- w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- chemia:
- w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- fizyka:
- w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- matematyka:
- w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas II,
- informatyka:
- w 11 (7,43%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 19 (12,83%) kontrolowanych oddziałach klas II,
 - w 7 (4,83%) kontrolowanych oddziałach klas III.
- edukacja dla bezpieczeństwa:
- w 3 (2,03%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 3 (2,03%) kontrolowanych oddziałach klas II,
 - w 8 (5,52%) kontrolowanych oddziałach klas III.
- zajęcia artystyczne:
- w 56 (37,84%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 74 (50%) kontrolowanych oddziałach klas II,
 - w 63 (43,44%) kontrolowanych oddziałach klas III.
- zajęcia techniczne:
- w 12 (8,11%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 17 (11,49%) kontrolowanych oddziałach klas II,
 - w 21 (14,48%) kontrolowanych oddziałach klas III.

Najczęściej wybierane przez nauczycieli podręczniki do poszczególnych zajęć edukacyjnych:

język polski:

- „Świat w słowach i obrazach. Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego.”, WSiP Sp. z o.o.,
- „Słowa na czasie. Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego.”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- „Między nami.”, GWO M. Dobrowolska Sp. j.,

język obcy nowożytny (pierwszy):

- „New Exam Challenges.”, Pearson Central Europe Sp. z o.o.,
- „English plus.”, Oxford University Press Polska Sp. z o.o.,
- „New Exam Connections.”, Oxford University Press Polska Sp. z o.o.,

język obcy nowożytny (drugi):

- „aha! Neu.” WSiP Sp. z o.o.,
- „Companeros.”, Sociedad General Espanola de Librería, S.A. División Libros Avda, „Kompas.” Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.,

muzyka:

- „Gra muzyka! Podręcznik do muzyki dla gimnazjum.”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- „Muzyka. Podręcznik dla gimnazjum.”, Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.,
- „Świat muzyki. Podręcznik dla gimnazjum.”, WSiP Sp. z o.o.,

plastyka:

- „Bliżej sztuki.”, WSiP Sp. z o.o.,
- „Plastyka. Podręcznik dla gimnazjum.”, Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.,
- „Kraina sztuki. Podręcznik do plastyki dla gimnazjum.”, Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.,

historia:

- „Śladami przeszłości. Podręcznik do gimnazjum.”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- „Bliżej historii.”, WSiP Sp. z o.o.
- „Historia. Podręcznik do gimnazjum.”, Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.,

wiedza o społeczeństwie:

- „Dziś i jutro. Wiedza o społeczeństwie.”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- „Wiedza o społeczeństwie. Podręcznik dla gimnazjum.”, Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.,
- „Bliżej świata. Wiedza o społeczeństwie.”, Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.

geografia:

- „Planeta Nowa.”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- „Puls ziemi.”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- „Geografia dla gimnazjum.”, Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.,

biologia:

- „Ciekawa biologia”, WSiP Sp. z o.o.,
- „Puls życia”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- „Świat biologii.” Nowa Era Sp. z o.o.,

chemia:

- „Chemia Nowej Ery.” Nowa Era Sp. z o.o.,
- „Ciekawa chemia.”, WSiP Sp. z o.o.,
- „Chemia. Podręcznik dla gimnazjum.”, Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.,

fizyka:

- „To jest fizyka”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- „Świat fizyki.” Wydawnictwo „ZamKor” P. Sagnowski i Wspólnicy Sp. j.,

- „Spotkania z fizyką.”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- matematyka:
- „Matematyka. Podręcznik do gimnazjum.”, Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.,
 - „Matematyka wokół nas.”, WSiP Sp. z o.o.,
 - „Matematyka.”, GWO M. Dobrowolska Sp. j.,
- informatyka:
- „Informatyka. Podręcznik dla gimnazjum.”, Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.,
 - „Informatyka. Podstawowe tematy.”, Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.,
 - „Informatyka Europejczyka. Podręcznik dla gimnazjum.”, Grupa Wydawnicza „Helion” S.A.,
- edukacja dla bezpieczeństwa:
- „Edukacja dla bezpieczeństwa. Podręcznik dla gimnazjum.”, Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.,
 - „Edukacja dla bezpieczeństwa.” Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.,
 - „Żyję i działam bezpiecznie.”, Nowa Era Sp. z o.o.,
- zajęcia artystyczne:
- „Muzyka. Podręcznik do zajęć artystycznych w gimnazjum.” Agencja Wydawnicza GAWA
- zajęcia techniczne:
- „Zajęcia techniczne. Podręcznik dla gimnazjum.”, Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.,
 - „Technika w praktyce.” Nowa Era Sp. z o.o.
- W 37 (43,52%) kontrolowanych gimnazjach dokonano zmian w zestawie podręczników obowiązującym w roku szkolnym 2013/2014 w stosunku do zestawu podręczników dla analogicznych oddziałów poszczególnych klas obowiązującego w roku szkolnym 2012/2013.
- W 48 (56,48%) kontrolowanych gimnazjach nie dokonano zmian w zestawie podręczników obowiązującym w roku szkolnym 2013/2014 w stosunku do zestawu podręczników dla analogicznych oddziałów poszczególnych klas obowiązującego w roku szkolnym 2012/2013.
- Zajęcia edukacyjne, dla których dokonano zmiany podręcznika w zestawie podręczników obowiązującym w roku szkolnym 2013/2014 w stosunku do zestawu podręczników dla analogicznych oddziałów poszczególnych klas obowiązującego w roku szkolnym 2012/2013:
- język polski;
- w 5 (3,38%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 2 (1,35%) kontrolowanych oddziałach klas II,
 - w 4 (2,76%) kontrolowanych oddziałach klas III,
- język obcy nowożytny:
- w 26 (17,57%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 17 (11,49%) kontrolowanych oddziałach klas II,
 - w 24 (16,55%) kontrolowanych oddziałach klas III,
- język obcy nowożytny (drugi);
- w 19 (12,84%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 1 (0,68%) kontrolowanych oddziałach klas II,
 - w 4 (2,79%) kontrolowanych oddziałach klas III,
- muzyka:
- w 2 (1,35%) kontrolowanych oddziałach klas I,
- historia:
- w 8 (5,41%) kontrolowanych oddziałach klas I,
 - w 3 (2,07%) kontrolowanych oddziałach klas III,
- wiedza o społeczeństwie:

– w 4 (2,70%) kontrolowanych oddziałach klas II,
geografia:

– w 4 (2,70%) kontrolowanych oddziałach klas I,
– w 2 (1,35%) kontrolowanych oddziałach klas II,
biologia:

– w 4 (2,70%) kontrolowanych oddziałach klas I,
chemia:

– w 2 (1,35%) kontrolowanych oddziałach klas II,
fizyka:

– w 4 (2,70%) kontrolowanych oddziałach klas I,
– w 2 (1,35%) kontrolowanych oddziałach klas II,
– w 2 (1,38%) kontrolowanych oddziałach klas III,
matematyka:

– w 5 (3,38%) kontrolowanych oddziałach klas I,
– w 2 (1,35%) kontrolowanych oddziałach klas II,
– w 2 (1,38%) kontrolowanych oddziałach klas III,
informatyka:

– w 2 (1,35%) kontrolowanych oddziałach klas II,
edukacja dla bezpieczeństwa:

– w 2 (1,35%) kontrolowanych oddziałach klas I,
– w 4 (2,76%) kontrolowanych oddziałach klas III,

zajęcia artystyczne:

– w 1 (0,65%) kontrolowanych oddziałach klas I,
– w 2 (1,30%) kontrolowanych oddziałach klas II,
– w 4 (2,76%) kontrolowanych oddziałach klas III,

zajęcia techniczne:

– w 1 (0,65%) kontrolowanych oddziałach klas II,
– w 2 (1,38%) kontrolowanych oddziałach klas III.

Powody zmian w zestawie podręczników w odniesieniu do poszczególnych zajęć edukacyjnych:

- dostosowanie podręcznika do potrzeb i możliwości uczniów;
- lepsza obudowa dydaktyczna podręcznika, możliwość stosowania nowoczesnych metod i form pracy;
- aktualizacja podręczników, dostosowanie do wymagań egzaminu zewnętrznego.

Działania organizacyjne dyrektora szkoły umożliwiające obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły

85 (100%) dyrektorów kontrolowanych szkół podjęło działania organizacyjne umożliwiające obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły.

Działania organizacyjne, które w 2013 roku podjęli dyrektorzy szkół, w celu umożliwienia obrotu używanymi podręcznikami na terenie szkoły:

- poinformowanie rodziców uczniów o organizacji na terenie szkoły obrotu używanymi podręcznikami – 69,
- poinformowanie uczniów o organizacji na terenie szkoły obrotu używanymi podręcznikami – 73,
- organizacja kiermaszu używanych podręczników na terenie szkoły – 51,
- poinformowanie rodziców uczniów i uczniów o możliwości przekazania używanych podręczników do biblioteki szkolnej – 59,
- organizacja wymiany używanych podręczników pomiędzy uczniami/rodzicami uczniów - 60,
- wyposażenie biblioteki w używane podręczniki – 52,
- inne formy działań:
 - przekazanie używanych podręczników do pracowni przedmiotowych,
 - umieszczanie informacji na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń,

- internetowy kiermasz książki.

Zapewnienie uczniom możliwości pozostawiania w szkole części podręczników i przyborów szkolnych

W 80 (94,12%) kontrolowanych gimnazjach uczniowie mają możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

W 5 (5,86%) kontrolowanych gimnazjach uczniowie nie mają zapewnionej możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych, w tym:

- w 8 (5,41%) oddziałach klas I,
- w 9 (6,08%) oddziałach klas II,
- w 9 (6,21%) oddziałach klas III.

Zalecenia i spostrzeżenia

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom publicznych gimnazjów 11 zaleceń.

Zalecenia wydano dyrektorom 5 (5,88%) kontrolowanych publicznych gimnazjów. Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do:

- dostosowania obowiązującego w szkole zestawu podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego do prowadzonego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego zgodnie z art. 22a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.),
- zapewnienia uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w pomieszczeniach szkoły zgodnie z § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.).

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolujących dotyczyły:

- braku staranności w przygotowywaniu szkolnych zestawów podręczników (podawanie błędnych tytułów, niewłaściwe numery dopuszczenia podręczników do użytku szkolnego).

3.4.7 Zgodność realizacji wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznym gimnazjum (zgodnie z Kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014 w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2013 r. do 16 lutego 2014 r.)

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w 10 % publicznych gimnazjów.

Kontrola została przeprowadzona w okresie od 14 stycznia do 20 lutego 2014 r. w 80 publicznych gimnazjach, co stanowi 9,46 % ogólnej liczby publicznych gimnazjów na terenie województwa mazowieckiego.

Kontrolą objęto:

- 212 oddziałów klasy I, co stanowi 100 % wszystkich kontrolowanych oddziałów tej klasy,
- 223 oddziałów klasy II, co stanowi 100 % wszystkich kontrolowanych oddziałów tej klasy.

Opis i analiza danych.

W 79 gimnazjach (98,75 % kontrolowanych szkół) tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą był nie mniejszy od obowiązującego tygodniowego wymiaru tych godzin.

W 1 gimnazjum (1,25% kontrolowanych szkół) tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą był mniejszy od obowiązującego tygodniowego wymiaru tych godzin.

Dyrektorzy 24 gimnazjów występowali z wnioskami do organów prowadzących o przyznanie dodatkowych godzin dla:

- 30 oddziałów klasy I,
- 41 oddziałów klasy II.

Organy prowadzące pozytywnie ustosunkowały się do tych wniosków w odniesieniu do:

- 27 oddziałów klasy I.
- 31 oddziałów klasy II.

Dodatkowe godziny przyznane przez organy prowadzące zostały w większości przypadków przeznaczone na następujące zajęcia edukacyjne:

- zajęcia edukacyjne: język angielski, matematyka, chemia, informatyka, biologia, wychowanie fizyczne, fizyka, wychowanie do życia w rodzinie,
- zajęcia rewalidacyjne,
- innowacje pedagogiczne „Godzina dla zdrowia”, „W świetle multimediów”,
- koła zainteresowań: dziennikarskie, multimedialne, europejskie.

W 76 gimnazjach (95% kontrolowanych szkół) na obowiązkowych zajęciach informatyki liczba uczniów w grupie nie przekraczała liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej.

Na obowiązkowych zajęciach informatyki liczba uczniów w grupie przekraczała liczbę stanowisk komputerowych w:

- oddziałach klasy I,
- 6 oddziałach klasy II.

Przekroczenie to dotyczyło od 1 uczniów do 4 uczniów.

W 60 gimnazjach, (75% kontrolowanych szkół) na obowiązkowych zajęciach z języka obcego nowożytnego w oddziałach liczących ponad 24 uczniów dokonano podziału na grupy.

W 57 gimnazjach (71,25% kontrolowanych szkół) w oddziałach klas I i II, przy podziale na grupy, na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języków obcych kierowano się stopniem zaawansowania znajomości języka obcego.

W 3 gimnazjach, (3,75% kontrolowanych szkół) w oddziałach klas I i II, przy podziale na grupy, na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języków obcych nie kierowano się stopniem zaawansowania znajomości języka obcego.

W oddziałach liczących ponad 30 uczniów, na nie więcej niż połowie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych, nastąpił podział na grupy w:

- 13 oddziałach klasy I,
- 16 oddziałach klasy II.

W 80 gimnazjach (100% kontrolowanych szkół) obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego odbywały się w grupach nieprzekraczających 26 uczniów.

W 6 gimnazjach (7,5% kontrolowanych szkół) w oddziałach integracyjnych liczących co najmniej 3 uczniów niepełnosprawnych dokonano podziału na grupy na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych informatyki, języków obcych nowożytnych oraz na nie więcej niż połowie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych.

Zalecenia

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom szkół 12 zaleceń, sformułowania 23 wniosków i uwag. Zalecenia wydano dyrektorom 12 (15%) kontrolowanych szkół.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do:

- podziału uczniów na grupy w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów, na nie więcej niż połowie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204) – 4;
- podziału uczniów na grupy na obowiązkowych zajęciach komputerowych zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204) – 4;
- podziału uczniów na grupy na obowiązkowych zajęciach z języków obcych z uwzględnieniem stopnia zaawansowania znajomości języka obcego zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204) – 3.

3.4.8 Zgodność realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznej szkole podstawowej

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w 10 % publicznych szkół podstawowych.

Kontrola została przeprowadzona w okresie od stycznia do marca 2014 r. w 153 publicznych szkołach podstawowych.

Kontrolą objęto:

- 309 oddziałów klasy I, co stanowi 100% wszystkich oddziałów kontrolowanej klasy,
- 290 oddziałów klasy II, co stanowi 100% wszystkich oddziałów kontrolowanej klasy,
- 301 oddziałów klasy IV, co stanowi 100% wszystkich oddziałów kontrolowanej klasy,
- 293 oddziałów klasy V, co stanowi 100% wszystkich oddziałów kontrolowanej klasy.

Opis i analiza danych

W 140 szkołach podstawowych (91,50% kontrolowanych szkół) tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą był nie mniejszy od obowiązującego tygodniowego wymiaru tych godzin.

W 13 szkołach podstawowych (4,58% kontrolowanych szkół) tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą był mniejszy od obowiązującego tygodniowego wymiaru tych godzin.

Tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych był mniejszy od obowiązującego tygodniowego wymiaru tych godzin, określonego w ramowym planie nauczania, w:

- 6 oddziałach klasy II, co stanowi 2,07% kontrolowanych oddziałów kontrolowanej klasy,

- 1 oddziale klasy IV, co stanowi 0,33% kontrolowanych oddziałów kontrolowanej klasy,
- oddziałach klasy V, co stanowi 0,68% kontrolowanych oddziałów kontrolowanej klasy.

W 140 (91,50%) kontrolowanych szkołach podstawowych liczba uczniów w klasach I i II (26 uczniów) nie jest większa niż liczba zalecana w załączniku nr 2 do rozporządzenia MEN w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

W 13 (4,58%) kontrolowanych szkołach podstawowych liczba uczniów w klasach I i II (26 uczniów) jest większa niż liczba zalecana w załączniku nr 2 do rozporządzenia MEN w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

Liczba uczniów w klasach I i II (26 uczniów) została przekroczona:

- w 33 oddziałach klasy I i wynosiła od 27 do 32 uczniów,
- w 15 oddziałach klasy II i wynosiła od 27 do 30 uczniów.

Dyrektorzy 20 szkół występowali z wnioskami do organów prowadzących o przyznanie dodatkowych godzin dla:

- 26 oddziałów klasy I,
- 25 oddziałów klasy II.

Organy prowadzące pozytywnie ustosunkowały się do tych wniosków w odniesieniu do:

- 14 oddziałów klasy I,
- 11 oddziałów klasy II.

Dodatkowe godziny przyznane przez organy prowadzące zostały w większości przypadków przeznaczone na następujące zajęcia edukacyjne:

- edukacja muzyczna, plastyczna,
- język angielski,
- zajęcia komputerowe,
- wychowanie fizyczne,
- koła zainteresowań,
- dodatkowe zajęcia dla dzieci uzdolnionych humanistycznie i matematycznie,
- zajęcia logopedyczne i rewalidacyjne.

Edukację dzieci w klasach I i II prowadził(o):

- 1 nauczyciel w 28 oddziałach,
- nauczycieli w 261 oddziałach,
- nauczycieli w 202 oddziałach,
- i więcej nauczycieli w 108 oddziałach.

W 137 (89,54%) kontrolowanych szkołach podstawowych na obowiązkowych zajęciach komputerowych liczba uczniów w grupie nie przekraczała liczby stanowisk komputerowych.

W 16 (10,46%) kontrolowanych szkołach podstawowych na obowiązkowych zajęciach komputerowych liczba uczniów w grupie przekraczała liczbę stanowisk komputerowych.

Na obowiązkowych zajęciach komputerowych liczba uczniów w grupie przekraczała liczbę stanowisk komputerowych w:

- 13 oddziałach klasy IV,
- 11 oddziałach klasy V.

Przekroczenie to wynosiło od 2 uczniów do 13 uczniów.

W 83 (54,25%) kontrolowanych szkołach podstawowych na zajęciach z języka obcego nowożytnego w oddziałach liczących ponad 24 uczniów został dokonany podział na grupy.

W 3 (1,96%) kontrolowanych szkołach podstawowych na zajęciach z języka obcego nowożytnego w oddziałach liczących ponad 24 uczniów nie został dokonany podział na grupy.

Na zajęciach z języka obcego nowożytnego w oddziałach liczących ponad 24 uczniów nie został dokonany podział na grupy w:

- 1 oddziale klasy IV,
- 2 oddziałach klasy V.

W 153 (100%) kontrolowanych szkołach podstawowych obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego odbywały się w grupach nieprzekraczających 26 uczniów.

W 9 (5,88%) kontrolowanych szkołach podstawowych w klasach IV-V są utworzone oddziały integracyjne.

W 144 (94,12%) kontrolowanych szkołach podstawowych w klasach IV-V nie utworzono oddziałów integracyjnych.

W 7 (77,78%) kontrolowanych szkołach podstawowych w klasach IV-V, w których są utworzone oddziały integracyjne liczące co najmniej 3 uczniów niepełnosprawnych dokonano podziału na grupy na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języka obcego nowożytnego.

W 2 (22,22%) kontrolowanych szkołach podstawowych w klasach IV-V, w których są utworzone oddziały integracyjne liczące co najmniej 3 uczniów niepełnosprawnych nie dokonano podziału na grupy na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języka obcego nowożytnego.

W oddziałach integracyjnych liczących co najmniej 3 uczniów niepełnosprawnych nie dokonano podziału na grupy na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języka obcego nowożytnego w:

- 1 oddziale klasy IV (ogólna liczba kontrolowanych oddziałów – 301),
- 2 oddziałach klasy V (ogólna liczba kontrolowanych oddziałów – 293).

Zalecenia

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom szkół 31 zaleceń, sformułowania 18 wniosków i uwag.

Zalecenia wydano dyrektorom 23 (15,03%) kontrolowanych szkół.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do:

- podziału uczniów na grupy na obowiązkowych zajęciach komputerowych zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204) - 16;
- dostosowania tygodniowego wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych dla uczniów klas I i II na I etapie edukacyjnym do tygodniowego wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonego w ust. 3 pkt 1 lit. a i b załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204) - 6;
- podziału uczniów na grupy na obowiązkowych zajęciach z języka obcego zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204) - 3.

3.4.9 Prawidłowość organizacji zajęć dodatkowych w oddziałach przedszkolnych w publicznym przedszkolu

Kontrolą zaplanowano w 10 % publicznych przedszkoli. Kontrolą objęto 93 publiczne przedszkola, w tym 485 oddziałów przedszkolnych.

Kontrola została zrealizowana w okresie 15 listopada 2013 r. do końca lutego 2014 r.

Opis danych i ich analiza

Kontrolowane 91 przedszkola organizują zajęcia dodatkowe dla dzieci:

- w 89 (97,80%) przedszkolach wymiar czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalonego przez organ prowadzący wynosił 5 godzin dziennie;
- w 1 (1,10%) przedszkolu wymiar czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalonego przez organ prowadzący wynosił 6 godzin dziennie;
- w 1 (1,10%) przedszkolu wymiar czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalonego przez organ prowadzący wynosił 8 i więcej godzin dziennie;
- w 88 (96,70%) przedszkolach pobierana jest opłata za godzinę wykraczającą poza bezpłatny czas nauczania, wychowania i opieki w wysokości 1 zł;
- w 2 (2,20%) przedszkolach pobierana jest opłata za godzinę wykraczającą poza bezpłatny czas nauczania, wychowania i opieki w wysokości niższej niż 1 zł.

Liczba dzieci korzystających z zajęć dodatkowych:

- zajęcia umuzykalniające, w tym:
 - rytmika – 5380 dzieci,
 - rytmiczno-taneczne, rytmiczno-muzyczne – 695,
- zajęcia taneczne – 2491,
- zajęcia plastyczne – 888,
- zajęcia teatralne – 674,
- zajęcia sportowe, w tym:
 - basen – 104,
 - karate – 128,
 - gimnastyka korekcyjna, tenis, profilaktyka wad postawy – 2308,
- zajęcia matematyczno-logiczne (terapia ruchem, zajęcia informatyczne) – 613,
- język angielski – 8189,
- język niemiecki – 102,
- język francuski – 124.

Prowadzenie zajęć dodatkowych:

- zajęcia umuzykalniające, w tym:
 - rytmika – nauczyciele-wychowawcy w ramach pensum, nauczyciele dodatkowo zatrudnieni, inne osoby/podmioty,
 - rytmiczno-taneczne, rytmiczno-muzyczne – nauczyciele-wychowawcy w ramach pensum, nauczyciele dodatkowo zatrudnieni, inne osoby/podmioty,
- zajęcia taneczne – nauczyciele-wychowawcy w ramach pensum, nauczyciele dodatkowo zatrudnieni, inne osoby/podmioty,
- zajęcia plastyczne – nauczyciele-wychowawcy w ramach pensum, nauczyciele dodatkowo zatrudnieni,
- zajęcia teatralne – nauczyciele-wychowawcy w ramach pensum,
- zajęcia sportowe, w tym:
 - basen – inne osoby/podmioty,
 - karate – inne osoby/podmioty,
 - gimnastyka korekcyjna, tenis, profilaktyka wad postawy – nauczyciele-wychowawcy w ramach pensum, nauczyciele dodatkowo zatrudnieni, inne osoby/podmioty,
- zajęcia matematyczno-logiczne (terapia ruchem, zajęcia informatyczne) – nauczyciele-wychowawcy w ramach pensum, nauczyciele dodatkowo zatrudnieni,
- język angielski – nauczyciele-wychowawcy w ramach pensum, nauczyciele dodatkowo zatrudnieni, inne osoby/podmioty,
- język niemiecki – nauczyciele-wychowawcy w ramach pensum, inne osoby/podmioty,
- język francuski – nauczyciele-wychowawcy w ramach pensum, inne osoby/podmioty.

8274 dzieci korzystało w publicznych przedszkolach z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym szczególnie z pomocy:

- psychologa – 2047,
- pedagoga – 2166
- logopedy – 3662,
- innej pomocy – 695.

566 dzieci korzystało z usług edukacyjnych opłacanych dodatkowo przez rodziców, a organizowanych przez podmioty zewnętrzne po zakończeniu pracy przedszkola, w tym w szczególności z zajęć:

- umuzykalniających (rytmika) – 88 dzieci,
- tanecznych – 17,
- sportowych (judo) – 17,
- języka angielskiego – 31.

Zalecenia

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom przedszkoli 71 zaleceń. Zalecenia wydano dyrektorom 60 (64,52%) kontrolowanych przedszkoli.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły:

- przekroczenia 25 dzieci w oddziale (§ 5 ust.2-5 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz.624 z późn. zm.) – 52;
- organizacji funkcjonowania przedszkola zgodnie z § 4 rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. poz. 532), - 11;
- braku określenia w statucie przedszkola organizacji zajęć dodatkowych zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz.624 z późn. zm.) – 4.

3.4.10 Kontrola realizacji przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli zadań polegających na informowaniu szkół i placówek o kierunkach polityki oświatowej państwa ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty.

Celem kontroli było ocena zgodności z przepisami prawa realizacji przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli zadań polegających na informowaniu szkół i placówek o kierunkach polityki oświatowej państwa ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty.

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w 100% publicznych placówek doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Kontrola została zrealizowana w okresie od lipca do sierpnia 2014 r.

Opis danych i analiza

Placówki doskonalenia zawodowego nauczycieli uwzględniły w planie pracy na rok szkolny 2013/2014 zadanie polegające na obowiązku organizowania i prowadzenia

doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wspierania rozwoju dziecka młodszego w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego.

Tabela 64. Liczba form doskonalenia w ww. zakresie zaplanowanych i zrealizowanych w roku szkolnym 2013/2014

Forma doskonalenia	Zaplanowane		Zrealizowane	
	Liczba szkół/ placówek	Liczba nauczycieli	Liczba szkół/ placówek	Liczba nauczycieli
wspomaganie szkół i placówek	73	730	20	55
sieci współpracy i samokształcenia	68	716	27	49
seminaria	36	98	34	111
konferencje	126	855	99	228
wykłady	120	120	186	226
warsztaty	217	1626	370	1271
szkolenia	247	1043	221	463
konsultacje	183	896	128	325

Placówki doskonalenia zawodowego nauczycieli uwzględniły w planie pracy na rok szkolny 2013/2014 zadanie polegające na obowiązku organizowania i prowadzenia doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie podnoszenia jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych.

Tabela 65. Liczba form doskonalenia w ww. zakresie zaplanowanych i zrealizowanych w roku szkolnym 2013/ 2014

Forma doskonalenia	Zaplanowane		Zrealizowane	
	Liczba szkół/ placówek	Liczba nauczycieli	Liczba szkół/ placówek	Liczba nauczycieli
wspomaganie szkół i placówek	33	1663	25	1266
sieci współpracy i samokształcenia	15	459	15	109
seminaria	68	530	65	90
konferencje	104	1564	125	1290
wykłady	50	500	61	78
warsztaty	260	1133	270	702
szkolenia	256	1355	267	975
konsultacje	295	1094	327	703

Placówki doskonalenia zawodowego nauczycieli uwzględniły w planie pracy na rok szkolny 2013/2014 zadanie polegające na obowiązku organizowania i prowadzenia

doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów.

Tabela 66. Liczba form doskonalenia w ww. zakresie zaplanowanych i zrealizowanych w roku szkolnym 2013/2014

Forma doskonalenia	Zaplanowane		Zrealizowane	
	Liczba szkół/ placówek	Liczba nauczycieli	Liczba szkół/ placówek	Liczba nauczycieli
wspomaganie szkół i placówek	153	3596	48	1655
sieci współpracy i samokształcenia	149	2154	213	251
seminaria	178	2252	101	285
konferencje	316	3033	338	1278
wykłady	182	2100	205	293
warsztaty	252	2369	148	367
szkolenia	177	2594	487	1109
konsultacje	211	2136	82	145

Placówki doskonalenia zawodowego nauczycieli uwzględniły w planie pracy na rok szkolny 2013/2014 zadanie polegające na obowiązku organizowania i prowadzenia doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie kształcenia uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych.

Tabela 67. Liczba form doskonalenia w ww. zakresie zaplanowanych i zrealizowanych w roku szkolnym 2013/2014

Forma doskonalenia	Zaplanowane		Zrealizowane	
	Liczba szkół/ placówek	Liczba nauczycieli	Liczba szkół/ placówek	Liczba nauczycieli
wspomaganie szkół i placówek	153	3596	48	1636
sieci współpracy i samokształcenia	107	2000	79	102
seminaria	107	2000	29	34
konferencje	266	2515	169	516
wykłady	107	2000	27	50
warsztaty	130	2056	41	90
szkolenia	147	2216	111	403
konsultacje	204	2104	88	106

Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

1. Nie wydano zaleceń.

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

1. Nauczyciele najbardziej zainteresowani są doskonaleniem zawodowym w formie konferencji i szkoleń.
2. Największa liczba nauczycieli doskonała się w ramach wspomagania szkół i placówek
3. Placówki doskonalenia zawodowego nauczycieli realizują zadania w zakresie wynikającym z polityki oświatowej państwa.

Część C – kontrole planowe przeprowadzone w okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.

3.5 Wnioski z kontroli planowych

Określające zakres wspomagania:

- zmiany w przepisach prawa – dostosowanie zapisów w statutach szkół i placówek do zmian,
- bezpieczeństwo w szkole – procedury postępowania w związku z wypadkiem na terenie szkoły,
- kształcenie w zawodach – kwalifikacyjne kursy zawodowe.

Określające zakres planowania nadzoru pedagogicznego:

- kontrola z zakresu prawidłowego prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania,
- kontrola dotycząca organizacji zajęć w publicznym przedszkolu,
- kontrola w gimnazjum z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom.

Dotyczące organizacji kontroli:

- arkusze kontroli planowych ukazują się na platformie SEO z dużym opóźnieniem i są niespójne z arkuszami w formie papierowej,
- działanie platformy SEO – statystyk.

4. Kontrole doraźne

Kontrole doraźne są przeprowadzane przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w sytuacji, gdy zaistnieje potrzeba przeprowadzenia w szkole lub placówce działań nieuwjętych w planie nadzoru pedagogicznego.

4.1 Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli doraźnych

W roku szkolnym 2012/2013 (**od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013r.**) pracownicy Kuratorium Oświaty w Warszawie przeprowadzili 281 kontroli doraźnych w 269 spośród 6655 nadzorowanych szkół i placówek. Kontrole te zostały przeprowadzone w szkołach i placówkach kierowanych przez 265 dyrektorów szkół i placówek.

W roku szkolnym 2013/2014 (**od 1 września 2013 r. do 31 maja 2014r.**) pracownicy Kuratorium Oświaty w Warszawie przeprowadzili 760 kontroli doraźnych w 687 spośród 6640 nadzorowanych szkół i placówek. Kontrole te zostały przeprowadzone w szkołach i placówkach kierowanych przez 652 dyrektorów szkół i placówek.

W okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 maja 2014 r. pracownicy Kuratorium Oświaty w Warszawie przeprowadzili 1041 kontrole doraźnych.

W okresie od 1 czerwca 2014 r. do 31 sierpnia 2014 r. pracownicy Kuratorium Oświaty w Warszawie przeprowadzili 179 kontrole doraźnych.

Łącznie w okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r. pracownicy Kuratorium Oświaty w Warszawie przeprowadzili 1220 kontrole doraźnych.

W tabeli poniżej przedstawiono informację o obszarach, w jakich zostały przeprowadzone kontrole doraźne w okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.

Tabela 68. Kontrole doraźne w okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.

Obszary funkcjonowania szkół i placówek będące przedmiotem kontroli*:	Liczba kontroli w:						
	przedszkolach	szkołach dla dzieci i młodzieży			szkołach dla dorosłych	placówkach	RAZEM
		szkołach podstawowych	gimnazjach	szkołach ponadgimnazjalnych			
• zgodność zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami	11	24	7	23	2	10	77
• realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania	14	49	10	28	5	8	114
• przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz prowadzenia egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego i obowiązku nauki	0	29	10	57	6	0	102
• przestrzeganie statutu szkoły lub placówki	54	106	20	38	1	34	253
• przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia	20	59	13	30	0	19	141
• zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	32	136	49	78	2	21	318
• przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty	0	28	13	27	88	1	157
• inne	71	244	59	110	12	36	532

4.2 Informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli doraźnych

Przyczyną zarządzenia przez kuratora oświaty kontroli doraźnej w szkole lub placówce jest stwierdzenie potrzeby przeprowadzenia w tej szkole lub placówce działań nieuwzględnionych w planie nadzoru pedagogicznego. Takie stwierdzenie może nastąpić na skutek wniosku pomiotu zewnętrznego lub na skutek analizy przez kuratora oświaty dotychczasowych wyników nadzoru pedagogicznego nad szkołą lub placówką.

Tabela 69. Podmioty wnioskujące o przeprowadzenie w okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r. kontroli doraźnych w szkołach lub placówkach.

Liczba kontroli doraźnych przeprowadzonych	Liczba kontroli w:						
	przedszkolach	szkołach dla dzieci i młodzieży			szkołach dla dorosłych	placówkach	RAZEM
		szkołach podstawowych	gimnazjach	szkołach ponadgimnazjalnych			
a) na wniosek, prośbę, w związku z informacją pozyskaną od:							
• organu prowadzącego szkołę lub placówkę	24	70	12	28	1	12	147
• prokuratury	0	0	0	1	0	2	3
• Rzecznika Praw Obywatelskich	0	0	0	0	0	2	2
• rodziców	49	130	31	43	0	14	267
• uczniów	0	0	2	8	6	5	21
• nauczycieli	1	6	11	3	2	3	26
• Rzecznika Praw Dziecka	9	27	3	4	0	6	49
• innych podmiotów	38	99	32	37	21	25	252
b) na skutek stwierdzenia przez Kuratora Oświaty potrzeby przeprowadzenia kontroli doraźnej	41	157	54	100	78	23	453
RAZEM KONTROLI DORAŻNYCH	162	489	145	224	108	92	1220

Kontrole doraźne były prowadzone zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, co zaprezentowano w tabeli.

Tabela 70. Organizacja kontroli doraźnych

1.	Liczba kontroli doraźnych, w tym:	
	a) przeprowadzonych przez:	
	• jedną osobę	986
	• zespół dwuosobowy	219
	• zespół więcej niż dwuosobowy	15
	RAZEM KONTROLI DORAŻNYCH	1220
2.	b) przeprowadzonych na podstawie imiennych upoważnień.	1220
	Liczba sporządzonych przez kontrolujących protokołów kontroli:	
	a) w terminie 7 dni od dnia zakończenia kontroli	1220
	b) w terminie dłuższym niż 7 dni od dnia zakończenia kontroli.	0
RAZEM PROTOKOŁÓW		1220

4.3 Wyniki kontroli doraźnych (liczba zaleceń wydanych w obszarach wynikających z art. 33 ust. 2 ustawy o systemie oświaty – najczęściej wydawane zalecenia)

Tabela 71. Wydane zalecenia

Obszary funkcjonowania szkół i placówek będące przedmiotem kontroli	Liczba zaleceń
zgodność zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami	32
realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania	104
przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz prowadzenia egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego i obowiązku nauki	125
przestrzeganie statutu szkoły lub placówki	157
przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia	46
zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	223
przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty	255
inne	814
RAZEM	1756

4.4 Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych

1. Wnioski wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego:
 - 1) duża część szkół niepublicznych nie spełnia wymagań określonych w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) głównie w zakresie: prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania, klasyfikowania i promowania;
 - 2) dokumentacja przebiegu nauczania w wielu szkołach publicznych prowadzona jest niezgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225 z późn. zm.);
 - 3) w szkołach publicznych nie dostosowuje się zapisów w statutach do obowiązujących przepisów prawa zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.);
 - 4) w szkołach policealnych do prowadzenia zajęć z przedmiotów zawodowych zatrudniani są nauczyciele bez odpowiednich kwalifikacji;
 - 5) w wielu szkołach nie realizuje się wniosków z nadzoru pedagogicznego, a wnioski z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej nie są uwzględniane przy planowaniu pracy szkoły;
 - 6) w oddziałach przedszkolnych i na zajęciach świetlicowych liczba dzieci/uczniów w grupie przekracza 25.
2. Wnioski określające zakres planowania nadzoru pedagogicznego – tematyka kontroli:
 - 1) prawidłowe prowadzenie dokumentacji przebiegu nauczania przez szkoły publiczne i niepubliczne,

- 2) kwalifikacje nauczycieli prowadzących zajęcia z przedmiotów zawodowych w szkołach policealnych,
- 3) plan nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły,
- 4) organizacja zajęć w oddziałach przedszkolnych.

5. Wspomaganie

Część A – działania wspomagające zrealizowane w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013 r.

5.1 Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Warszawie analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli

Analizy wyników nadzoru pedagogicznego:

- opracowywanie analiz bieżących, okresowych i całościowych,
- zakres analiz:
 - tematyka kontroli i ewaluacji,
 - uwagi i zalecenia,
 - ocena spełniania przez poszczególne szkoły i placówki wymagań określonych w załączniku do rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego,
 - wnioski z ewaluacji,
 - tematyka kontroli doraźnych,
- źródła wyników:
 - arkusze zbiorcze kontroli planowych i doraźnych,
 - raporty z ewaluacji całościowych i problemowych.

Podawanie do publicznej wiadomości wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego:

- publikacje na stronie internetowej,
- okresowe narady, konferencje,
- publikacje (Biuletyn Oświaty Mazowiecka, Tygodnik Ostrołęcki),
- zebrania rad pedagogicznych z udziałem przedstawicieli rodziców i organów prowadzących.

5.2 Upowszechnianie przykładów dobrej praktyki

1. Przyjęte w Kuratorium Oświaty w Warszawie zasady uznawania działań szkół i placówek za dobre praktyki, godne upowszechniania (kryteria):
 - niestandardowość działań, innowacyjność projektów,
 - pozytywne efekty dobrej praktyki,
 - celowość i skuteczność,
 - ukierunkowanie na rozwój dzieci / uczniów.
2. Sposoby upowszechniania dobrych praktyk w działaniach wspomagających:
 - publikowanie na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Warszawie,
 - promowanie podczas organizowanych konferencji, narad i uroczystości,
 - przekazywanie szkołom i placówkom informacji o podejmowanych przedsięwzięciach i możliwościach uczestnictwa w nich,
 - zamieszczanie artykułów autorstwa dyrektorów i nauczycieli szkół i placówek promujących dobre praktyki w wydawanych przez Kuratorium Oświaty w Warszawie publikacjach.

5.3 Promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek

- konferencje i narady dla dyrektorów szkół i placówek (np. wojewódzkie, regionalne) – promowanie znaczenia i upowszechnianie wyników ewaluacji,
- informacje na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Warszawie,
- szkolenia /spotkania o tematyce związanej z ewaluacją i obszarami badanymi podczas ewaluacji,
- dystrybucja do szkół i placówek publikacji książkowych dotyczących ewaluacji,
- udzielanie bieżących informacji lokalnym mediom, zamieszczanie w Biuletynie Oświata Mazowiecka artykułów dotyczących ewaluacji.

Część B – działania wspomagające zrealizowane w okresie od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r.

5.4 Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Warszawie analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli

Analiza wyników nadzoru pedagogicznego

- opracowywanie analiz bieżących, okresowych i całłościowych,
- zakres analiz:
 - tematyka kontroli i ewaluacji,
 - uwagi i zalecenia,
 - ocena spełniania przez poszczególne szkoły i placówki wymagań określonych w załączniku do rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego,
 - wnioski z ewaluacji,
 - tematyka kontroli doraźnych,
- źródła wyników:
 - arkusze zbiorcze kontroli planowych i doraźnych,
 - raporty z ewaluacji całłościowych i problemowych.
- źródła wyników:
 - arkusze zbiorcze kontroli planowych i doraźnych,
 - raporty z ewaluacji całłościowych i problemowych.

Podawanie do publicznej wiadomości wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego:

- publikacje na stronie internetowej,
- okresowe narady, konferencje.

5.5 Promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek

Promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek:

- konferencje i narady dla dyrektorów szkół i placówek (np. wojewódzkie, regionalne) – promowanie znaczenia i upowszechnianie wyników ewaluacji,
- informacje na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Warszawie,

- szkolenia/spotkania o tematyce związanej z ewaluacją i obszarami badanymi podczas ewaluacji,
- dystrybucja do szkół i placówek publikacji książkowych na temat ewaluacji,
- zamieszczanie artykułów dotyczących ewaluacji w Biuletynie Oświata Mazowiecka, spotkania z przedstawicielami organów prowadzących.

5.6 Inne działania wspomagające

1. Spotkania:
 - „Przygotowanie dzieci sześciolletnich do realizacji obowiązku szkolnego”,
 - „Seminarium Wielkanocne”,
 - „Przedsiębiorczość w teorii i praktyce”,
 - „Bezpieczeństwo w szkole”,
 - „Rola przedszkola w przygotowaniu dzieci 6-letnich do podjęcia obowiązku szkolnego”.
2. Konferencje:
 - „Efektywna ewaluacja w praktyce”,
 - „Dziecko bezpieczne w rodzinie i w szkole”,
 - „Zmiany w zakresie wspomagania szkół/placówek”,
 - „Nowe wymagania w nadzorze pedagogicznym”,
 - „Bezpieczeństwo w szkole a zagrożenia w środowisku lokalnym”,
 - „Rola przedszkola w przygotowaniu dzieci sześciolletnich do realizacji obowiązku szkolnego”,
 - „Dziecko bezpieczne w rodzinie i w szkole”,
 - „Edukacja najmłodszych”,
 - „Bezpiecznie chodzę, jeżdżę, pływam i wypoczywam”,
 - „Współpraca placówek opiekuńczo-wychowawczych z MOS i MOW”,
 - „Skuteczność pracy resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej”,
 - „Nowa Matura z języka polskiego”.
3. Narady w zakresie:
 - nadzoru pedagogicznego,
 - bezpieczeństwa w szkole,
 - organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
4. Szkolenia:
 - „Realizacja idei uczenia się przez całe życie w zmodernizowanej szkole zawodowej”.
5. Udzielanie dyrektorom i organom prowadzącym szkoły/placówki informacji dotyczących kwalifikacji nauczycieli, zasad wydawania duplikatów świadectw, uznawania wykształcenia uzyskiwanego za granicą, archiwizacji dokumentacji przebiegu nauczania, zakładania i prowadzenia szkół niepublicznych, prowadzenia kursów kwalifikacyjnych, zasad uzyskiwania akredytacji Mazowieckiego Kuratora Oświaty, organizacji wycieczek szkolnych i wypoczynku dzieci i młodzieży.
6. Interwencje w ramach systemu zgłoszeń „6 – latek w szkole”.

5.7 Konferencje i narady

Tabela 72.

Lp.	Zakres tematyczny	Liczba			Adresaci	Liczba uczestników
		konferencje	narady	inne formy szkoleń		
1.	Nadzór pedagogiczny	3	7		dyrektorzy szkół i placówek, przedstawiciele JST	2498
2.	Bezpieczeństwo w szkole	1			dyrektorzy szkół i placówek, przedstawiciele JST	491
3.	Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej	2			dyrektorzy szkół i placówek, przedstawiciele JST	312
4.	Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek		5		dyrektorzy szkół i placówek, przedstawiciele JST	517
5.	Szkolnictwo zawodowe	2	1		dyrektorzy szkół i placówek, przedstawiciele JST	311
6.	Programy edukacyjne dla poszczególnych typów szkół i placówek		1		dyrektorzy szkół i placówek oświatowych, przedstawiciele JST	212
7.	Polityka oświatowa w świetle działań samorządu terytorialnego	1			dyrektorzy szkół i placówek, nauczyciele,	120
8.	Szkoła przyjazna sześciolatkowi	1			dyrektorzy szkół podstawowych, nauczyciele	120
9.	Rola i kompetencje Rady Rodziców – aspekty prawne	1			dyrektorzy szkół	70
10.	Wypoczynek dzieci i młodzieży	1			przedstawiciele instytucji pozarządowych	10
11.	Rzecznik dyscyplinarny w świetle obowiązujących przepisów	1			dyrektorzy szkół	35
12.	Ochrona danych osobowych		1		dyrektorzy szkół i placówek, przedstawiciele JST	297
13.	Organizacja edukacji uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego	2			dyrektorzy przedszkoli, szkół, placówek	348

5.8 Wnioski z działalności wspomagającej Mazowieckiego Kuratora Oświaty

Wnioski z działalności wspomagającej Mazowieckiego Kuratora Oświaty:

- 1) wynikające z działań podejmowanych w ramach wspomagania, wskazujące na potrzeby w zakresie:
 - planowania nadzoru pedagogicznego:
 - udzielanie i organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach,
 - wspomagania pracy szkół i placówek:
 - upowszechnianie informacji dotyczących organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizacji pracy z uczniami posiadającymi orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- 2) dotyczące organizacji wspomagania:
 - organizowanie wspomagania z uwzględnieniem specyfiki szkół i placówek,
- 3) określające zakres wspomagania:
 - podstawa programowa kształcenia w zawodach,
 - ewaluacja a jakość pracy szkoły,
 - organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej i kształcenia dzieci niepełnosprawnych w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych,
 - zmiany w przepisach prawa oświatowego.

Mazowiecki Kurator Oświaty
/-/
mgr inż. Karol Semik